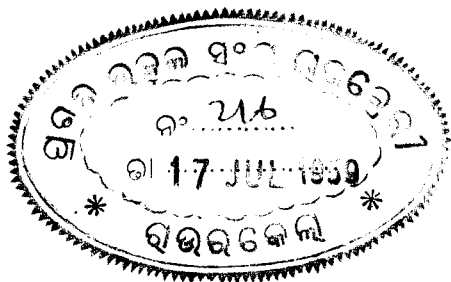

চুপচুপ

ପୁନର୍ମିଳନ

ଶ୍ରୀ ସୁରେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଦାସ

ପ୍ରକାଶକ

ଓଡ଼ିଶା ଜଗନ୍ନାଥ ବସାନୀ

ବାଲୁବଜାର, କଟକ-୨

ପ୍ରକାଶ ପରିଷ୍ଟଳନା:—

ଶ୍ରୀ ରଣଜିତ ସିଂହ ବି. ଏ. (ଅନର୍ସ) ଡି. ଇଡି.
ବାଲୁବଜାର, କଟକ-୨

ପ୍ରକାଶ ସମୟ: ମେ' ୧୯୫୭

ସଂଖ୍ୟା—ଏକହଜାର

ପ୍ରଚ୍ଛଦପଟ ଥିକନ—ଶ୍ରୀନାଥ ଗୁଡ଼ିଚି

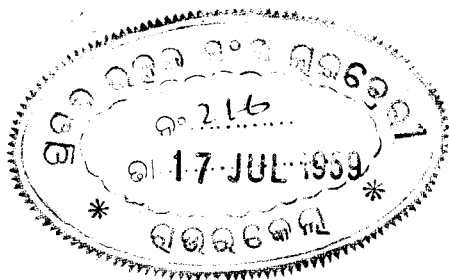
ମୂଲ୍ୟ—ଏକଶହ ପଚାଶ ନୂଆପଇସା

ଟି ୧୧

ମୁଦ୍ରଣ—ଜ୍ୟୋତି ପ୍ରେସ,

ଗୁମନାଚଉକ,

କଟକ-୨

ପ୍ରକାଶବାରୁ ଆସ୍ତେ ସ୍ୱପ୍ନା ପାଖକୁ ଲାଗି ଆସିଲେ.....
ସ୍ୱପ୍ନାର ଛତିଆ କମି ଉଠିଲା । ଗୋଡ଼ ତାର ଅଟକି ଗଲା
ସେଇଠି । ସେ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ବେଗରେ ଫେରିପଡ଼ି ପରୁରି ଉଠିଲା
କେଉଁ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯିବେ.....

ସେ ଥଙ୍ଗ ଥଙ୍ଗ ହୋଇ କହିଲେ — ଆଉ କେଉଁ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ଯିବାକୁ ହେବନି..... ।

— ତେବେ ଯାଉଥିଲେ କେଉଁଠିକି ?

— ମୋର କୌଣସି ସ୍ଥାନକୁ ଯିବାର ଦରକାର ନ ଥିଲା,
କେବଳ ଜଣେ ଅତିଥୀ ବ୍ୟକ୍ତିର ସହିତ ବି, ବୁରି ପଦ ଅବଶ୍ୟ
କଥା ହେବାର ଥିଲା ।

ସ୍ୱପ୍ନା — ବିଦ୍ୟୁତ୍ରେ ଚିତ୍କାର କରି ଉଠିଲା । ମନ ଭିତରୁ ଲେ
ଗୋଟିଏ କେମିତିଆ ଖଣ୍ଡିଆରୁତ ଚକିରି ଖାଇଲା । ଶେଷରେ
ଓଠକୁ ଦାନ୍ତରେ ଇସତ୍ ବୁଦି ରଖି ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଚକିରି ଖାଇ ସେତେ-
ବୁଦି ପରୁରିଲା... କଣ ମୋ... ସହିତ ?

ପ୍ରକାଶବାରୁ ମୃଦୁହସି କହିଲେ — ହଁ, ଶେଷରେ କୁଆରରେ
ସ୍ୱପ୍ନାର ଛତିଆ ଛଳିଆରେ ଗୋଟାଏ ଶେଷ କରୁଛନ୍ତି ।
ସେ ପ୍ରକାଶବାରୁଙ୍କ ଅଳକ୍ଷରେ ଆଖି ଦୁଇ ଶେଷ କରୁଛନ୍ତି ।
ଆଡ଼େ ବୁଲାଇ ଆଖି ପ୍ରଶ୍ନ ସୂଚକ ଭଙ୍ଗିମା ତ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିବାହର
ମୁହଁକୁ..... ।

ଦୁଇ

ପ୍ରକାଶବାରୁ ଗ୍ଲେଟହସର ରେଖା ପୁଟାଇ କହିଲେ ତୁମେ
ବିବାହ କରିନା ତ ?

ବିରକ୍ତି ସୂଚକ ଉତ୍ତର କଲ ସ୍ୱପ୍ନା 'କାହିଁକି ?'

ଆଗକୁ ଟିକେ ଗୋଡ଼ ବଢ଼ଇ ବଢ଼ଇ ସେ କହିଲେ
କରିବତ... ?

—ମୁଁ ଆପଣଙ୍କୁ ଏଇ ସବୁ ଉତ୍ତର ଦେବାଦ୍ୱାରା ମୋର
ଲଭ ... ?

—ଯଥେଷ୍ଟ... ଯାହାକି ତୁମ ଜୀବନରେ ସବୁଠାରୁ ଲଭ
ଜନକ, ତାହାହିଁ ପାଇ ପାରିବ ।

—ମୁଁ ତ ଆପଣଙ୍କଠାରୁ ସେସବୁ ପାଇବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରୁନି...

—ତୁମେ ନକଲେବି ମୁଁ ତୁମକୁ ଜାଣିଶୁଣି ଦବାକୁ ଇଚ୍ଛା
କରିଛି ?

—ଆପଣଙ୍କ ମୁଣ୍ଡରେ ସେ ବିଷୟ ଏତେ ଝୁଙ୍କ ଲାଗିଛି
କାହିଁକି ? ମୋ ବିବାହ ଓ ମୋ ଜୀବନର ଲଭ କ୍ଷତିର ହିସାବ
ମୋ ବାପା ମା'ଙ୍କ ମୁଣ୍ଡରେ ଅଛି । ଆପଣଙ୍କର ସେଥିରେ କିଛି

1 ଆସେ ନା...

ତୁମର ସେପରି ବୁଝିବା ଭଲ । କାରଣ ସେ ତୁମକୁ ବିବାହ
କରିବେ । କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଶେଷକରି ଆଉ ଭବିଷ୍ୟେ ତୁମର

କରିଛନ୍ତି... ଭବିଷ୍ୟେ-ଆମେ ଠିକ୍ କରୁଛୁ ଝିଅର

ଠିକ୍ ଯୋଗାଡ଼ କରି ହାତକୁ ହାତ ଛୁଦି

ବିବାହପରେ ?... ମଧୁଶଯ୍ୟା ଗୁଡ଼ିଠାରୁ

ମଲ ହୁଏ ତେବେ ତୁମର ଦାମ୍ପତ୍ୟ ଜୀବନ

...! ସେଇ ବିବାହ ଦେବା ପୂର୍ବରୁ ତାର

କି ନା, ତାର ରୂପ ତୁମର ମନ ଲାଗି

ହୋଇଛି ନା, ଏମିତି କେତେଗୁଡ଼ିଏ ଗ୍ରେଟ ବଡ଼ ପ୍ରଶ୍ନର
ସମାଧାନ କରିବା ଉଚିତ ।

ସୁସ୍ଥ ଆଗନ୍ତୁକଙ୍କ କଥା ବୁଝି ନ ବୁଝିଲ ପରି କହିଲ—
ମୋତେ ଗୋଟାଏ ହିନ୍ଦୁ କୋର୍ଡରେ ନୂଆ ରୁଲ ପ୍ରଣୟନ
କରିବାକୁ ହେବ । ତାହେଲେ ପିତା ମାତାଙ୍କ ଆଦେଶାନୁଯାୟୀ
ଓ ସମାଜର ନିୟମାନୁଯାୟୀ ସ୍ବାମୀର ହାତକୁ ହାତ ଫୁଲ
ପେନ୍ଥାରେ ବାନ୍ଧି ଦେବାପାଇଁ ସ୍ବାୀ ଜଣକ ପୁରୁଷର କିଣା ଦାସୀ
ହୋଇ ରହେ ଆଉ ସକାଳ ସଞ୍ଜରେ ସେଇ ସ୍ବାମୀ ଦେବତା
ଠରଣତଳେ ମୁଣ୍ଡ ପାତି ଆଦେଶ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ବସି
ରହେ । ଏଇଟା ଆମ ହିନ୍ଦୁର ଆଶ୍ଚର୍ୟ ଓ ସମାଜର ନିୟମ...
ତେଣୁ ଆପଣ ଯାହା କହିଲେ ସ୍ବାୀର ଉଦ୍ଦତାମୀ ପରିଚୟ ଛଡ଼ା
କିଛି ନୁହେଁ ।

ଗଜର ନିଶରେ ହାତ ମାରି ମାରି ସେ କହିଲେ—
ପ୍ରେମ ବା ଭଲପାଇବା ଯାହାକୁ କହନ୍ତି ତାହା ଭିତରେ ନୂଆ
ନିୟମ ସବୁ ତୁମେ ଜାଣିନା ଅଥଚ କାହାକୁ ଭଲ ପାଇଥିଲେ
ଜାଣିଥାନ୍ତୁ...ତାହା କେତେ ସରଳ...ଓ ଦାମ୍ଭିକ ଜୀବନରେ
କେତେ ତୃପ୍ତି ଦିଏ...ତୁମକୁ ତାହା ବୁଝିବାକୁ ଅବଶ୍ୟ ତେରି
ନାହିଁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ତୁମେ ଯାହାକୁ ଘୃଣା କରୁଛ ସେତେ-
ବେଳେ ତାହାହିଁ ଦେବ ଅସୁଂ ରନ୍ତ ଯୌବନ ଜୁଆରରେ
ନୂତନ ଉଲ୍ଲାସନା । ବର୍ତ୍ତମାନ ଶିକ୍ଷିତ ଶିକ୍ଷିତାମାନେ ପ୍ରେମ
ବିବାହ କରି ଜୀବନରେ ସ୍ବର୍ଗସୁଖ ଉପଭୋଗ କରୁଛନ୍ତି ।

ଯୋରଦେଇ ସେ କହିଲ—ମୁଁ ତ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିବାହର
ବିପକ୍ଷରେ...

ଗୁରି

ହସି ହସି ପ୍ରକାଶକାରୁ ଉତ୍ତର ଦେଲେ—ଏପରି ରୂପ
ଥାଉଁ ଥାଉଁ ତୁମର ଏପରି ଅହେତୁକ କଲ୍ପନା କରିବାଟା
ଅଶୋଭନୀୟ...ରୂପର ଦୁନିଆ କଥା ତୁମେ ଜାଣିନା ଆଉ
ସେଥିରୁ ଅତଶା ମଧୁ ଗୁଣିନା ।

ତରଳ ମାସର ବସନ୍ତ ପବନେ ଯାର

ମନ ଉଠିନାହିଁ ତାତ;

ଶୁଣିବଟି ସେହୁ କାହୁଁ ମିଳନ ବଂଶୀର ବେସୁରା ସଙ୍ଗୀତ

ଉଲ୍ଲସି ଉଠିବ କିମ୍ବା ତା ନରମ ଛୁତି (ଘୋଷା)

ଜଳିବ କିମ୍ବା ତାର ପ୍ରଶୟ ବତୀ

ଜାଣିବଟି ସେହୁ ଯେବେ ଯୁବକର ଓଠେ

ତାର ଓଠ ମିଳନ ମଧୁର...

ତେବେ ସେହୁ ଯୁବକକୁ ଭିଡ଼ି ନେବ ନିଜ ଛୁତି ପରେ

ନବାରବି କେବେ ଜାତି ପତି । ୧ ।

ଗୀତ ପଦକ ଶୁଣି ସ୍ୱପ୍ନା ମନଭିତରେ ଥିବା ଆବଳତା
କେତେକାଂଶରେ ଘୁଞ୍ଚିଯାଇଥିଲା ଆଉ ପ୍ରେମ ଜୁଆରରେ
ଆଗୁଆ ପହଁରି ଯିବାକୁ ଇଚ୍ଛା ହେଉଥିଲା ତାର...ମନଭିତରେ
ରହି ରହି ଜାଗି ଉଠୁଥିଲା ଗୀତଟିର କେତେକାଂଶ । ତାର
ମନ ହେଉଥିଲା ପ୍ରେମର ନୂଆ ପଲଟି ଗୁଣିବାକୁ...ସେ କିଛି
କହି ନ ପାରି ତୁମ୍ଭ ହୋଇ ଠିଆ ହୋଇ ରହିଲା ।

ପ୍ରକାଶକାରୁ ତା' ଭାବକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି କହିଲେ ?

—ବର୍ତ୍ତମାନ ଠୁଣ୍ଡି ଦେଖ ଏଇ ଗୀତ ପଦକରେ ମନଗହୀରରେ
ତୁମର କିପରି ଭାବ ଧାରା ବଦଳି ଯାଉଛି । ମନର ମଣିଷ ପାଇଲେ
ମନର ଭୂତ ତେଇଁ ଉଠିବ । ଯୁବକର ତତଲ ପରଶରେ
ତୁମେ ତରଳ ଯିବ । ଆଉ ତୁମର ଏଇ ଯୁବତୀ ମନ ଆପେ

ଟାଣି ଘୋଷାରି ତାଙ୍କରି ପଛେ ପଛେ ଗୋଡ଼ାଇବ ... ଯଦି ତୁମେ ସେ ସବୁକୁ ଚାପିରଖି ଚାପ ହୋଇ ଘର କୋଣରେ ଓଡ଼ଣା ତଳେ ମୁହଁ ଲୁଚେଇ ଛୁପି ରୁହ ତଥାପି ସେମାନଙ୍କର ମାୟା ପାଶରୁ ମୁକ୍ତି ପାଇବ ନାହିଁ । ସେତକ୍ଷର ତୁମର ନିସ୍ତାର ନାହିଁ । ମୃଦୁ ଚୁପ୍‌ସ୍ତନ ପଛରେ ରହିଯିବ ବଦନାମର କାଳିମା ଚିର ଦିନ ପାଇଁ । ତୁମେ ଆଉ ସେତେବେଳେ କୌଣସି ଜାଗାରେ ମୁହଁ ଦେଖେଇ ରହି ପାରିବ ନାହିଁ ବରଂ ବଞ୍ଚି ରହିବା ବଦଳରେ ଖୋଜିବ ମୃତ୍ୟୁ ଗରଳ । ତେଣୁ ବର୍ତ୍ତମାନଠୁଁ ନିଜର ଭବିଷ୍ୟତଟା ବାଛିନିଅ । ଏକା ନିଶ୍ୱାସରେ ଏତେ ଗୁଡ଼ାଏ ଗପି ଯିବାପରେ ପ୍ରକାଶ କହି ସମସ୍ତ ନାବର ରହିଲେ ।

ସୁସ୍ନା ମନେମନେ କଥାଗୁଡ଼ିକ ତଉଲି କରୁଥିଲା । ଆଗନ୍ତୁକଙ୍କ ପାଇଁ ମନ ଗହନରେ ମମତା ତେଇଁ ଉଠି ତାକୁ ବ୍ୟତିବ୍ୟସ୍ତ କରି ପକାଉ ଥିଲା । ହୃଦୟର ନିତୁତ କୋଣରେ ତାର ଅଜାଣତରେ ଛୁପି ରହି ଯାଉଥିଲା ସେଇ ଜଣକ ସକାଶେ ଅତଶା ସୋହାଗ ଓ ଗୁଡ଼ିଆର ପରଶ ରେଖର ଗୁଞ୍ଜ ।

ଯାଦୁକରର କାଉଁରି କାଠିରେ ବଦଳି ଗଲାପରି ସୁସ୍ନାର ମନ କ୍ରମେ ବଦଳିଗଲା । ତା'ର ଦରପୁର ଯୌବନ-ଉତ୍କଳା ଗୁଡ଼ିଆରେ ଗୋଟାଏ ଗୋଟାଏ ଶିହରଣ ଖେଳି ଯାଉଥିଲା । ବାହାରର ଶୀତଳ ପବନ ଧୀରେ ବହି ଆସିଲା । ସୁସ୍ନାର ଗୁଡ଼ିଆ ଲୁଗାଟା ଖସି ପଡ଼ୁଥିଲା ତଳକୁ... । ପ୍ରକାଶବାରୁଙ୍କ ଶ୍ରେକ୍ଷଣ ଆଖି ସେଇ ଆଡ଼େ କେଇ ସେକେଣ୍ଡ ବୁଝି ମନଟାକୁ ଟାଣି ନେଇ ଯାଉଥିଲା ସେଇ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କିନ୍ତୁ ସେ ବାଧା ହୋଇ ତାକୁ ଫେରାଇ ନେଲେ ଦୂର ଦିଗ୍‌ବଳୟ ଆଡ଼େ.....

ସୁରି

ହସି ହସି ପ୍ରକାଶବାରୁ ଉତ୍ତର ଦେଲେ—ଏପରି ରୂପ
ଥାଉଁ ଥାଉଁ ତୁମର ଏପରି ଅହେତୁକ କଳ୍ପନା କରିବାଟା
ଅଶୋଭନୀୟ... ତୁମର ଦୁନିଆ କଥା ତୁମେ ଜାଣିନା ଆଉ
ସେଥିରୁ ଅତଶା ମଧୁ ଗୁଣିନା ।

ଚଇତ ମାସର ବସନ୍ତ ପବନେ ଯାର

ମନ ଉଠିନାହିଁ ତାତ;

ଶୁଣିବଟି ସେହୁ କାହୁଁ ମିଳନ ବଂଶୀର ବେସୁର ସଙ୍ଗୀତ

ଉଲୁସି ଉଠିବ କିମ୍ବା ତା ନରମ ଗୁଡ (ଘୋଷା)

ଜଳିବ କିମ୍ବା ତାର ପ୍ରଶୟ ବତୀ

ଜାଣିବଟି ସେହୁ ଯେବେ ଯୁବକର ଓଠେ

ତାର ଓଠ ମିଳନ ମଧୁର...

ତେବେ ସେହୁ ଯୁବକକୁ ଭିଡି ନେବ ନିଜ ଗୁଡ ପରେ

ନବାରିବ କେବେ ଜାତି ପତି । ୧ ।

ଗୀତ ପଦକ ଶୁଣି ସ୍ୱପ୍ନା ମନଭିତରେ ଥିବା ଆବିଳତା
କେତେକାଂଶରେ ଘୁଞ୍ଚିଯାଇଥିଲା ଆଉ ପ୍ରେମ ଜୁଆରରେ
ଆଗୁଆ ପହୁଁରି ଯିବାକୁ ଇଚ୍ଛା ହେଉଥିଲା ତାର... ମନଭିତରେ
ରହି ରହି ଜାଗି ଉଠୁଥିଲା ଗୀତଟିର କେତେକାଂଶ । ତାର
ମନ ହେଉଥିଲା ପ୍ରେମର ନୂଆ ପଲଟି ଗୁଣିବାକୁ... ସେ କିଛି
କହି ନ ପାରି ତୁଟ୍ ହୋଇ ଠିଆ ହୋଇ ରହିଲା ।

ପ୍ରକାଶବାରୁ ତା' ଭାବକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି କହିଲେ ?
—ବର୍ତ୍ତମାନ ଠୁରୁଦି ଦେଖ ଏଇ ଗୀତ ପଦକରେ ମନଗହୀରରେ
ତୁମର କିପରି ଭାବ ଧାରା ବଦଳି ଯାଉଛି । ମନର ମଣିଷ ପାଇଲେ
ମନର ଭୂତ ତେଇଁ ଉଠିବ । ଯୁବକର ତତଲ ପରଶରେ
ତୁମେ ତରଳି ଯିବ । ଆଉ ତୁମର ଏଇ ଯୁବତୀ ମନ ଆପେ

ଟାଣି ଘୋଷାନ୍ଧି ତାଙ୍କରି ପଛେ ପଛେ ଗୋଡ଼ାଇବ ... ଯଦି ତୁମେ ସେ ସବୁକୁ ଗୁପ୍ତିରଖି ରୁପ ହୋଇ ଘର କୋଣରେ ଓକଣା ତଳେ ମୁହଁ ଲୁଚେଇ ଛୁପି ରୁହ ତଥାପି ସେମାନଙ୍କର ମାୟା ପାଶରୁ ମୁକ୍ତି ପାଇବ ନାହିଁ । ସେତକିନ୍ତର ତୁମର ନିସ୍ତାର ନାହିଁ । ମୃଦୁ ଚୁମ୍ବନ ପଛରେ ରହିଯିବ ବଦନାମର କାଳିମା ଚିର ଦିନ ପାଇଁ । ତୁମେ ଆଉ ସେତେବେଳେ କୌଣସି ଜାଗାରେ ମୁହଁ ଦେଖେଇ ରହି ପାରିବ ନାହିଁ ବରଂ ବଞ୍ଚି ରହିବା ବଦଳରେ ଖୋଜିବ ମୃତ୍ୟୁ ଗରଳ । ତେଣୁ ବର୍ତ୍ତମାନଠୁଁ ନିଜର ଭବିଷ୍ୟତଟା ବାଛିନିଅ । ଏକା ନିଶ୍ଚାସରେ ଏତେ ଗୁଡ଼ାଏ ଗପି ଯିବାପରେ ପ୍ରକାଶ କିଛି ସମୟ ନୀରବ ରହିଲେ ।

ସ୍ବପ୍ନା ମନେମନେ କଥାଗୁଡ଼ିକ ତଉଲି କରୁଥିଲା । ଆଗରୁକଙ୍କ ପାଇଁ ମନ ଗହନରେ ମମତା ତେଇଁ ଉଠି ତାକୁ ବ୍ୟତିବ୍ୟସ୍ତ କରି ପକାଉ ଥିଲା । ହୃଦୟର ନିଭୁତ କୋଣରେ ତାର ଅଜାଣତରେ ଛୁପି ରହି ଯାଉଥିଲା ସେଇ ଜଣକ ସକାଶେ ଅତଣା ସୋହାଗ ଓ ଗୁଡ଼ିଆର ପରଶ ରେଖାର ଗୁଞ୍ଜ ।

ଯାଦୁକରର କାଉଁରି କାଠିରେ ବଦଳି ଗଲାପରି ସ୍ବପ୍ନାର ମନ କ୍ରମେ ବଦଳିଗଲା । ତା'ର ଦରସ୍ତ ସୌବନ-ଉତୁଳା ଗୁଡ଼ରେ ଗୋଟାଏ ଗୋଟାଏ ଶିହରଣ ଖେଳି ଯାଉଥିଲା । ବାହାରର ଶୀତଳ ପବନ ଧୀରେ ବହି ଆସିଲା । ସ୍ବପ୍ନାର ଗୁଡ଼ର ଲୁଗାଟା ଖସି ପଡ଼ୁଥିଲା ତଳକୁ... । ପ୍ରକାଶବାରୁଙ୍କ ଶ୍ରେକଲ ଆଣି ସେଇ ଆଡ଼େ କେଇ ସେକେଣ୍ଡ ବୁଝି ମନଟାକୁ ଟାଣି ନେଇ ଯାଉଥିଲା ସେଇ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କିନ୍ତୁ ସେ ବାଧା ହୋଇ ତାକୁ ସେସର ନେଲେ ଦୂର ଦିଗ୍‌ବଳୟ ଆଡ଼େ.....

ଦିଗ୍‌ବଳୟର ବଉଦ ଉଦ୍‌ହାତେ ଧୀରେ ସୂର୍ଯ୍ୟଦେବ ତୁଳି
ଯାଉଥିଲେ । ପାଟିରେ ଡାଙ୍କର ନାଲି ଟହଟହ ହସର ଛିଟା
ଲଗି ରହିଥିଲା । ସେହି ରଙ୍ଗ ବଉଦମାନଙ୍କର ଶ୍ରୀ ବର୍ଦ୍ଧନ
କରୁଥିଲା, ନେଲିଆ ଆକାଶଟା ନୂଆ ରକମ ଦେଖା ଯାଉଥିଲା ।
ପକ୍ଷୀମାନଙ୍କର ଚେଁ ଗୁଁ ଶବ୍ଦ ଗାଡ଼ରୁ ଗାଡ଼ତର ହୋଇ
ଆସୁଥିଲା ।

—ମୁ ଆସୁଛି ।

ପ୍ରକାଶବାରୁ ଫେରି ଗୁହାନ୍ତି ତ ସ୍ୱପ୍ନ । ତାଙ୍କୁ ପଛ କରି
ଯାଉଛି ଯିବାପାଇଁ । ତାର କୁହୁଲ ବେଶୀ ଦୃଢ଼ରେ
ବନ୍ଧା ହୋଇଥିବା ରିବନ୍ ପବନରେ ଉଡ଼ି ଉଡ଼ି ଚଳ ଚଳିଆ
ଲାଲ ହୋଇ ଯାଉଛି ବେଳେ ବେଳେ । ପ୍ରକାଶବାରୁ ଅନୁମାନ
କରି ନେଲେ ରିବନ୍ ପର୍ ପର୍ ଉଡ଼ି ତାଙ୍କର ଉତ୍ତର ଅପେକ୍ଷା
କରୁଛି ।

ଆଉ ପାଞ୍ଚ ମିନଟ୍ ।

ସ୍ୱପ୍ନ । ଓଠରେ ଧାରେ ହସ ପହଁରେଇ ଫେରି ଗୁଡ଼ିଲା ।
ସେ କହିଲେ ଏତେ ତରତର କାହିଁକି ? ପଞ୍ଚ ହୋଇ
ଯାଉଛି ବୋଲି—ଏଁ, ନୁହେଁ ?

ସେ ମୁହଁ ହସି ଉତ୍ତର ଦେଲା ହଁ.....

—ମୁଁ ନେଇ ତୁମ ଘର ପାଖରେ ଛୁଡ଼ି ଦେଇ ଆସିବି ଆଉ
ଉପୁ କଣ ?

ଆପଣଙ୍କ ପରିଚୟଟା ପାଇ ପାରିଲି ନାହିଁ...

ଫେଁ କରି ହସି ଉଠିଲେ ପ୍ରକାଶବାରୁ । ପାଟିରୁ ତାଙ୍କର
ଅଜାଣତରେ ବାହାରି ଆସିଲା—ପରିଚୟ ଏତକ ଯେ ମୁଁ ତୁମକୁ
ଅର୍ଦ୍ଧାକ୍ଷିପ୍ତ ବୋଲି ମନେମନେ ଗ୍ରହଣ କରିଛି । ତେଣୁ ମୁଁ
ତୁମ ଆଖି ଆଗରେ ଯାହା...

ସ୍ୱପ୍ନା ସେଇ ଭିତରୁ ହସ ମିଶା ସ୍ନେହ ଉଠୁଳା ଯୁଆରରେ ବାହାରି ଆସିଲା:—ସତେ...ତୁମେ ! ଦୁହେଁ ଦୁହେଁଙ୍କି ଟାଣି ନେଲା ପରି ଗୋଟାଏ ଅଦୃଶ୍ୟ ଶକ୍ତି ଟାଣି ନେଇଥିଲା ସେ ଦୁଇଟି ପ୍ରାଣୀଙ୍କର ପାଦ ଦୁଇଟିକୁ ।

ପ୍ରକାଶବାରୁ ଧୀରେ ସ୍ୱପ୍ନା ପାଖକୁ ଲାଗି ଆସିଲେ । ସ୍ୱପ୍ନା ବି କିଛି ନ କହି ତାଙ୍କ ପାଖକୁ ଘୁଞ୍ଚି ଆସିଲା । ପ୍ରକାଶବାରୁଙ୍କ ଓଠ ଦୁଇଟି ଧୀରେ ଲମ୍ବି ଉଠିଲା, ଆଉ ହାତ ଦୁଇଟିରେ ତାକୁ ଛୁଇଁ ପାଖକୁ ଭିଡି ନେବାକୁ ମନ ବଳାଇ ଥିଲେ । ଦି'ଜଣିଙ୍କର ଆଖି ଆସ୍ତେ ବୁଜି ହୋଇ ଆସୁଥିଲା ।

ଅଦୂରେ ଗାଈଆଳ ପିଲା ତାଙ୍କ ଛୁଡିଲା—ଗାଈ...ଗଲେ ହଲେ ହଲେ...ସେ ଘୁଞ୍ଚି ଗଲା ଆଉ ଜଣକ ବି...ଆସ୍ତେ...

• ବହି ଭିତରେ ଗୋଟାଏ ଗଳ ଲମ୍ବାପା ଓ ତା ଦେହରୁ ବାହାରି ଥିବା ପ୍ରାଗ୍ରାନ୍ୟର ଗନ୍ଧ ଦେଖି ସେ ଏକରକମ୍ବ ବିସ୍ମୟରେ ଚିତ୍କାର କରି ଉଠି ଲମ୍ବାପାଟି ଖୋଲିଲା—ଦେଖିଲା ଲେଖା ଅଛି:—

ଆଦରର,

‘ରୂପମହଲ’

ସ୍ୱପ୍ନା

ତା ୧୫. ୩. ୧୯୫୪

ବହି ଭିତରୁ ଚିଠି ପାଇ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେବ ବୋଧ ହୁଏ । ମନ ଗହନ ନିରୁତ କୋଣ ଭିତରୁ ବତାସିଆ ପବନ ବାହାରି ଆସୁଥିବ ଜୋରରେ ଆଉ ତୁମ ନରମ ରୁକୁ ତଳେ ଜଗାଇ ଦେଇ ଆସୁଥିବ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ଜଟିଳ ପ୍ରଶ୍ନ...

ସେଦିନ ସଞ୍ଜ କଥା, ଆଜି ମନେ ପଡି ଚିତ୍ତଟା ମୋର ଗୁମୁରି ଉଠୁଛି ଆଉ ଆଖି ଆଗରେ ନାଚି ଉଠୁଛି ସେଇ

ନିଛୁଟିଆ ଆମ୍ବତୋଟା ପାଖରେ ତୁମର ସେହି ମନ ଭୁଲ ରୁପଟି...
ଯାହା ମୋର ଅବଶ ହୃଦୟରେ ଦେଇ ଯାଇଛି ଗୋଟିଏ
ଗୋଟିଏ ହୃଦୟ ଆଉ ଶରୀରର ପ୍ରତି ରହେ, ରହେ, ତେଜ
ଉଠୁଛି ଗୋଟାଏ ଗୋଟାଏ ଛୁଟିଥର ପୁଲକ ।

ସୁନ୍ଦର ଶାନ୍ତିମୟ ଅଙ୍କରେ ବିଶ୍ରାମ ନେଲାବେଳେ ମଧ୍ୟ
ତୁମକୁ ସ୍ମରଣ ସପନ ରାଜ୍ୟର ପରା ରୂପେ ଦେଖେ । ସେତେ-
ବେଳେ ଜଣାଯାଏ... ଯେମିତି ତୁମକୁ ପାଖରେ ଅତି ନିକଟରେ
ପାଇଛି... ରୂପେଲି ପରଦାରେ ନାଚି ନାଚି ତୁମେ ଯେମିତି
କହୁଛୁ ସେହି ସଞ୍ଜର ମଧୁ ବୋଲା କଥା ପଦକ... ସତେ
ତୁମେ... ।

ତୁମ ପାଖକୁ ଲାଗିଯାଏ... ମୁଁ... କିନ୍ତୁ ଏତିକିବେଳେ
ସପନଟା ଓଲଟ ପାଲଟ ହୋଇଯାଏ... ତୁମେ ଲୁଚିଯାଅ ସେହି
ରୂପେଲି ପରଦାର ପଛ ପଟେ... ମୁଁ ବାଉଳା ମନରେ ଅନେକ
ଖୋଜେ କିନ୍ତୁ ପାଏନା ତୁମକୁ... ପୁଣି ଥରେ ଦେଖିବାକୁ...
ବୋଉ ଆଉ ଘରୁ ତାଙ୍କ ଛାଡ଼ି ପରିରେ... ପରି... । ନିଦ
ମୋର ପଡ଼ିଲା ହୋଇଯାଏ ଆଖି ଖୋଲି ଚାହିଁ କୋଠରିଟା
ଅନ୍ଧାର ... ନିଘୋଡ଼ ଅନ୍ଧାର...

ତୁମେ ବିଶ୍ରାମ କରି ନ ପାର... କିନ୍ତୁ ମୁଁ ଯାହା ତୁମପାଇଁ
ସାଇତି ରଖିଛି ଆଉ ଥରେ ଭେଟ ହେଲେ ଦେଇ ଦେବି
ତୁମର ସେହି ସୁକୋମଳ ଅଙ୍ଗ ବନ୍ଧିବାରେ । ଭବିଷ୍ୟ, ଏପରି
ବଜାରି ଜଙ୍ଗର ଚିଠି ଲେଖି । ଟା ଶିକ୍ଷିତ ମହଲରେ । ହି ତା
ଭବିଷ୍ୟଟା ନିତାନ୍ତ ଅଶୋଭନୀୟ କାରଣ ତୁମେ 'ଲଭ
ଲେଟର' ଜରିଆରେ ଚିଠି ଲେଖି ଶିଖିନା... । ତୁମ ପାଇଁ
ମୋର ଦରଦ କେତେ ଜାହା ନିଜେ ମୁଁ ଅନୁଭବରେ ଆଣି

ପାରିଛି କିନ୍ତୁ ଏପରି ଛୋଟ ଜାଗାରେ ଲେଖିବା ସମ୍ଭବ ପର ହୋଇ ପାରିବକି ?

ମୋ ପାଖରେ ଥିଲେ ଦେଖନ୍ତୁ ସ୍ୱପ୍ନ ! ! ତୁମକୁ ତୁମକୁ ଅନ୍ତର ଖୋଲି ସବୁ କହି ଦିଅନ୍ତି । ତେବେ ଜାଣନ୍ତୁ ତୁମ ପାଇଁ ମୋର କେତେ ସୁନେଲି କଲ୍ପନା ଆଉ ବୁକୁ ତଳେ କେତେ ଉଛୁଳା ମମତା । କିନ୍ତୁ ତୁମର ‘ପ୍ରେମତରଙ୍ଗ’ ମିଳନ ଜୁଆରେ ଦରବୁଢ଼ା ହୋଇ ଭସିନି । ପ୍ରୀତିର ଖର ପବନ ଖରେଇ କରି ବହିନି ତୁମର ଯୌବନ—ଉଛୁଳା ନଇରେ... । ତେଣୁ କହି-ପାର ଏହା ମୋର କଲ୍ପନାର କାଉଁରୀ... ।

ମାଟିର ମଣିଷ ମୁଁ ତୁମକୁ ପାଇ ସୁନାର ସଂସାର ଗଢ଼ିବି । ଏହି ଆଶାହିଁ ହୃଦୟ ମଧ୍ୟରେ ଛପାଇ ରଖିଛି । ଦୁନିଆ ଦେଖା ବିବାହ ହେବା ଯୁଗରୁ ଭାବିଛି ତୁମେ ଆଉ ମୁଁ ଦୁହେଁ ମନର ଦେବତା ସାକ୍ଷୀ ରଖି ପ୍ରୀତି ମହଲରେ ପ୍ରେମର ଦାସାଳି ଜଳାଇ ଦେବା ଯୋରରେ ଯଦି ତୁମେ ନାହିଁ ନ କହି ହିଁ ବୋଲି କୁହ...

ଭବୁଛୁ ସମାଜ ତୁମକୁ ଘୃଷ୍ଣା କରିବ... କରୁ କଣ କଣ... ? ତୁମକୁ ମୁଁ ବସ ପାତ କୋଳକୁ ଆଉଜେଇ ନେବି... । ଆଉ ସେଇ ମୁକ୍ତ ସମାଜକୁ ଦେଖାଇ ଦେବି ‘Love marriage’ (ପ୍ରେମ ବିବାହ)ର ବିଶେଷତ୍ୱ କଣ... । ତୁମେ ଅସ୍ପଷ୍ଟ ଶ୍ରେଣୀ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପଢ଼ିଲିଣି ଭବିଦେଶ ନାରୀ ଶିକ୍ଷାର ଅଗ୍ରଗତି କେତେ ଆଉ ସେମାନଙ୍କର ସ୍ୱାଧୀନ ହେବାର ପ୍ରଚେଷ୍ଟା କେତେ... ? ଭୟ କରୁଛ କାହିଁକି ?

ଫେରନ୍ତା ଚିଠିରେ ଏଣିକି ତୁମ ପାଖକୁ ଯେଉଁ ସବୁ ଚିଠି ପଠାଇବି ତାହା ଏକ ନୂତନ ବୈଜ୍ଞାନିକ କାଳରେ ଲେଖିବି । ଚିଠିଟିକୁ ଟିକେ ନିଆଁରେ ଦେଖେଇ ଦେବାପର ସାଧା କପଡ଼ାକୁ

ମୋ'ରି ଅକ୍ଷର ସବୁ ପଢ଼ି ପାରିବ... ତୁମ ପାଖକୁ ଗୋଟାଏ କାଳି ପଠାଉଛି ନିକଟରେ... । ଏ ଚିଠିଟିକୁ ପଢ଼ି ଯାରି ଚିରିଦେବ ରଖିବ ନାହିଁ । 'ବିପଦ' ।

ଫେରନ୍ତା ତାଙ୍କରୁ ରହିଁ ରହିଲି ଉତ୍ତର ଦେବ । ଚିଠିଟା ଟିକେ ଲମ୍ବା ହୋଇଗଲା । ଏ ଅଭ୍ୟାସଟା ବହୁ ଦିନରୁ ରହି-
ଯାଇଛି; କ୍ଷମା ଦେବ ସେଥି ସକାଶେ ଆଶା କରେ ଘୁଣା କରିବ ନାହିଁ । ଶେଷ ଚନ୍ଦ୍ରନ ଦେଲି... ଚୁ... । ଇତି ।

ତୁମର

ସେହି ଦିନର

'ପଥକ ବନ୍ଧୁ'

ତେମର ଅପିମ ନିଶାରେ ସୁପ୍ନାର ହୃଦୟ ସତେଜ ହୋଇ ଉଠିଲା । ସେ ଚିଠିଟାକୁ ଓଲଟ ପାଲଟ କରି କେତେଥର ପଢ଼ିଲା । ଏପରିକି ଚିଠିଟିର କେତେଧାଡ଼ି ମନେ ରହି ଯାଇଥିଲା ତା'ର । ଛୁତରେ କିଛି ସମୟ ରୁପିଧରି ମନ ଭିତରେ ଛୁରୁଛୁରୁ ହସିଲା ବହେ... ସେ ଗୋଟାଏ ଚୁମ୍ବନ ଦେଇ ତା ମନ ଲାଗି କେଉଟି ଧାଡ଼ି ତଳେ ନାଲି ଗାର କରି ଦେଲା କଲମରେ ...

ସେଦିନ ବେଳବୁଡ଼ର ଘଟଣା ତା ମନଭିତରୁ ଦରନିଭୁ ହୋଇ ଯାଇଥିଲା, ଚିଠିଟା ପଢ଼ିବା ପରେ ସେଗୁଡ଼ିକ ଆଖି ଆଗରେ ନାଚି ଉଠିଲା ।

ପ୍ରକାଶବାରୁଙ୍କ ତେହେରା ସୁପ୍ନାର ହୃଦୟ ଫଳକରେ ରହି ରହି ନାଚି ଉଠିଲା । ତାଙ୍କରି ବାଣସ୍ୟ ନେଇ ଚିନ୍ତାଧାରା ଡାକ ହୋଇ ଉଠିଲା । କାହିଁକି ସେ ମୋତେ ଭଲ ପାଆନ୍ତୁ ଅନ୍ତର ଦେଇ—ତାଙ୍କୁ କଣ ମୁଁ ଏଡ଼େ ସୁନ୍ଦର ଦିଶେ ? ସୁଦଳ

ସୁବର୍ତ୍ତୀଙ୍କ ମିଳନ ସତେ କଣ ସେମାନଙ୍କୁ ସରମ ସୁଇଜରେ
 ବୁଲିଆସିଲା ପରି ମାଲୁମ ହୁଏ । ପ୍ରେମ ବିବାହରେ କଣ ଏହା
 ବିଶେଷ କୃତ୍ରିମର ହୋଇଥାଏ...? ଏମିତି ଅଳ୍ପ ଆସୁତାରୁ
 ଶିଅ ବାହାରିଲା ପରି ଛୋଟ ବଡ଼ କେତେଗୁଡ଼ିଏ ପ୍ରଶ୍ନ ଜାରି
 ଉଠିଲା । ପ୍ରେମ ବିବାହ ଓ ବୈଦିକ ବିବାହ ଏ ଦୁଇଟିରୁ ହୃଦୟ
 ମଧ୍ୟରେ ତରଳ କରି ଶୁଦ୍ଧିଲା ଯେ । ଏ ଦୁଇଟି ଭିତରେ
 ପ୍ରଭେଦ କଣ ...?

ପିତା ମାତା ଓ ସମାଜର ନିୟମାନୁଯାୟୀ ବିବାହକୁ
 “ବୈଦିକ ବିବାହ” କହନ୍ତି ଆଉ ନିଜର ମନକୁ ବାପା ମା ସମାଜର
 ବନ୍ଧନ ଛିଣ୍ଡାଇ ବିବାହକୁ ପ୍ରେମ ବିବାହ । ଏଥିରୁ କେଉଁଟି
 ଭଲ ? ନିଜର ମନକୁ ଦୁଇଟି ପ୍ରାଣୀ ଅନ୍ତର ଦେଇ ଭଲ ପାଇବା
 ମନକୁ ମନ ଶାପ୍ ଶାଉଛି କି ନା ଭାବି ବିବାହ କଲେ ଜଣା
 ଯାଏ ନିଜର ଦାମ୍ପତ୍ୟ ଜୀବନ ସୁଖକର ହୋଇ ପାରିବ ଆଉ
 ବାପ ମା’ଙ୍କ ମୁହଁରେ ଜାଣି ଜାଣି ନିଆଁ ଦେବାକୁ ହୁଏ ।
 ଏଥିରେ ଦାୟୀ କିଏ ? ନିଜେ । ତେଣୁ ଏହା କଦାପି
 ସୁଖକର ନୁହେଁ ଦୁଃଖକର । ଦୁର୍ବହ ଅନ୍ତର ସଞ୍ଚିତ ଆଶାବାଦ
 ଅଭିଶାପ ପାଲଟି ଯାଏ । ଦାମ୍ପତ୍ୟ ଜୀବନ ଅକାଳରେ ପୋଡ଼ି ଜଳି
 ପାଉଁଶ ହୋଇଯାଏ । ସ୍ୱପ୍ନା ମନଭିତରେ ଗୋଟାଏ କୋହ
 ଉଠିଲା— ପ୍ରେମ ବିବାହ କରିବ ନାହିଁ । କି ପ୍ରକାଶବାବୁଙ୍କ
 ଅନୁଶ୍ରେୟ ରକ୍ଷାକରି ପାରିବ ନାହିଁ । ସେ ତାଙ୍କ ମନକ
 ମୋତେ ସୁୀ ବୋଲି ଗ୍ରହଣ କରିଛନ୍ତି । ମୁଁ ତ ଗ୍ରହଣ କରି
 ନାହିଁ । ତେବେ ମୁଁ କାହିଁକି ଜାଣି ଜାଣି ନିଆଁରେ ଗୋଡ଼
 ଦେବି ।

କାର

ପୁଣି ଅନ୍ୟ ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ତା' ମନ ପ୍ରକାଶବାବୁଙ୍କ ଆଡ଼କୁ
ଟଣି ହୋଇ ଯାଉଥିଲା । ବାଟ ଅବାଟ ନ ମାନି ତାଙ୍କରି
କଥାକୁ ହୃଦୟରେ ସ୍ଥାନ ଦେଇ ଅମଡ଼ା ପଥରେ ଛୁଟି
ଯାଉଥିଲା ।

ଛଇ ନେଉଟି ନ ଥାଏ ।

ବାହାରୁ ତାଙ୍କ ଶୁଭିଳ—ଚିଠି ଆସିଛି, 'ସ୍ୱପ୍ନାକୁମାରୀ
ସଉତରସ୍ତ' ।

ସେ ଭବନା ରାଇଜରୁ ଫେରି ପଦାକୁ ଚାଲିଲା ।

ସେତେବେଳେ ସ୍ୱପ୍ନାର ମା ଉମା ଦେବୀ ତାଙ୍କ ପିଅନ
ହାତରୁ ଚିଠି ଆଣି ସାରିଥିଲେ ।

ସେ ତାଙ୍କୁ ତାଙ୍କିଲେ କଣ୍ଢେଇ ଦେଖିଲୁ ଏ ଚିଠି

ପିଅନ୍ ଯୋଡ଼ା ରସମସ୍ତ କରି ଚାଲିଗଲା ।

ସ୍ୱପ୍ନା ଚିଠି ଖୋଲି ବଡ଼ପାଟିରେ ପଢ଼ିଲା—

କଟକ, ସେନ୍ଦେଟାସ୍ତାଏଟ୍

ତା—

କଲ୍ୟାଣୀୟା,

ମା ମୋର,

ଅନେକ ଦିନରୁ ଚିଠି ଦେଇନି ବୋଲି ରାଜିରୁ ବୋଧ
ହୁଏ । ଆଉ କାହିଁକି ଚିଠି ପତ୍ର ଦେଉନୁ । ମୁଁ କଣ କରିବି
କରୁଣୀ ଗୁଳିଆରେ ଟ ୭୦୯, ଟ ୭୦୯ ଟା ଟଙ୍କା ମୋଟେ ।
କଟକ ସହର ଖୋରୁଜା ବାବଦ୍ ଟ ୩୦୯ ରୁ ବେଶୀ ଗୁଲି
ଯାଉଛି । ତୋ ଲେଖିଥିବା ପାର୍ଲର ପାଉଜେନ୍ ପେନ୍‌ଥା
ଏମ ସରେ ପଠାଇ ପାରିବି ନାହିଁ । ଆସନ୍ତା ମାସକୁ ଦରମା
ପାଇଲେ ପାର୍ଶଲ କରି ପଠାଇବି । ଘୋଷା ହେବୁନି ।

ମନ ଦେଇ ପାଠ ପଢ଼ୁଥିବୁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଯେଉଁ ସ୍ଵପ୍ନ
ହେଲାଣି ପାଠ ନ ପଢ଼ିଲେ ନ ଚଳେ । ଘରେ ଯାହା
ଅଲଗା ଦରସିକା ଥିବ ଖାଇ ପିଇ ସ୍କୁଲରେ ପଢ଼ୁଥିବୁ ।
ଖେଳିବା ପାଇଁ ସାଙ୍ଗରେ ପଡ଼ିବୁନି ପାଠ ଶେଷ ହେବ ।
ତୋ ମାଷ୍ଟ୍ର ଅନଳବାବୁ ମୋ ପାଖକୁ ଲେଖିଥିଲେ
ଇଂଲିସରେ ତୁ ଭାରି ଭଲ ଅଛୁ ସେଥିପାଇଁ ଟିଉସନର
ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବା ପାଇଁ । ଅନଳବାବୁଙ୍କୁ ପଚାରିବୁ ସେ
ଯଦି ଟିଉସନ କରନ୍ତି ତେବେ ଭଲ ଆଉ ଯଦ୍ୟପି
ଘରେ ମାଷ୍ଟ୍ରର ରଖି ପଢ଼ିବାକୁ ମାଷ୍ଟ୍ରର ବରଦ କରନ୍ତି
ଟିଉସନ୍ ହେବୁ । ଯାହା ଖର୍ଚ୍ଚ ହେଲେ ହେବ ।

ମନ ଦେଇ ପାଠ ପଢ଼ ମୁଁ ତୋତେ କଟକରେ ଆଇ, ଏ
ପଢ଼ାଇବା ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବି, ଚିଠି ପାଇ ଚିଠି ଦବୁ । ହେଲା
କରିବୁ ନାହିଁ । ମୁଁ ଗ୍ରୀଷ୍ମ ଋତୁରେ ଘରକୁ ଯିବି । ଇତି ।

ତୋର

ଶୁଭକାନ୍ତୀ ବାପା

ଉମା ଦେବୀ କହିଲେ—ସଇଲା ? ହଉ ଆ—ଖାଇବୁ
ବେଳ ଗଢ଼ି ଗଲାଣି । ସ୍ଵପ୍ନ ନରମ ଗଳାରେ କହିଲା—ତୁ ଯା ମୁଁ
ପଢ଼ା ପଢ଼ି ସାରି ଯାଉଛି ।

ଉମା ଦେବୀ ଟିକେ ବିରକ୍ତ ପ୍ରକାଶ କରି କହିଲେ—
ଆଉ ଶନିବାର ବୋଲି କଣ ଦିନ ରାତି ପଢ଼ୁଥିବୁ ଅଣିଆ
ଅପିଆ—ଆ କାଲି ରବିବାର ସବୁ ପାଠ ପଢ଼ିବୁ ।

×

×

×

ଅନଳବାବୁଙ୍କ ରୂମ ଭିତରେ ପଶି ଆସୁ ଆସୁ ପ୍ରକାଶବାବୁ
ହସି ହସି କହିଲେ Good after noon ଅନଳବାବୁ ।

ଅନଳବାରୁ ଗୋଟାଏ ବହି ଖୋଲିଥିଲେ । ତା' ଉପରୁ ମୁହଁ ଟେକି ମୃଦୁହସି କହିଲେ Good after noon, good after noon ମାଇଁ ପ୍ରେଣ୍ଟି ।

ସେ ପ୍ରକାଶବାରୁ ଡେୟାରରେ ବସିବା ପାଇଁ ଇଚ୍ଛା ଦେଲେ ।

ପ୍ରକାଶବାରୁ ପାଖରେ ପଡ଼ିଥିବା ଡେୟାର ଟି ଅଧିକାର କରୁ କରୁ ସିଗାରେଟ୍ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ପକେଟରେ ହାତ ପୁରାଇଲେ ।

ମୃଦୁ ହସି ଅନଳବାରୁ କହି ଉଠିଲେ—ତେବେ ଏ ସିଗାରେଟ୍ ଗୁଡ଼ାକ କଣ ଫୋପାଡ଼ି ଦେବ ?

—କାହିଁକି...?

—ତୁମେ ଯେତେବେଳେ ମୋ ରୁମ୍‌ରେ ବସି ତୁମ ସିଗାରେଟ୍ ଟାଣିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ, ତେବେ ଏଗୁଡ଼ା କଣ ହେବ ...?

ଟେବୁଲ୍ ଉପରୁ ଗୋଲ୍‌ଡ଼ସ୍ଟେକ୍ ଟିଣି ଆଣି ଫିଟାଇ ଫିଟାଇ ପ୍ରକାଶବାରୁ ପଚାରିଲେ:— ଏତେ ତନାସନା ମୋତେ ତକାଇଲ କାହିଁକି ବନ୍ଧୁ ଅନଳ ?

ଆନନ୍ଦରେ ମୁଖ ଚିକ୍ଚିକ କରି ସେ କହିଲେ—ମୁଁ ଯେତେବେଳେ ତକାଇଛି ନିଶ୍ଚୟ କହିବି, ଏତେ ଛୁନିଆଁ କାହିଁକି ? କୁଆଡ଼େ କଣ ଛୁଟି ଦେଇ ଆସିଛୁକି ...?

—ତାହା ତ ସତ ! ତେବେ ମନଟା ମୋର ସବୁବେଳେ ପ୍ରଶ୍ନବାଚୀ ହୋଇ ରହିଛି ।

—ତୁମେ ବଡ଼ ଚିତ୍ତଳିତ ହୋଇ ଉଠିଛୁ ପ୍ରକାଶବାରୁ ।

ତେଣୁ ଏପରି ଅବସ୍ଥାରେ ସେ ଗୁପ୍ତ କଥା ତୁମକୁ କହି ହେବନି, ଆଗ ଟେର୍ମ୍ସ ସହକାରେ ବସି ରୁହ, ତା'ପରେ...

ଅନଳବାରୁଙ୍କ ମନର କଥା ପ୍ରକାଶକରି ସେ କହିଲେ—
ତେବେ ସେଇ ସ୍ୱପ୍ନା କଥା ଛାଡ଼ି ଅନ୍ୟ କିଛି ନୁହେଁ । କଣ ସେ
କଥା କୁହ, ଶୀଘ୍ର କୁହ ବନ୍ଧୁ... ।

ଅନଳବାରୁ ଫେଁ କରି ହସି ଉଠି କହିଲେ— ହଁ ସେହି
ସ୍ୱପ୍ନା ତୁମର ‘ରୂପମନ୍ଦଳ’ର ତାରକା । ତୁମର ଶ୍ରେଣୀ ଭଲ
ନିଶ୍ଚୟ ତାକୁ ଜୀବନ ସଙ୍ଗୀନ କରି ପାରିବ ଜଣାଯାଏ... ।

ଟିକେ ଗୁମ୍ ଖାଇଯାଇ ସେ କହିଲେ — ଏହା
ତୁମର କେବଳ କଳ୍ପନା ବନ୍ଧୁ—ନା, ନା କଳ୍ପନା ନୁହେଁ
ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବାସ୍ତବତା, ତୁମେ ନିଶ୍ଚୟ ତାର ମନକୁମନ ଛୁଇଁ
ଛୁଇଁ ମିଳାଇ ପ୍ରେମ ସମୁଦ୍ରର ଲହରୀ ଗଣି ପାରିବ ।

ମୁଖରେ ଧୀରେ ହସ ଫଟାଇ ପ୍ରକାଶବାରୁ କହି ଉଠିଲେ,
ଯାହା କିଛି ହୋଇ ପାରିବ ତୁମରି ଇଚ୍ଛାରେ । ମୁଁ ଜୀବନ
ସାରା ତୁମକୁ ମନେ ରଖିବି । ଆଉ ଦିନେ ସେହି ରଖି ସୁଝିବାକୁ
ଚେଷ୍ଟା କରିବି... ।

—ମୋରି ପ୍ରପୋଜାଲ ଅନୁସାରେ ତୁମେ ଲଭ୍ ଲେଟର
ତା ପାଖକୁ ପଠାଇ ଦେଇଛ ତ ?

—ହଁ, ଆଜିକୁ ଆଠ ଦଶ ଦିନ ହେବ ପଠାଇ ସାରିଛି ।
ତେବେ ତୁମେ ଠିକ୍ କରିଛ । ଜ୍ଞାନବାରୁଙ୍କ ପାଖକୁ ସେ
English ରେ ଭଲ ପଦ୍ଧତି ବୋଲି ଚିଠି ଦେଇଛି ।

ବିସ୍ମୟରେ ପ୍ରକାଶବାରୁ ପଚାରିଲେ — ତାଙ୍କର କଣ
ଜଣେ ଟିଉଟର ଶିକ୍ଷକ ରଖିବାକୁ ଅର୍ଥ-ଜୋର ଅଛି... ?

ନା ତାଙ୍କର ଆର୍ଥିକ ଶକ୍ତି ସେପରି ଭଲ ନୁହେଁ । ତଥାପି
କିଛି କିଛି ଦେଇ ପାରିବେ... । ତୁମର କଣ ସେଠାରୁ
ଦରମା ଆଣିବାକୁ ଇଚ୍ଛା ଅଛି... ? କେବଳ ସ୍ୱପ୍ନାର ମଧୁବୋଲା

ଖୋଦଳ

କଥା ପଦକରେ ଖାବନ ସାର Pay ଆଗରୁ ପାଇ ପାରିବ ।
ଏହା କଣ ତୁମ ପକ୍ଷରେ ଯଥେଷ୍ଟ ନୁହେଁକି ... ?

ଭୁଞ୍ଜଳାକୃତରେ ଧୁଆଁ ଛୁଡ଼ୁ ଛୁଡ଼ୁ ସେ ଅନଳବାରୁକ
ଆଡ଼କୁ ଚେୟାର ଟାଣି ଆଣିଲେ ଓ ଧୁଆଁ ମିଶା ହସଟିଏ ହସି
କହିଲେ—ସେତିକି ମୋର ଲୋଡ଼ା ଅନଳବାରୁ । ଯଦି ସେଠାରେ
ଟିଉସନ କରି ମୋତେ monthly କିଛି ଦେବାକୁ ହୁଏ ତାହା
ମଧ୍ୟ ଦେବାକୁ ସ୍ୱୀକୃତ ଅଛି ।

ଦୁଇ ବନ୍ଧୁ ହେଁ ହେଁ ହୋଇ ହସି ଉଠିଲେ ।

ତୁମେ ବଡ଼ ପରଦାରକ ପ୍ରକାଶବାବୁ !

ତୁମ ଅନୁଭୂତ ଓ ଅଭିଜ୍ଞତା ଅପେକ୍ଷା ମୋର କମ୍
ନୁହେଁକି ? ନଚେତ୍ ତୁମଠାରୁ ଶିଖିବାକୁ ହେଉ ନ ଥାନ୍ତା... ।

ଅନଳବାରୁ କହିଲେ, ଖାଲି ଯୁକ୍ତିରେ ଜିଣିବ ନା
ପ୍ରକୃତରେ ଜାଣିଛୁ କିଛି ?

ପ୍ରକାଶ ବ୍ୟାପାର ସ୍ତରରେ କହି ଉଠିଲେ, ଆଜ୍ଞା
ଜ୍ୟୋତ୍ସ୍ନାର ଖାବନ ନଷ୍ଟ କରିଛି କିଏ... ?

—ଏ କଥା ମିଛରେ କାନ୍ଧରେ ବାଡ଼ରେ ତୁମେ କେଇଟା
ଲେଖି ଥିଲ ନା— ?

—ହଁ ଏଡ଼େ ଏଡ଼େ ଲମ୍ବ ପ୍ରେମପତ୍ର ଲେଖୁଥିଲ କିଏ,
ଆମେ ?

ଆହୁରି ବର୍ତ୍ତମାନ ମିନା ବୋଲି ଗୋଟିଏ ଯୁବତୀକୁ ସୁଖି
ଚେଷ୍ଟା କର ଯାଉଛି ପୁରା ଅଭିଜ୍ଞତା ୁ ଆହୁରି ଜୋରରେ ।

ଅନଳବାରୁ ହସି ହସି କହିଲେ—ତୁମେ
କିନ୍ତୁ ପ୍ରକାଶବାବୁ, ଦୁଇ ବନ୍ଧୁ ସୁଖି ହସି ଉଠିଲେ ।

ସେଇ ହସ ଭିତରେ ପ୍ରକାଶବାରୁ ବେସୁର ଭାବରେ ଗୀତପଦେ
ଗାଇ ଉଠିଲେ —

“ପ୍ରେମ ଅନୁଭୂତ କରିଲା ଦିନୁ...

ରୂପର ଜୁଆରେ, ପରଶ ଆଶାରେ...

ଘୁରି ବୁଲି ବୁଲି...

ପାଇବିକି ସେହି ମନ ଲାଗି ପ୍ରିୟା

ସଜ ପୂଟା ପୁଲ ମିନୁ”

ଅନଳବାରୁ ହସି କହିଲେ ଧନ୍ୟବାଦ୍... ଧନ୍ୟବାଦ୍... ଏ
କବିତାଂଶ ମୋତେ ଉପହାର ଦେବାକୁ ଆଣିଥିଲା କି... ବନ୍ଧୁ... ?
ଏମିତି ଛିଣ୍ଡା ଛିଣ୍ଡା ସ୍ଵରରେ ବୋଲି ଗୀତଟାର ମର୍ଯ୍ୟଦା
କମେଇ ଦେଲା... ଗଲାବେଳେ ମୋତେ ଲେଖି ଦେଇ
ଯିବ... ।

ପ୍ରକାଶବାରୁ ହସି କହିଲେ... ହଉ... ସେ ଟିଉସନ
ବିଷୟ କଣ ହେଲା... ?

—ତୁମକୁ ସେଥିପାଇଁ ଆଧୁନିକ ରୁଚି ସମ୍ପନ୍ନ love
letter ଯାହାକୁ କହନ୍ତି ତାହା ଦିନ୍ ଦିନ୍ ନୂଆ ରକମ
ରୂପରେ ଲେଖିବାକୁ ହେବ ।

—ହଁ, ହଁ... ସେ ଅଭିଜ୍ଞତା ମୋର ଅନେକ ଦିନରୁ
ଆସି ଯାଇଛି... ତୁମେ ଜାଣିନା ବନ୍ଧୁ—ପ୍ରେମମୂଳକ କବିତା
କେତୋଟି ନବ୍ୟ ସ୍ଵରର ପଦ୍ଧିକାରେ ସ୍ଥାନ ପାଇ ଯାଉଛି...
ଆଉ ବର୍ତ୍ତମାନ କେତେକ Editor କର ଅନୁରୋଧ ପଦ ଲେଖେ
ଆଇଲ୍ରେ ପଡ଼ି ରହିଛି... ।

—ସତେ ? ତା ହେଲେ ତୁମେ ଜଣେ ଖ୍ୟାତନାମା କବି
ବୋଲି “ସ୍ଵପ୍ନମହଲ”ରେ ସ୍ଵପରିଚିତ ହୋଇ ପାରିବ ।

ଦରଜଲା ସିଗାରେଟ୍ ଟାକୁ ପାଟିରେ ଦେଉଁ ଦେଉଁ
ପ୍ରକାଶବାରୁ ଫେଁ କରି ହସି ଉଠିଲେ...।

ଅନିଲବାରୁ ଅଳ୍ପ ହସି କହିଲେ...ତୁମେ ଯେବେ ସ୍ୱପ୍ନା
ଭଲ ପାଇବାକୁ ଇଚ୍ଛାକର ତେବେ ଲୋକ ଦେଖାଣିଆକୁ ଧରମ
ଭଲ ପରିଚୟ ଦିଅ ।

—ଧରମ ଭଲ ପରିଚୟ ଦେବାକୁ ହେଲେ, ସେ ଯଦି
ସେଇ ଧରମ ଭଲର ବ୍ୟବହାର ମୋତେ ଦେଖାଏ, ତେବେ
ମୁଁ ତା' ପାଖରେ ପ୍ରେମ ନିବେଦନ କରିବି କେମିତି... ? ଆଉ
ମୋର ଦେଇଥିବା ପ୍ରେମ ପଦ୍ଧତି ନଷ୍ଟ ହୋଇଯିବ ସିନା, ହଁ...
ମୁଁ ତାକୁ ଦୁନିଆଁ ଦେଖାକୁ ଭଲ ହିସାବ କରି ଯଦି ପ୍ରେମ ପଦ୍ଧତି
ଦିଏ ସେ ତ ଏକଥା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଦେବ ନି ଯୁ...ତେବେ ମୁଁ
ମୁହଁ ଦେଖାଇ ଚଳିପାରିବି ତ... ?

ଅନିଲବାରୁ କଥାଟାରେ, ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଇ କହିଲେ:—
ତୁମେ ବଡ଼ ଦୁର୍ବଳ ପ୍ରକାଶବାରୁ ! ଏଇ କଥାଟାକୁ ଏତେ ଭୟ
କରୁଛ... ? ସେ ନିଶ୍ଚୟ ତୁମର କଥାରେ ମଜିଯାଇ ତୁମର
ପ୍ରେମକୁ ସ୍ୱାଗତ କରିବ । ଆଉ ତୁମର ସାମାନ୍ୟ କିଛି ଇଙ୍ଗିତରେ
କୋଳକୁ...ଆଉଜି ଆସିବ...। ବର୍ତ୍ତମାନ ତୁମେ ଚିଠି ପଦ୍ଧତି
ଗୁଡ଼ିକ ବଡ଼ ସାବଧାନ ସହିତ ଆଦାନ ପ୍ରଦାନ କରି ତାର
କଠିନ ମନକୁ ତରଳାଇ ନିଅ । ଆଉଦିନେ ସ୍ୱପ୍ନାର ଅଭିଭବକ
ମା' କୁ ଧରମ ମା କରି ନେଇ କୁହ ସ୍ୱପ୍ନା ଭଲ ଇଂରାଜି
ପଢ଼ି ପାରୁନି ତେଣୁ ମୁଁ ତାକୁ କିଛିଦିନ ଟିଉସନ କରିବି...
ଏକଥା ଶୁଣି ତାର ମା ନିଶ୍ଚୟ ତୁମର କଥାରେ ଏକମତ ହେବ ।
ତୁମେ ସେହିଦିନୁ ସ୍ୱପ୍ନାର ଟିଉସନ ମାଷ୍ଟର ହୋଇ ରହିବ...
ଆଉ ତା'ପରେ ସ୍ୱପ୍ନା...ଆଉ...ତୁମେ...

ଉତ୍ତର

ପ୍ରକାଶକାରୁ ଅନଳକାରୁ କର ମର୍ଦ୍ଦନ କରି ଗାଇ
ଉଠିଲେ—

“ଆସିରେ କହ ତଥାପିରେ ପ୍ରିୟବନ୍ଧୁ ଥିବକ ଛାଡ଼ିବ
ପ୍ରାଣ”...ଦୁଇବନ୍ଧୁ ହସର ଲହରୀରେ ଘର ଭାଙ୍ଗି ଦେଲେ ।

×

×

×

ବାହାରେ ଜହ୍ନ ଆଲୁଅ ବିଛାଡ଼ି ହୋଇ ପଡ଼ିଛି ।

ଗାଁ ଦାଣ୍ଡ ନିଶୁନିଆଁ ନିଶୁନିଆଁ ହୋଇ ଆସିଲାଣି ।
ଝିରକାଟା ଦରମୁକୁଳା ହୋଇଛି, ବେଳେବେଳେ ପୁଲାଏ ପବନ
ସେଇ ପାଙ୍କ ଦେଇ ଘରଭିତରକୁ ପଶିଆସୁଛି । ଝିରକା
କବାଟଟା ସଂଗୀତର ମୁକ୍ତ ନା ଡୋଳୁଛି । ଲଣ୍ଠନଟା ଜଳୁଛି ।

ପ୍ରକାଶକାରୁ ଟେବୁଲ୍ ପାଖରେ ଚେୟାରରେ ବସି କଣ
ଭୁଲୁଥିଲେ କଲମଟା ପାଟିରେ ପୁରେଇ...

ପାଖ ଟେବୁଲ୍ ଉପରେ, ଛୁ, ସାତ ଖଣ୍ଡ ଉପନ୍ୟାସ
ଇତ୍ୟଦ୍ ଶ୍ରବଣେ ପଡ଼ିରହିଛି । ପବନରେ କେତୋଟି ବହିର
ପୃଷ୍ଠା ସବୁ ପଡ଼୍ ପଡ଼୍ ହୋଇ ମୁକୁଳା ହୋଇ ଯାଉଛି ।

ସେ ଟେବୁଲ୍ ଉପରେ ବାହାତର କହୁଣି ଭାବ ଦେଇ
ଆସ୍ତେ ଆସ୍ତେ ମୁଣ୍ଡ ଟିପୁଛନ୍ତି... ଆଗରେ ପଡ଼ିଥିବା ନିଜ
କବିତାକୁ ନିରୀକ୍ଷା ଦେଖୁଛନ୍ତି ।

ହଠାତ୍ ପେରୁଟା ବିକଟ ଶବ୍ଦ କରି ଝିରକା ପାଖରେ ପଡ଼୍
ପଡ଼୍ ହୋଇ ଉଡ଼ିଗଲା । ପ୍ରକାଶକାରୁଙ୍କର ମନଟା ଗୋଳମାଳ
ହୋଇଗଲା...

ସେ କାଗଜ ଉପରୁ ମୁହଁ ଟେକି ଚାହିଁଲେ ଝିରକାକୁ...
ଦେଖିଲେ ଗୋଟାଏ କଙ୍କି ରେଲିଂ ଦେହରେ ବସିଛି...ସେ
ଭାବିଲେ ପେରୁଟା କଙ୍କିକୁ ଝିମୁଥିଲା ନିଶ୍ଚୟ...

କୋଡ଼ି ଏ

ତା'ପରେ ସେ କବିତାକୁ ସଂଶୋଧନ କରି ଆଧୁନିକ ରୂପ
ସଂପନ୍ନ ହେଲାକି ନାହିଁ ଭାବି ପୁଣି ନଠେଇ କରି ପଡ଼ିଲେ ।

ନିଶ୍ଚିନ୍ତ

ସ୍ୱପ୍ନମୟ

ସ୍ନେହର ସ୍ୱପ୍ନା...

ସେଦିନର କଥା, ପାଶୋରି ଦେଲାକି
ନୂଆ ସାଙ୍ଗସାଥୀ ମେଲେ
ତେଣୁ ମୋ ଆଦର, ଲେଖା ଚିଠିକୁ
ପଞ୍ଜିଦେଲା ଅବହେଳେ ।

ମୋର ମନ କଥା, କଲମ ମୁନରେ
ଲେଖି ଥିଲି ମୁହିଁ ଯାହା
ପଡ଼ି ତୁମେ ସ୍ୱପ୍ନା, ଘଣ୍ଟା କଲ ଅବା
ନକରି ପସନ୍ଦ ତାହା ।

ଚିଠି ଦେଲାପର, ଆସନ୍ତା କାଲିକି,
ବସିଥାଏ ସିନା ଗୁଡ଼ି...

ଦିନପରେ ଦିନ, ଗଲା ବିଶଦିନ
ଉତ୍ତର ପାଇଲି ନାହିଁ ।

ତେର ପୁରିକରି, ହେଲାଣି ତୁମକୁ
ଆସିକରି ଯେ ଚଉଦ...

ଅତଶା ସୋହାଗ, ଗୁଣିନାହିଁ ତୁମେ
ତୋଳିନା ପ୍ରେମ ସଉଦ...

ତେଣୁ କି ତୁମରେ ମୋର ପ୍ରେମ ପଦ
ଆଣିଲି ମନେ ସରମ...

ନହୁଇଁ କାଉଁରି, ହେଉଛୁ ଘାଉଁରୀ
ବୁଝିନା ସାର ମରମ ...।

× × ×

ଯେଦିନ ସଞ୍ଜରେ, ତୁମରି ହାତକୁ
ମୋ ହାତ ଧୀରେ ଛୁଇଁଲା...

ମୋ ଯୁବକ ହୃଦେ, ମିଳନର ଝିଡ଼
ଖରେଇ କରି ବହିଲା—

ବାହୁ ବେଷ୍ଟନରେ, ନେବାପାଇଁ ଭାଙ୍ଗି
ମନ ହେଲା ଛନ ଛନ...

ସେ କାଳେ ଅଦୂର, ଗାଈଆଳଟୋକା
ତାଳ ଦେଲା ଘନ ଘନ ।

ମୁହେଁ ଦେଇଲୁଗା, ଗୁଲି ଗଲ ତୁମେ,
ନ ଗୁଞ୍ଜିଲା ଫେରି ବାରେ...

କିନ୍ତୁ ମୁହଁ ହାସୁ, ଗୁଞ୍ଜି ରହିଥିଲି
ସେହି ସଞ୍ଜ ଅନ୍ଧକାରେ...

× × × ×

ଆଖିକୋଣେ କିମ୍ବା, ଛପାଇ ରଖିଛୁ ।
ଏପରି ଧାରୁଆ କାତ...

ମୋପରି ଯୁବକେ, ମାରିଦେଇ ବାରେ
ଦମ୍ଭ ହୀନ କଲ ଛାଡ଼ି...

ଚିରୁକ ରଙ୍ଗକୁ, ପାଇଛୁକି ତୁମେ,
ପୂଜିଣି ହର ଗଉରୀ...

ସେ ଗଂଧବାରି, ରହିକି ପାରଇ
ବାଏ ଯେ 'ପ୍ରେମ ମହୁରି' (ଉଦ୍‌ଭାସ)

ବାଇଶ

ଉଝିଲ ଛତରେ, ଛୁଝିଲ କେଶର
ବେଶୀ ଥିଲ ଦୁଇ କେରି...

ହୃଦ୍ୟ କ୍ୟାମେସରେ, ଫଟୋଉଠି ତୁମେ,
ରହିଗଲ ସେହିପରି ।

ଚିଠିପାଇ ଚିଠି; ଉତ୍ତରଟି ଦେବ,
ନ ଭାବିବ କିଛି ମନେ...

ଯିବ ନାହିଁ ତାତ, ରହିଲି ମୁଁ, ଇତି
ପ୍ରଣୟ ପିପାସୁ...

‘କଣେ’ ।

ଚିଠିଟା ଗାଳ ଲମ୍ବାପାରେ ବନ୍ଧକରି ଗୋଟାଏ ଉପନ୍ୟାସ
ଭିତରେ ପୁରାଇ ଦେଲେ ।

ଓଁଲ କୁଳରେ ବାଜି ଉଠିଲ ସମୟ ସଙ୍କେତ ଏଗାରଟା ।
ପ୍ରକାଶବାରୁ ଘଡ଼ିଟିକୁ ଗୁଞ୍ଜି ତେନ୍ଦ୍ରାରୁ ଟିକେ ପଛକୁ
ଗୁଞ୍ଜି ଉଠି ଗଲେ ଖଟ ଉପରକୁ...

ଲଣ୍ଠନ ଆସ୍ତେ କମେଇ ଦେଲେ ।

ଆଖିକୁ ନଦ ଆସୁ ନ ଥାଏ । ସ୍ୱପ୍ନାର ଅଭିଳାଷ ଛବି ରହି
ରହି ନାଚି ଉଠୁଥାଏ । ଆଖିରୁ ଯେମିତି ନଦ ଗୁଞ୍ଜି ଯାଇଛି ।
ସାରା ରାତିଟା ସକାଶେ ପ୍ରକାଶବାରୁକୁ ଯେମିତି ଅନୁଭୂତ
ହେଲା ।

ସ୍ୱପ୍ନାରୁ ପାଇବାର ଆଶା ମନଭିତରେ ସତେଜ ଉଠୁଛି ।
ସୁନେଲି ଭବିଷ୍ୟତର ଚିନ୍ତାପଟ କଡ଼େ କଡ଼େ ଗୁଲିଛି ପ୍ରକାଶ-
ବାରୁଙ୍କର ଭବନାର ସୁଅ... । ତାଙ୍କ ଭବନାରୁ ସମର୍ପନ କଲାପରି
କାନ୍ଥ ଘଡ଼ିଟା କହୁ ଥାଏ ... ଟକ୍ ... ଟକ୍ ... ଟକ୍ ... ଟକ୍ ...
ସମତାଳରେ ।

ଛୁର ହୋଇ ଶୋଇ ପାରିଲେନି ସେ । ସ୍ୱପ୍ନା ପାଖକୁ
ତାଙ୍କର ଯୁବକ ମନଟା ବାଟ ଅବାଟ ନ ମାନି ଛୁଟିବାକୁ ଲାଗିଲା ।
ସେ କବାଟ ଖୋଲି ବାହାରକୁ ଆସିଲେ । ବାୟୁମଣ୍ଡଳରେ
ଖଣ୍ଡିଆ ବଉଦ ଗୁଡ଼ାକ ପାଖକୁ ପାଖ ଲାଗା ଲାଗି ହୋଇ ଛୁଟି
ଥାଆନ୍ତି...ବେଳେବେଳେ ଯେହି ପାଙ୍କରେ ଜହ୍ନୁ ଆଲୁଅ
ମେଣ୍ଟା ମେଣ୍ଟା ହୋଇ ପଡ଼ିଯାଉଛି ।

ପ୍ରକାଶବାବୁଙ୍କ ମନ ଭରାହାନ୍ତ ହୋଇ ଥାସିଲା । ମନ-
ଭିତରେ ଦୁଇଟି ପ୍ରଶ୍ନ—ଯିବେ କି ନାହିଁ ।

ସ୍ୱପ୍ନା କ'ଣ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଚେଇଁଥିବ ? ନା କଦାପି ନୁହେଁ ।
ଯଦି ଚେଇଁଥାଏ ତେବେ ଏତେ ସନ୍ଦିଗ୍ଧରେ ତାଙ୍କଲେ କ'ଣ
ଉଠିବ...? ଯଦି ସନ୍ଦେହ କରି କବାଟ ନ ଫିଟାନ୍ତି ତେବେ
ଛୁଅ ମାଇଲ ବାଟଯାଇ ସବୁ ବ୍ୟର୍ଥ ହୋଇଯିବ... ?

ଏମିତି ବାରଆଡୁ ବାର କଥା ଭାବି ଭାବି ଶେଷରେ ଠିକ୍
କଲେ ନିଶ୍ଚୟ ଯିବେ, ତେଣିକି ଯାହା ହେବାର ହେବ ।

ସେ ପିଣ୍ଡାରୁ ଆସେ ଆସେ ସାଇକେଲ ଗଡ଼ାଇ ପଦାକୁ
ଆସିଲେ ଆଉ ବାହାରପଟୁ ଚାକି ଲାଗାଇ ଦେଲେ । ସାଇକେଲ
ତାଇନାମାର କରେଣ୍ଟ ଲାଗାଇ ଦେଲେ... ।

ସାଇକେଲଟି ତୀର ବେଗରେ ଛୁଟି ଚାଲିଲା ।

କଲ୍ୟାଣପୁର...

ସ୍ୱାମୀର ନିରବତା ଭଙ୍ଗକରି ବେଳେବେଳେ ବିଲୁଆ
ହୁକେ...ହୋ...ହୁକେ...ହୋ ରଡ଼ି ଗୁଡୁଗୁଡୁ । ଗଛ ଲତା
ଗୁଡ଼ାକ ନିସ୍ତବ୍ଧ । ବେଳେବେଳେ ଗାଁ ମୁଣ୍ଡ ଝାଉଁ ଗଛରେ
ଟିକେ ଟିକେ ପବନ ବାଜି ସଁ ସଁ ଶବ୍ଦ କରୁଛି । ଗ୍ରାମର
ପ୍ରତ୍ୟେକ ଗୃହ ଅନ୍ଧାର । ସନ୍ଧ୍ୟାର ଶାନ୍ତମୟ ଅଙ୍କରେ ଶୋଇ-
ଯାଇଛନ୍ତି ସବୁ... ।

ଚକିଶ

ପ୍ରକାଶବାରୁ ସାଇକେଲର ଗତି କମାଇ ଓହ୍ଲାଇ ପଡ଼ିଲେ । ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ଭାଇନାମାଟା ଲିଭିଗଲା । ସେ ଗ୍ରାମଆଡ଼କୁ ସରସ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଚାହିଁ ଗୋଟାଏ ସ୍ୱପ୍ନର ନିଶ୍ୱାସ ମାରିଲେ ।

ସତେ ସୁତରେ କେଉଁଠିକି ଯିବେ... ?

ପ୍ରକାଶବାରୁ ଲେଉଟେ ଚାହିଁଲେ, ତାଲେ ଉତ୍ତର ଖଣ୍ଡେ ଠେଙ୍ଗା ଧରି ଛିଡ଼ା ହୋଇଛି ଜଣେ ଦୀର୍ଘାକୃତି ଲୋକ, ମୁଣ୍ଡରେ ତାର ପଗଡ଼ି ଦେହରେ କଳା ରଙ୍ଗର ଜାମା ଖଣ୍ଡେ, ମୁହଁଟା ତା'ର ସେପରି ବାରି ହେଉ ନ ଥାଏ । ତାକୁ ଜାଣିବାକୁ ବାକି ରହିଲାଣି ଏ ଜଣେ ଚୌକଦାର ବୋଲି.....

ସେ ରହି ରହି କହିଲେ—ଏଇ କଲ୍ୟାଣ ସୁର.....

ଟିକେ ଯୋର ଦେଇ ସେ କହିଲା—କାହା ଘର, ପାଖକୁ...

ପ୍ରକାଶବାରୁ ଦୁଃଖରେ, ଆହତ ହେଲା ଭଳି କହିଲେ—
ଈନେନ୍ଦ୍ରବାରୁଙ୍କ ଘର ପାଖକୁ.....

ଆପଣ ନାଁଟା କହିବେକି... ?

ଗମ୍ଭୀର ଭାବରେ, ସେ କହିଲେ—ପ୍ରକାଶ ଭୂମାର ପଟ୍ଟନାୟକ ।

ଚୌକଦାର, ପାଖକୁ ଟିକେ ଚାହିଁ ଆସି ନରମ ସ୍ୱରରେ କହିଲା—ମୋ ମତରେ ଆପଣଙ୍କପରି ଶିକ୍ଷିତ ଲୋକ ଏତେ ସୁତରେ... ଚୌକଦାରର କଥା ଅସୁରଣ ରହିଗଲା ।

ପ୍ରକାଶବାରୁ ବାମା ଦେଇ କହିଲେ—ତୁମେ ମୋତେ ତାଙ୍କ ଘରକୁ ବାଟ ଦେଖାଇ ଦିଅ ଚୌକଦାର ମୋର ବିଶେଷ କାର୍ଯ୍ୟ ଅଛି ସୁତ ଅଥ କଣ ତମ ପ୍ରହର କଣ ମୋତେ ତାଙ୍କ ଘରକୁ ଯିବାକୁ ହେବ । ଚୌକଦାର ବିସ୍ମୟରେ ପ୍ରକାଶବାରୁଙ୍କ ମୁହଁକୁ ନିରୀକ୍ଷଣ କରି କହିଲା—ମୋ ଉପରେ ସୁଗିଚାର କୌଣସି

କାରଣ ନାହିଁ ବାବୁ । ଆସନ୍ତୁ, ଆପଣଙ୍କୁ ଡାକ୍ତର ଦେଖାଇ ଦେଉଛି ।

ଏହା କହି ଚୌକଦାର ଜ୍ଞାନେନ୍ଦ୍ରବାରୁଙ୍କ ଘର ଆଡ଼କୁ ମୁହଁ କରି ଚାଲିଲା, ସେ ସାଇକେଲଟି ଗଡ଼ାଇ ଗଡ଼ାଇ ତା ପଛରେ ଆଗକୁ ଗୋଡ଼ ବଢ଼ାଇଲେ । ଚୌକଦାର ଚାରି ଛ' ପାଦ ଯାଇ ଟିକେ ପଛକୁ ଚାହିଁ ରହି ରହି କହିଲା—ଜ୍ଞାନବାରୁ ତ ଘର ପାଖରେ ନାହାନ୍ତି, କେବଳ ଡାକ୍ତର ସ୍ତ୍ରୀ ଓ ଝିଅ ଘରେ ଅଛନ୍ତି ଆପଣଙ୍କର ଜ୍ଞାନବାରୁ କେବେ ଦେଖା ହୋଇଥିଲେ । ସେ ଚିନ୍ତିତ ଭାବରେ ଉତ୍ତର ଦେଲେ—କଟକରେ ଏଇ ଦି ଚାରି ଦିନ ତଳେ ମୋତେ କହିଥିଲେ ଘରକୁ ଆସିବେ ବୋଲି, ଯେତେବେଳେ ବିଶ୍ୱାସ ସେ ନିଶ୍ଚୟ ଘରକୁ ଆସିଥିବେ, କିନ୍ତୁ ତୁମେ ଯେ ନାହିଁ କରୁଛୁ ତେଣୁ ମୋତେ ଭାବିବାକୁ ପଡ଼ୁଛି... । ଡାକ୍ତର ସ୍ତ୍ରୀ ଓ ଝିଅ ମୋତେ ଚିହ୍ନି ନାହାନ୍ତି ତେବେ ସେମାନେ ମୋତେ ସନ୍ଦେହ କରି ପାରନ୍ତି... ସେ ପ୍ରକାଶବାରୁଙ୍କ ହୃଦୟର ଛୁଟିଲତା ବୁଝି ନ ପାରି ସମବେଦନା ସ୍ତରରେ କହିଲା—ହଉ ଯାହା ହେବାର ହୋଇ ଯାଇଛି ଆପଣ ଆସନ୍ତୁ । ସେମାନେ ଆପଣଙ୍କର ଚିହ୍ନ ନ ଥିଲେ କୌଣସି ଭାବିବାର କଥା ନାହିଁ କଟକରେ ତ ଜ୍ଞାନବାରୁ ଚିହ୍ନି... ।

ଛବିଲା ଅନ୍ଧକାର ଭିତରେ ପ୍ରକାଶବାରୁଙ୍କ ଓଠରେ ଧୀରେ ହସ ପୁଟି ଉଠି ପୁଣି ଲିଭି ଗଲା ।

ଚୌକଦାର ସଙ୍ଗରେ, ପ୍ରକାଶବାରୁ ଗୋଟିଏ ଦରଜା ପାଖରେ ପହଞ୍ଚିଲେ । ସେ ଉକ ସ୍ତରରେ ଡାକିଲା—ଜ୍ଞାନବାରୁ, ଜ୍ଞାନବାରୁ ଘରେ ଅଛନ୍ତି... ?

ଉତ୍ତର ଆସିଲା—କିଏ... ?

—ମୁଁ ଚୌକାଦାର... ।

କବାଟ ଖୋଲି, ପର ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ଜଣେ ପ୍ରାଣୀ ପଦାକୁ ଆସି ହାତରେ ଧରିଥିବା ଲଣ୍ଠନଟା ପିଣ୍ଡା ଉପରେ ଥୋଇଦେଲେ । ପ୍ରକାଶବାରୁ ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକଟିକୁ ଗୁହଁ ଭଦ୍ର ଭବରେ ପଚାରିଲେ,—

ଆପଣ ଈନେନ୍ଦ୍ରବାରୁଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀ... ?

ଈନେନ୍ଦ୍ରବାରୁଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀ ଅରୁଣା ଦେବୀ ବିସ୍ମୟରେ ତାଙ୍କ ମୁହଁକୁ ଗୁହଁ ଶୁଷ୍କ କଣ୍ଠରେ ଉତ୍ତର ଦେଲେ—ହଁ... ।

ସାଇକେଲଟା ଚେରି ଦେଇ ଆଗକୁ ଟିକେ ଘୁଞ୍ଚି ଆସି ନମ୍ର ଭାବରେ କହିଲେ—ନମସ୍କାର... ।

ସ୍ୱପ୍ନା ଅରୁଣା ଦେବୀଙ୍କ ପଛେ ପଛେ ଆସି ପ୍ରକାଶବାରୁଙ୍କୁ ଦେଖି ତମକପଟି ବିସ୍ମୟରେ ଚିତ୍କାର କରି ଉଠିଲା । ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ଭାବିଲା, ଏତେ ରାତିରେ ସେଦିନ ସଞ୍ଜର ପଥକଙ୍କର ଆସିବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କଣ... ? ଆଗରୁ କଣ ଏଇ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଚିଠି ଦେଇଥିଲେ ?

ମନ ତା'ର ଚକରି ଖାଇଲା, ଏମିତି ଅସମୟରେ ଆସିବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ତାକୁ ଜାଣିବାକୁ ବାକି ରହିଲା ନାହିଁ । ସଞ୍ଜକ ଭାବରେ ଅରୁଣା ନଦୀକାନ୍ଥ ଆଡ଼ୁଆଳରେ ଆଖି ତା'ର ଲାଗି ଯାଇଥିଲା ତାଙ୍କର ଦରଦରସ ହସ ହସ ମୁହଁଟିରେ ।

ମୁହଁ ତାର ଆନନ୍ଦରେ ଲାଲ ହୋଇଯାଇ ଥିଲା । ଆଉ ଛୁତରେ ଗୋଟାଏ ଅବେଳର ଛନକା ପଶି ତା'ର ସରଳା ମନକୁ ଉତ୍ତଳା କରି ପକାଇଥିଲା ।

ଦୁଇ ଜଣଙ୍କର ଗୁରୁ ଚକ୍ଷୁ ଏକାବେଳେ ମିଳିଗଲା । ସ୍ୱପ୍ନା ଟିକେ ମୁରୁକ ହସି ଦେଲା ପ୍ରକାଶବାରୁ ମଧ୍ୟ ।

ଏହି ଉଛୁଳା ହସ ଭିତରେ ଲୁଚି ରହିଥିଲା ଗୋଟାଏ
ନୂତନ ଆକର୍ଷଣ...ନୂତନ ଉନ୍ମାଦନା ।

ଆଉ ବେଶୀ ସମୟ ଠିଆହୋଇ ପାରିଲା ନାହିଁ...ସେ
ହେଁତ ବେଗରେ ପଳାଇ ଗଲା ଘରକୁ ।

ଅରୁଣାଦେବୀ ଫେରିଗଡ଼ି ଡାକିଲେ — କଣ୍ଢେଇ...
କଣ୍ଢେଇ...ପାଣିକାଲେ ଆଣିଲୁ ।

ସୁସ୍ୱାଦୁ ହସ ଲାଗିଲା...ସେ ନୋଟାରେ ପାଣି ନୋଟାଏ
ଧରି ପହଞ୍ଚି ନିଦ ମଳ ମଳ ହେଲା ପରି କହିଲା :—ଏତେ
ରୁଚିରେ ଆପଣଙ୍କୁ ଆସିବାକୁ ଭୟ ହେଲାନି ।

ପ୍ରକାଶବାରୁ ମନରୁ ସବୁ ଭାବନା ତଡ଼ିଦେଇ ଉତ୍ତର
ଦେଲେ :—ନା ଭୟ କଣ...? ଏଇ ଦୁଇମାଇଲ ଦୂରରେ
ଜଣେ ବନ୍ଧୁଙ୍କର ଘରପାଖକୁ ଯାଇଥିଲି ସେଠାରେ ତାଙ୍କ ଭେଟ
ନ ପାଇବାରୁ ଘରକୁ ପଳାଇ ଯିବାକୁ ଭାବିଲି ଏତେ ରୁଚି
ହେଲାଣି ଏଇ ଗାଁରେ ରହିଯିବି, ସେଇ ଯୋଗୁ ବୁଲି ଆସିଲି ।

ସୁସ୍ୱାଦୁ ମା ଅରୁଣା ଦେବୀ ବାପା ଦେଇ କହିଲେ :—
ହଁ ଭଲ କରିଛ ।

ଚୌକାଦାର ବୁଲିଗଲା ।

ଗୋଡ଼ ଧୋଇ ସେ ଘରଭିତରକୁ ପଶି ଯାଉଁ ଯାଉଁ
କହିଲେ :—ଅପରିଚିତ ଭାବରେ ଆପଣଙ୍କ ଘରେ ଆତ୍ମୀୟ
ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିବା ମୋ ପକ୍ଷରେ...।

ସୁସ୍ୱାଦୁ ତଞ୍ଚିଲ କଣ୍ଠରେ ବାପା ଦେଇ କହିଲା-ଆସନ୍ତୁ, ରୁଚି
ବେଶୀ ହୋଇଗଲାଣି.....

ସୁସ୍ୱାଦୁ ହସର ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ଦେଖାଇ ସେ ଉତ୍ତର ଦେଲେ—
ତଥାପି ଅତିକ୍ରା ଭାବରେ ଅସମ୍ଭବରେ...

ସୁସ୍ନା ମୁରୁକି ହସି କହିଲା...ଈଁ... ଅସମୟ...କଣ...?

ଅରୁଣା ଦେବା କମ୍ବଳ ଖଣ୍ଡେ ପକାଇ ପ୍ରକାଶବାରୁକୁ ବସିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କେଲେ...

ସେ ବସିବାକୁ କୌଣସି କୁଣ୍ଡାବୋଧ ନ କରି ବସି ପଡ଼ିଲେ । ସୁସ୍ନା ଘୁଞ୍ଚିଗଲା ପଛକୁ.....

ଦରପୁଟା ହସ ଧାରେ ଲାଖି ରହିଥିଲା ପ୍ରକାଶବାରୁଙ୍କ ଓଠ ଦେହରେ । ସେ ଶିଆଳରେ ଘରର ଆସବାସ ପ୍ରତି ନଜର ପକାଇ ଅରୁଣାଦେବୀଙ୍କ ଆଡ଼କୁ ଆଖି ଫେରାଇ ଆଣିଲେ ।

ଗୋଟାଏ ଥାଳରେ କିଛି ଜଳଖିଆ ରଖି ଅରୁଣାଦେବୀ କହିଲେ — ରୁଣା ସୁଣା ଯାହାକିଛି ଘରେ ଥିଲା ।

ପ୍ରକାଶବାରୁ ଓଠରେ ହସ ଫୁଟେଇ କହିଲେ—ଏ ବ୍ୟବସ୍ଥା ସବୁ କଲ କାହିଁକି ? ମୁଁ ତ ବାଟରେ ଜଳଖିଆ କରି ଆସି ଥିଲି ।

ସେ ଟିକେ ଓଡ଼ିଶା ଟାଣି ସଲ୍ଲଜ ଭାବରେ କହିଲେ— ଏ ସାମାନ୍ୟ ଜଳଖିଆ ।

ପ୍ରକାଶବାରୁ ଅରୁଣାଦେବୀଙ୍କ ଆଡ଼କୁ ଚାହିଁ ଉଠିବ ଦେଲେ ଆମେ ଏମିତି ଘରେ କଣ ଖାଉଁକି ?

ରୁଚି ପାହି ଦିନ ହେଲା ।

ପ୍ରକାଶବାରୁ ଏଇ ରୁଚିକ ଭିତରେ ସୁସ୍ନାର ମା ଅରୁଣାଦେବୀଙ୍କୁ ଧରମ ମା' କରି ଦେଇଥିଲେ ଓ ସୁସ୍ନାକୁ ଟିଉସନ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦେଇଥିଲେ । ତେଣୁ ଅରୁଣାଦେବୀଙ୍କ ଗୋଟାଏ ନୂଆ ମମତା ତାଙ୍କ ପାଇଁ ଜାଣିଉଠିଲା ।

ପ୍ରକାଶବାରୁ ଘରକୁ ଯିବାପାଇଁ କହିବାକୁ ସେ ତାଙ୍କୁ ବାଧା ଦେଇଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ସେ କାର୍ଯ୍ୟର ବାହାନା କରି ଘରକୁ

ଫେରିଲେ । ଆସିଲା ବେଳେ ସ୍ୱପ୍ନାର କଅଁଳ ହାତରେ
ଦଶଟଙ୍କିଆ ନୋଟ ଦା'ଶଣ୍ଡ ଓ ତତ୍ସହ ପ୍ରଶସ୍ତକବିତାଟି
ସାବଧାନ ସହିତ କାଇଦାରେ ଦେଇ ଆସିଥିଲେ ।

ସ୍ୱପ୍ନା ଲୁଚେଇ ରଖିଥିଲା ତାକୁ... ବାଉଜ ଭିତରେ...
ଛୁତ ସନ୍ଧିରେ... ସାଇକେଲ ଚାଲିଲା... ଆଗକୁ...

କିନ୍ତୁ ପ୍ରକାଶବାବୁଙ୍କର ଶେଷ ଅନୁରୋଧ ସ୍ୱପ୍ନାର ମନେ
ପଡ଼ି ଟାଣି ନେଉଥିଲା ସବୁକୁ...

× × × ×

ନିଜର ମା' କଥା ଏଡ଼ିଦେଇ ପ୍ରକାଶବାବୁ, ଜ୍ଞାନେନ୍ଦ୍ର-
ବାବୁଙ୍କ ଘରେ ଚିତ୍ରସନ କରିବା ପାଇଁ ଏକମାସ ହେବ
ରହିଲେଣି ।

ଅରୁଣା ଦେବୀ ନିଜର ପୁଅ ଜୟନ୍ତ ପରି ପ୍ରକାଶକୁ ଭଲ
ପାଆନ୍ତି ଓ ସେଇ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଦେଖନ୍ତି । ସେ ଖାଇବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ଅରୁଣା ଦେବୀ ତେଇ ରହିଥାନ୍ତି । ପ୍ରକାଶବାବୁ ସ୍ୱପ୍ନାକୁ ଧରମ
ଭଉଣୀ ହିସାବ କରନ୍ତି ଦୁନିଆକୁ ଆକୁଆଳ କରିବା ପାଇଁ ।
କିନ୍ତୁ ମନର କଥା ସ୍ୱପ୍ନାକୁ ଖୋଲି କହି ପାରନ୍ତିନି । ତାକୁ
ଦେଖିଲେ ମନଭିତରେ ଖଣ୍ଡିଆ ଭୂତ ତେଇ ଉଠେ । ତାଙ୍କର
ଯୁବକ ଛୁତ ଧଡ଼ ଧଡ଼ ହୋଇଥାଏ । ଆଖି ଆଗରେ ତାର
ରୂପ ନୂଆ ରକମ ଦିଶେ । ସେ ସମସ୍ତ ଉନ୍ନାଦନାକୁ ଚାପି ରଖି
ଭବନାକୁ ବୁଲେଇ ନିଅନ୍ତି ଅନ୍ୟ ଆଡ଼େ.....

୧୦ ଟାରେ ସେ ସ୍କୁଲକୁ ଯାଏ...

ଫେରେ ସାଡ଼େ ଚାରିଟା ବେଳକୁ... । ଏହି ସାଞ୍ଜ ଛ'-
ଘଣ୍ଟା ସମୟ ପ୍ରକାଶବାବୁଙ୍କୁ ବଡ଼ ଚକ୍ରରେ ବାଡ଼େଇ ନେବାକୁ
ହୁଏ...

ଭବିଷ୍ୟ

ଛୋଟ ପିଲା ଜୟନ୍ତ ବୟସ ଗୁରି ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷ ଭିତରେ... ।

ପ୍ରକାଶବାରୁ ଚିନ୍ତିତ ଭବରେ ବସିଥିଲା ବେଳେ ସେ କାନ୍ଦି କାନ୍ଦି ଧାଇଁ ଆସେ ପାଖକୁ... । ଆଉ, ତାର ଭଙ୍ଗା ଭୂଟା ଖେଳନାକୁ ସଜାଡ଼ି ଦେବାକୁ ଜିଗର, ଧରେ... ।

ସେ ଆଦରରେ କୋଳ କରି ନିଅନ୍ତି ତାକୁ ।

ଅରୁଣା ଦେବୀ ପାଟି କରି କହନ୍ତି—ଓ ଯେଉଁ ରୂପକାନ୍ତ ହେଉଚିତ ଲୁଗା ପଟା ମଇଳା ହେବ । ଆଡ଼କୁ ଆ... ।

ଜୟନ୍ତ କାନ୍ଦ କାନ୍ଦ ହୋଇ କୁହେ... ଆଉ କାଉଡ଼... ମୁଁ ଦିବନି... ପକାଇ ବାଇ ମୋ ଆକୁଲ ସଜାଲି ଦବପା... ।

ସେ ଆଉଟିକେ କୋଳରେ ଗୁସି ଧରି ତା'ର କଅଁଳିଆ ଗାଲରେ ଗୋଟିଏ ଚୁମା ଦେଇ କହନ୍ତି— ରହ ତୋତେ କିଏ ବାହାର କରି ନେବ ? ତୋ ଭଙ୍ଗା ଠାକୁର ସଜାଡ଼ି ଦେଉଛି; ଏହାକହି ସେ କାଦୁଅ ଟିକେରେ ଯୋଡ଼ି ଦିଅନ୍ତି ।

ଜୟନ୍ତ ତା ଠାକୁର ନେଇ ଆନନ୍ଦରେ ନାଚି ନାଚି କହେ—ପକାଇ ବାଇଡ଼ ବଲ୍ ତାକୁ ମିଥେଇ କିନିକରି ଦେବ ।

ଅରୁଣା ଦେବୀ ଓ ପ୍ରକାଶବାରୁ କରି କରି ହୋଇ ହସି ଉଠନ୍ତି ।

ପ୍ରକାଶବାରୁ ବସିବା ଜାଗାରୁ ଉଠିଯାଇ ପିଲାଙ୍କ ପରି ତା ପାଖରେ ଅଳକରି କହନ୍ତି—କାହିଁ ମିଠେଇ ଦେ ନଇଲେ ଆଉ ଠାକୁର ସଜାଡ଼ି ଦେବନି ।

ସେ ହସି-ହସି କହେ ମୁହଁ ହଲେଇ ହଲେଇ—ଏଇନା କି ? ଦେଇ ବାହା ଘଲକୁନା । ଅରୁଣା ଦେବୀ ଓ ପ୍ରକାଶବାରୁ ପୁଣି ହସି ଉଠନ୍ତି ।

ସାତେ ଚାରିଟା ବାଜେ, ସ୍ୱପ୍ନା ଘରକୁ ଫେରେ, ପ୍ରକାଶ-
ବାବୁଙ୍କ ମନର ଶୁଣିଲା ନଇଁଟା ଉଠୁଛି ପଡ଼େ । ମନଟା ନାଚି
ଉଠେ । ସେ ସୁନେଲି କଲ୍ଲୁନାର ଆହ୍ୱାନ ଧରି ସେହି ନଇ
ଭିତରେ ମନେମନେ ଭଉଁରି ଖେଳନ୍ତି ଅନେକ । ସ୍ୱପ୍ନା
ତାଙ୍କର ମୁହଁକୁ ଗୁଢ଼ି ଗୋଟାଏ ଦୁଷ୍ଟାମୀ ହସ ହସ ଦେଇ ଘର
ଭିତରକୁ ଚାଲିଯାଏ ।

ସଞ୍ଜ ଗଡ଼ିଗଲେ ସ୍ୱପ୍ନା ପଢ଼ି ବସେ ।

ପ୍ରକାଶବାବୁ ତାର କ୍ଲାସ ପାଠ ପଢ଼େଇବା ସକାଶେ
ପାଖରେ ବସି ପଢ଼ନ୍ତି । ଆଉ ତାକୁ ପଚାରନ୍ତି- ଅନଳବାବୁ
କଣ କରୁଥିଲେ... ? କି ଚିଠି ପଢ଼ି ଅଛନ୍ତି... ?

ସ୍ୱପ୍ନା କୌଣସି କୁଣ୍ଡା ବୋଧ ନ କରି କହେ:- ଆପଣଙ୍କ
ବିଷୟ ପଚାରୁଥିଲେ... । କାଲି ଆପଣ ତାଙ୍କ ପାଖକୁ ଯିବେ...
ସେ କହିଛନ୍ତି, ଆଉ ଏଇ ଚିଠି ଖଣ୍ଡେ ଲମ୍ବାପାରେ ବନ୍ଦକରି
ଦେଇଛନ୍ତି ।

ପ୍ରକାଶବାବୁ ଚିଠିଟିକୁ ଆଗ୍ରହରେ ନେଇ ଲଣ୍ଠନଟି ଅନ୍ୟ
ପାଖକୁ ରଖି ଲମ୍ବାପା ଖୋଲି ତୁପ୍ ତୁପ୍ ହୋଇ ପଢ଼ନ୍ତି... ।
ଆଉ ମନେମନେ କାହିଁକି କେଜାଣି ହସନ୍ତି । ସ୍ୱପ୍ନା ବୁଝି ନ
ପାରି ମୁହଁକୁ ଗୁଢ଼ି ପଢ଼ା ପଢ଼ିରେ ବେସ୍ତ ରହେ..... ।

ଦୁଇ ଦିନେ ~~ସୁନେଇ~~ ଦୁଇ ବନ୍ଧୁ ଚିଠି ପଢ଼ି ଏହିପରି
ଆଦାନ ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତି । ସ୍ୱପ୍ନା କହି ବୁଝି ପାରେନା କିମ୍ବା
ଭିତରେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କଣ ତାହା ଜାଣି ପାରେନା ।

ସ୍ୱପ୍ନା ତାର Home task ବୁଝି ନ ପାରି ଗରୁରେ-ପ୍ରକାଶ-
ବାବୁ ମୁରୁକି ହସି କହନ୍ତି ବୁଝି ପାରିଲ ନାହିଁ... ତେବେ
ଭଲକରି ବିଶ୍ଳେଷଣ କରି ବୁଝାଇ ଦେଉଛି

ସ୍ୱପ୍ନାକୁ ହସ ଲାଗେ... ସେ ହସ ଗୁଣି ରଖି ବହି
ଉପରେ ଆଖି ବୁଲାଇ ଅରୁଣା ଦେବା ରୋଷେଇରେ ବ୍ୟସ୍ତଥାଇ
ବେଳେ ବେଳେ ପଦାକୁ ଆସି କହନ୍ତି, ତାକୁ ଟିକେ ବାପ ଭଲ-
କରି ବୁଝେଇଦେ... ତୋର ହାଉଡ଼ି ଭଉଣୀଟା ପର ।

ପ୍ରକାଶବାରୁ ବନ୍ଦ କରି ଟିକେ ଗୁମା ହସର ସହିତ କହନ୍ତି
ହଁ... ଏଇ ମାସକରେ ତାକୁ ବାଗେଇ ଦେଉଛି ।

ଅରୁଣା ଦେବା ଆନନ୍ଦରେ ହଁ, ମାରି ରୋଷେଇ ଘରକୁ
ପଶି ଯାଆନ୍ତି ।

ଦିନେ ଦିନେ ଜୟନ୍ତ ସ୍ୱପ୍ନାକୁ ବହି ମାଗେ ପକି ବାକୁ ।
ସେ ନାହିଁ କଲରୁ ସେ ଜବରଦସ୍ତି ଟାଣି ନେଇ ଯାଏ... ।
ସ୍ୱପ୍ନା ଆସ୍ତେ ଗୁମୁଡ଼ାଟିଏ ଦେଇ ବହିଟା ତା'ହାତରୁ ଛଡ଼େଇ
ନେଇଯାଏ । ଆଉ ସ୍ୱପ୍ନାକୁ ଗୋଟାଏ ଗୁମୁଡ଼ା ମାରି ରୋଷେଇ
ଘରକୁ ପଳାଇ କହେ ବୋଉ... ଦେଇ ମତେ ମାଇଲା ।

ସମସ୍ତଙ୍କ ମୁହଁରେ ହସ ଭର୍ତ୍ତି ଶେଳିଯାଏ... ।

ରୋଷେଇ ସରିଲେ ଅରୁଣା ଦେବା ଆସି ତାକନ୍ତି, ଆଉ
ସେତିକି; ରାତି ବେଳା ହେଲଣି... ଭୋକ ହେବଣି, ଆଜି
ସେତିକି ଆଉ କାଲିକି ପଡ଼ାଇ ଦେବୁ... ପଡ଼ା ବନ୍ଦ ଦେଲା ।

ପ୍ରକାଶବାରୁ ଓ ସ୍ୱପ୍ନା ଉଠିଯାଆନ୍ତି ଖାଇବା ପାଇଁ... ।

ସ୍ୱପ୍ନାକୁ ଖାଇବାକୁ ପ୍ରକାଶବାରୁ ତାକନ୍ତି, ସେ ଘୁଞ୍ଚି ଘୁଞ୍ଚି
ହୁଏ । ପ୍ରକାଶବାରୁ ଅରୁଣା ଦେବାଙ୍କ ଆଡ଼କୁ ଗୁଞ୍ଚି କହନ୍ତି—
ମାଉସୀ, ସ୍ୱପ୍ନା କେମିତି ମୋ ସାଙ୍ଗରେ ଖାଉନି, ଖାଲି ସବୁଦିନେ
ନାହିଁ, ନାହିଁ କରୁଛି... । ସେ ତାଙ୍କର ଆଦରର ହିଁଅ ସ୍ୱପ୍ନାକୁ
ତାଗଦ୍ କରି କହନ୍ତି—ଲଜ କଣ ସେ ପା ତୋ' ଭାଇ... ଯେତେ
ପାଠ ପଢ଼ାଇଲେ କଣ ହେଲା ? ଛି ହୁଣ୍ଟିଟା ସବୁଦିନେ ଏଇ
ଲଜେଇ ଗୁଣି ତୋର ଗଲାନି... ।

ସେ ଚୁମ୍ବିତ ହୋଇ ସାଙ୍ଗରେ ଶାଲ ବସେ । ମନ ଭିତରଟା
ନାଚି ନାଚି ଉଠୁଥାଏ । ବେଳେବେଳେ ପ୍ରକାଶବାବୁଙ୍କ
ମୁହଁକୁ ଚାହିଁ ଶି...ଶି...ହୋଇ ହସିଉଠେ...ପ୍ରକାଶବାବୁ
ମଧ୍ୟ... ।

ଶିଆ ପିଆ ସରିଗଲେ ଦୁହେଁ ଆଉ ଘରକୁ ଚାଲି ଯାଆନ୍ତି
ପାଠ ପଢ଼ିବା ବାହାନା କରି ଗପ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ... ।
ଅରୁଣା ଦେବୀ ବିଛଣାରେ ଏକତ୍ର ସେକତ ହେଉ ହେଉ ତାଙ୍କ
କେତେବେଳେ ନିଦ ହୋଇଯାଏ... । କେତେବେଳେକେ ସ୍ୱପ୍ନ
ଆସି ତାଙ୍କ ପାଖରେ ଶୁଏ ସେ ଜାଣି ପାରନ୍ତି ନାହିଁ ।

× × ×

ଗୋଟିଏ ଗୁଡ଼ର କଥା ।

ମଗୁଶୁର ମାସର ଶାନ୍ତ । ବାହାରେ ଜମାଟ ଅନ୍ଧାର ।
କାକର ମିଶା ବାୟୁମଣ୍ଡଳରୁ ବେଳେବେଳେ ପୁଲ୍ଲୀ ଲେଖାଏ
ହାଲପା ପବନ ଘର ଭିତରକୁ ଫାଙ୍କ ଦେଇ ଖିଲି ଖିଲି ହୋଇ
ପଶି ଆସି ମଣିଷ ଦେହକୁ ଓ କଳାଜାକୁ ଧରେଇ ଦେଉଛି ।
ମାଘ ମାସର ହାଡ଼ ଭଙ୍ଗା ଜାଡ଼ୁ ଆହୁରି ଜାଡ଼ ସେ ବନ୍ଧ
ବୁକାଣିଆ ହୋଇ ଥାଏ ।

ପ୍ରକାଶବାବୁ ଦେହରେ ଖଣ୍ଡେ ଏଣି ଗୁଦର ପକାଇ
ସ୍ୱପ୍ନାର ପଢ଼ିବା ଘରେ ଭୁଙ୍କୁରି କାଙ୍କୁରି ହୋଇ ବସିଥିଲେ ।

ପ୍ରକାଶବାବୁଙ୍କ ଦେଇଥିବା ଉପନ୍ୟାସ ଖଣ୍ଡେ ସ୍ୱପ୍ନା
ଖେଳାଉ ଥିଲା । ହିରକା ଫାଙ୍କ ଦେଇ ଉତ୍ତର ପବନ ମେଘାଏ
ପଶି ଆସି ତା'ର ଦେହରେ ଗୁଞ୍ଜି ହୋଇ ଯାଉଥିଲା । ସେ ପିନ୍ଧି-
ଥିବା ଶାଢ଼ୀକୁ ଦେହରେ ଚାପି ଧରି ପ୍ରକାଶବାବୁଙ୍କ ଆଡ଼କୁ
ଚାହିଁ ଟିକେ ମୁରୁକି ହସି ଦେଲା ।

ଚଉଦିଶ

ସୂଚକ ପ୍ରକାଶକାରୁ ସେହି ଦୃଶ୍ୟଟିକୁ ଭେକିଲା ଆଖିରେ
ନିରାଶ କରି ପାଖକୁ ଟିକେ ଲାଗି ଆସି, ଓଠରେ ଧାରେ ହସ
ପହଁରେଇ କହିଲେ—ଏଇ ଗୁଦରଟା ଟିକେ ଦେହରେ ପକାଅ
... ଶୀତ କମିଯିବ..... ।

ସେ ତା'ର ଲାଲ ଓଠରେ ହସର ଜୁଆର ଖେଳାଇ
ଉତ୍ତର ଦେଲା—ନା, ମୁଁ ଲୁଗା ଘୋଡ଼ାଇ ହେଲିଣି...ଆପଣ
ଗୁଦର ଘୋଡ଼ାଇ ହୋଇ ଥାଆନ୍ତୁ... ।

ସୋହାଗ ମିଶ୍ର କଣ୍ଠରେ ପ୍ରକାଶକାରୁ କହିଲେ—ତୁମେ
ବଡ଼ ଲଜେଇ ସୁସ୍ଥ । ଆସ ପାଖକୁ ଟିକେ ଲାଗି ଆସ । ଦୁହେଁ
ବୋଢ଼େଇ ହବା...ଶୀତଟା ଭରି ଯୋରରେ ହେଉଛି ।

ଏହା କହୁ କହୁ ସେ ସୁସ୍ଥ ଦେହରେ ନିଜର ଏଣି
ଗୁଦରଟା ପକାଇ ଦେଲେ ।

ସୁସ୍ଥ ଦୂରେଇ ଯାଉଥିଲା...

ସେ ତା'ର ସୁଗୋଲ ବାହୁ ଯୋଡ଼ିକୁ ଟିକେ ଚିପିଦେଇ
ପାଖକୁ ଟାଣି ଆଣିଲେ...

ତମକି ପଡ଼ି ଲଜ ଲଜ ହୋଇ କହିଲା—ଉ...

ପ୍ରକାଶକାରୁ ଗୁଦର ମିଶ୍ର ବାଁ ହାତକୁ ତାର କାନ୍ଧ ଉପରେ
ପକାଇ ତାହାଣି ହାତରେ ତା'ର ମସ୍ତକ ଚିବୁକକୁ ଆସ୍ତେ
ହଲେଇ ଦେଇ ହସି ହସି କହିଲେ—ଉ...କଣ... ?

—ମୋତେ ଲଜ କରୁଛି... ? ଏହା ପରେ ପୁଣି ତ
ପ୍ରେମବିବାହ କରୁଛ... ?

ସେ ଟିକେ ଯୋର ଦେଇ କହିଲା...ପ୍ରେମବିବାହ... !

ପ୍ରକାଶକାରୁ ତା'ର ପାଟିକୁ ଗୁପିଧରି କହିଲେ—ଆସ୍ତେ ।
ସେ ଘରେ ମାଉସୀ ଅଛନ୍ତି...ଯଦି ଶୁଣିପାରନ୍ତି ତେବେ

ସ୍ୱପ୍ନାର ଛତି ଦସ୍ ଦସ୍ ହେବାକୁ ଲାଗିଲା—ଧୀରେ ଧୀରେ କହିଲା...ମୋତେ ଛାଡ଼ନ୍ତୁ ମୁଁ କେବେ ହେଲେ ପ୍ରେମ ବିବାହ କରି ପାରିବି ନାହିଁ । ଆପଣ ମୋତେ ସେ ପଥରେ ନିଅନ୍ତୁ ନାହିଁ ପ୍ରକାଶଭାଇ ଛତିଟା ପରି ଉଠୁଛି...ସତେ ଯେମିତି ମୋ ଅନ୍ତର ଭିତରେ କିଏ କହୁଛି...ମଣିଷ ଭୁଲ୍ କରେ ପରେ... ସେଇ ଭୁଲ୍ କଦାପି ସେ ଜାଣି ଶୁଣି କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରେନା । ଯେବେ କରେ ତେବେ ଜୀବନଟା ତା'ର ହା ଦୃଢ଼ାଣରେ ପୋଡ଼ି ଜଳି ପାଉଁଶ ହୋଇଯାଏ । ତେଣୁ ମୋତେ ଶ୍ରମାକର...ମୁଁ କେବେହେଲେ ବାପା, ମା, ଓ ସମାଜ ବନ୍ଧନ କାଟି ସେଥୁରେ ସୁଖୀ ହୋଇ ପାରିବି ନାହିଁ... । ବିବାହ ପୂର୍ବରୁ ମୁଁ ଆପଣଙ୍କୁ ସବୁ ଅର୍ପଣ କରିପାରେ ମାତ୍ର ଯାହାପାଇଁ ନାରୀର ଗର୍ବ ସେତକ ହସାଇବାକୁ ମୁଁ ଚାହେଁନି ପ୍ରକାଶବାବୁ—ମତେ ଶ୍ରମାକର...ଆପଣ ମୋତେ ବଳାନ୍ତୁ ନାହିଁ ସେ ବିଷୟରେ ।

ଗମ୍ଭୀର ଭାବରେ ପ୍ରକାଶବାବୁ କହିଲେ...ଉଁ...ତୁମେ ଗୋଟାଏ ଓଲି...ପ୍ରେମ ବିବାହର ମର୍ଯ୍ୟାଦା କଦାପି ବୁଝି ପାରିନା...ଏପରି ଭାବବାଟା ତୁମ ପକ୍ଷରେ ବିଶେଷ ଭୁଲ୍, କାରଣ ତୁମେ ମନକୁ ମନ ମିଳେଇ ଗତି କଲଣି ଅନେକଦିନ ଆଗରୁ । କିନ୍ତୁ ବୁଝି ପାରିନା ମୋର ମନର ସରସତା କେତେ ତୁମ ପାଇଁ...ତୁମକୁ ଦେଖିଲେ ମୋର ମନଟା ଯା...ହୁଏ... ସେ କଥା ମୁଁ ଜାଣି...ଆଉ ଉପରେ ଉପରେ ପହଁରି ତୁମେ... ଭାବିଛୁ ମୁଁ ତୁମକୁ କୋଳକୁ ଆଉଜେଇ ନେଇ ପୁଣି ଠେଲି ଦେବି...ଛି ସ୍ୱପ୍ନ । ଆବିଳତା ମନରୁ ପୋଛି ପକାଅ । ଆଉ କୁହ ମୋତେ...Love marriage କରିବ କି...ନା...

ସ୍ୱପ୍ନା ଓଠରେ ଜିଭ ବୁଲେଇ ବୁଲେଇ...କହିଲା —କଣ
କହିବି...ସବୁ ତ ଆପଣ ବୁଝି ପାରୁଛନ୍ତି...

ଅନ୍ତର ଖୋଲି ହସତ୍ତରେ ପ୍ରକାଶବାବୁ...ସ୍ୱପ୍ନାର
ପୂରିଲା ଗାଲରେ ଗାଡ଼ ଚୁମ୍ବନ ରେଖା ଆଙ୍କିଦେଲେ । ତା'ର
ମୁହଁ ଲଜରେ ଗୋଟିସାରା ଲଲ ହୋଇ ଯାଇଥିଲା ଆଉ ତା'ର
ଓଠଟା ରହି ରହି ଥରି ଉଠୁଥିଲା । ଲକ୍ଷ୍ମୀନର ଆଲୋକ କମେଇ
ଦେଲେ ପ୍ରକାଶବାବୁ —

× × × ×

ଦୁଇଦିନକୁ କହି ପ୍ରକାଶବାବୁ ରହିଯାଇଛନ୍ତି ଦୀର୍ଘ ୫ ମାସ ।
ସ୍ୱପ୍ନା ନୂତନ ପରଶ ରେଖାର ଆଶା କରି ତହଲ ବିକଳ
ହୋଇଛି ଅନେକ...ମନେମନେ ପ୍ରକାଶବାବୁଙ୍କୁ ଖୋଜିଛି
ଅନେକ... । ପ୍ରକାଶବାବୁ କୌଣସି ଚିଠିପତ୍ର ଦେଇ ନାହାନ୍ତି...
ସ୍ୱପ୍ନା ୪୭ ଖଣ୍ଡ ଚିଠି ଲେଖିଛି ତାଙ୍କ ପାଖକୁ କିନ୍ତୁ ଚିଠି
ପୋପାଡ଼ି ଦେଇଛି ସବୁ ମନଦୁଃଖରେ...ଆଉ ଶେଷକୁ
ଖଣ୍ଡେ ଚିଠି ଲେଖି ଥୋଇଛି ଦେବାପାଇଁ କିନ୍ତୁ ଏତିକିବେଳେ
ସେ ଆସିଛନ୍ତି...ତା'ର ଅଜଣାରେ...

ଏଇ ଚିଠିଖଣ୍ଡକ ତା'ର ଜୀବନ ନିଜିତକି ଓଲଟ ପାଲଟ
କରି ଦେଇଛି...ସବୁ...

× × × ×

ସିଗାରେଟ୍ ଖଣ୍ଡେ ପାଟିରେ ଦେଇ ସେ ସ୍ୱପ୍ନାର ପକ୍ଷୀ
ଘର ଭିତରକୁ ପଶିଗଲେ ଆଉ ଖଣ୍ଡେ ଟୁଲ ଉପରେ ବସି ଯାଇ
ଖଣ୍ଡେ ବହି ଥାକରୁ ଟାଣି ଆଣିଲେ । ସେଇ ବହି ଥାକରୁ ଦୁଇ
ଖଣ୍ଡ ଭଙ୍ଗା ଭଙ୍ଗି କାଗଜ ଗଳି ପଡ଼ିଲା । ପ୍ରକାଶବାବୁ କାଗଜ
ଦୁଇ ଖଣ୍ଡକୁ ହାତରେ ତୋଳି ଆଣିଲେ ଆଉ ପ୍ରଥମ ଗାଲ

ରଙ୍ଗର କାଗଜଟିକୁ ଖୋଲିଲା ଯେଣି ଆଖି ଦି'ଟା ଆନନ୍ଦରେ ଫୁଲି
ଉଠିଲା ଆଉ ଓଠରେ ଧାରେ ହସ ଫୁଟି ଉଠିଲା । ସେ ହାସ୍ୟା
ଅନ୍ଧାରରୁ ଟିକେ ଫରସ୍ତକୁ ଟୁଲ ଘୁଞ୍ଚାଇ ବସି ପଡ଼ି ନାଲ ରଙ୍ଗର
କାଗଜ ଓରଫ ଗିଠି ଟିକି ଦେଖିବାକୁ ଲାଗିଲେ ।

ଗୋଟାଏ କଡ଼କୁ ଗୋଲପ ଫୁଲଟିଏ ନାଲି ଓ କଳା
ରଙ୍ଗରେ ରଙ୍ଗାଇ ଦିଆଯାଇ ଥାଏ ।

କଲ୍ୟାଣ ସୁର
(ନିରାଶ ନିଳୟ)

ମାନନାୟକ,

ତା... ।

ପ୍ରଶାମ ଗ୍ରହଣ କରିବ ।

କି ସମ୍ପୋଧନ କରି ଚିଠିଟା ଲେଖିବ ବୋଲି ଭାବି ଭାବି ସ୍ଥିର
କରି ପାରିଲି ନାହିଁ । ତେଣୁ କ୍ଷମା ଦେବ । ସେ ଦିନ 'ଆପଣ'
ନ କହି ତୁମେ ସମ୍ପୋଧନ କରିବାକୁ କହିଥିଲ । ସେଇ ଯୋଗୁ
ଲେଖିଲି... ତୁମେ... ।

ପାଞ୍ଚଟା ସୁଗ ବାଜିଗଲା ତଥାପି ତୁମର ଅଦୃଶ୍ୟ ମନ
ଭୁଲି ନାହିଁ । ମନରେ ମୋର ସ୍ଥିରତା ନାହିଁ । ଏପରି ଅସ୍ଥିର
ମନ ନେଇ ଲେଖିଲା ବେଳେ ହୃଦୟ ମୋର ଥରି ଉଠୁଛି... ।
ଆଖିରେ ତତଲା ଲୁହ ଜଳେଇ ଆସୁଛି । ତୁମେ ପାଖରେ ଥିଲେ
ଦେଖନ୍ତୁ... ।

କାହାପାଇଁ ମମତ କୁହୁଛି ଭିତରେ ଘୁରି ଘୁରି କେମିତି
ଛୁଟପଟ ହୋଇ ନିରିଶି ଚାହିଁଛି, ସେହି କୁହୁଛି ଘେରୁ ଦୂର
ଦିଗ୍‌ବଳୟ ଆଡ଼େ.....କାହାକୁ....

ସତେ କଣ ପାଖୋରି ଦେଲ... ଆଉ କେବେ ଆସିବ ?
ଏମିତି ବଦଳନ୍ତି କଣ... ମଣିଷ... । ଦେବତାଙ୍କଠାରୁ ଆହୁରି
...ମାୟା ବଢ଼ିଲଣି । କେଇଟି ଦିନ ଭିତରେ ମୋତେ ଆପଣାଉ

ଅଠଶିଶ

କରି ନେଲୁ... କାହିଁକି ? କଣ ଜୀବନ ସାଧୁ କହେଇ କହେଇ
ମାରିବାକୁ ? ଆଖିରୁ ଲୁହ ନିଗିଡେଇ ନିଗିଡେଇ କଣ ଆଖି
ଫୁଟେଇ ଦେବାକୁ ତୁମର ଇଚ୍ଛା ?

ଏଇଥିପାଇଁ ମୋ କାନ ପାଖରେ କହୁଥିଲୁ ପ୍ରେମ ବିବାହ,
ତମଜ୍ଞାର । ସୁନ୍ଦର ତୁମ ସୁରୁଷ ଜାତିଟା । ଲମ୍ପଟ ତୁମର ଫୁଲ
ସୁଖୀର ମନ ନେଇ ମଧୁ ରୁସ୍ତନ କରି ଗୁଡ଼ି ଦିଏ... ଫୁଲ ବଧୂଟି
ଝିଡ଼ି ପଡ଼େ ସିନା କିନ୍ତୁ ଫୁଟି ରହେନା... ବୁଝିଲୁ ତ ?

ଭାବୁଥିଲି କାଉଁରୀ ପରଶ ସବୁ ଦିନେ ପାଇ ସୁବର୍ଣ୍ଣ
ଜୀବନଟା ବିଡେଇ ଦେବି... । କିନ୍ତୁ ଜୀବନ ନାଟକର ପହିଲି
ଅଙ୍କରୁ ଯବନିକା ପଡ଼ିବ ହୋଇଯିବ ବୋଧ ହୁଏ... ।
ଗୋଟାଏ ଗୁଡ଼ର କଥା ମନେ ଫଡ଼ିଲେ ଗୁଡ଼ ଭିତରଟା କୋର-
ଣାରେ ସୁମ୍ପି ଦେଲୁପରି ଜଣାଯାଏ... । ଭଲ ପାଆନ୍ତି କଣ
ଏଇଥି ସକାଶେ... ?

ତୁମ ଗଲୁ ପରଠୁ ମୁଁ ଆଉ ସ୍କୁଲକୁ ଯାଉନି । ବୋଉର
ଶାସନ ଗୁରୁକ୍ ତଳେ ଭାତ ତରକାରି ସଜିବାକୁ ହେଉଛି ।
ବାପା ବୋଉଙ୍କର ଆଦେଶ ହମେ ମୋତେ ଗୋଟାଏ ନୂତନ
ସ୍ତମ୍ଭର ଗଢ଼ିବାକୁ ହେବ ଆଉ ଜଣେ ଅଜଣା ଲୋକର ମନକୁ
ମନ ମିଳୁ ବା ନ ମିଳୁ ହାତକୁ ହାତ ମିଶାଇ ଦବାକୁ ହେବ
ଏଇ ଆସନ୍ତା ମାସକୁ... ।

ଯଦି ମୋତେ ଅନ୍ତର ସହିତ ଭଲ ପାଅ—ତେବେ ଚିଠି
ପାଇ ଶୀଘ୍ର ଆସିବ ତେରି କରିବ ନାହିଁ । କାଗଜରୁ ମୁଁ—
ବାହାର ଲୋକଙ୍କୁ ତ ଦେଖିବା ଦୂରର କଥା—ସେମାନଙ୍କ ଗୁରୁ
ପଡ଼ିଲେ ବୋଉର ନାହିଁ ତେଉଁଛି । ଏ ଚିଠି ଖଣିକ କାଳରେ
ଲେଖୁନି, ଲେଖୁଛି ଅନ୍ତର ଚିପୁଡ଼ା ଲୁହ ଖାଲି ନୁହେଁ ଲହୁରେ
ମଧ୍ୟ... । ଚିଠିଟି ଲେଖିଲା କେଳେ ଅଥେ ଅଥେ ଅଥର ଠାକୁର

ମାରି ଲେଖୁଛି । ଲୁହ ଜଳକାରେ ଭଲ ଭାବରେ ଦିଶୁନି—
ଲେଖିବା ଘୋଷ ଧରିବନି । ତୁମେ ଜଣେ ଆଧୁନିକ ଲେଖକ ।
ଯାହାକି ତୁମର କେତେ ଖଣ୍ଡ ହସ୍ତଲିପି କବିତାମାନଙ୍କରୁ
ରୁହାପଡ଼େ । ସେଇ ଧରଣର ଚିଠି ଲେଖିବାକୁ ଅନେକ
ଚେଷ୍ଟା କରିଛି କିନ୍ତୁ ସେପରି ହୋଇ ପାରୁନି । ଆଶା କରେ
ଛୁଣା କରିବ ନାହିଁ ।

ଆଜି ତୁମର ସେ ସବୁ ଚିଠିର ଉତ୍ତର ଏଇ ଖଣ୍ଡିକରେ
ଦେଲି । ଖୋଲିକରି ଲେଖୁଛି—ମୁଁ କେବେ ହେଲେ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷ
ପରି କହି ପାରିବି ନାହିଁ—ମୁଁ ଲଭ ମ୍ୟାରେଜ କରିବି ବୋଲି ।
ତୁମେ ଯାହା ଛୁହ, ଘୋଷା ହୁଅ—କିନ୍ତୁ ମୁଁ ସେହି ସଦକ
ବାସା ମା'ଙ୍କ ଆଗରେ କହି ପାରିବି ନାହିଁ ।

ଆସିକରି ବୋଉକୁ ଛୁହ ମୁଁ ସ୍ୱପ୍ନାକୁ ବିବାହ କରିବି—
ତା ହେଲେ ମୁଁ ନିଶ୍ଚୟ—

ବାପାଙ୍କୁ ବୋଉ ତୁମରି କଥା କହୁଥିଲା ଏଇ ଅଳ୍ପ ଦିନ
ତଳେ କିନ୍ତୁ ସେ ନାହିଁ କରିଥିଲେ—‘ଧରମ ହେଉ କରମ
ହେଉ ଭାଇ ତ । କିପରି ଏପରି ଅସମ୍ଭବକୁ ସମ୍ଭବ ଆମେ କରିବା
ମହାପ୍ରସାଦ କଣ ଗୁଡ଼ ? ଏଥିରୁ ସମସ୍ତ ବୁଝିବ— ମୋ ମନର
କଥା ଯାହା ଜଣାଇ ଦେଲି । ହେଲା କରିବ ନାହିଁ— ନିଶ୍ଚୟ
ଆସିବ... ପରେ ସବୁ କଥାଭାଷା । ଅଛୁହା କଥା ଗୁଡ଼ାକ
ବାକ ରହିଗଲା...ଲେଖିବାକୁ ଜଳମ ଗୁଲୁନି... । ସ୍ୱତ ବହୁତ
ହୋଇ ଗଲଣି, ଆଖି ପତାରେ ଦି'ମହଣ ପଥର ଲଦି ହେଲପରି
ଲଗିଲଣି...ଆସିଲେ...ଆଉସବୁ... । ନମସ୍ତେ... । ଇତି ।

ତୁମର
ଆଦରର
ସ୍ୱପ୍ନା କୁମାରୀ

ପ୍ରକାଶବାବୁଙ୍କ ମୁଖମଣ୍ଡଳଟା ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ହୋଇ ଉଠିଲା । ପ୍ରଥମେ ସେ ଭାବି ପାରିଲେନି ସ୍ୱପ୍ନା ଏପରି ଚିଠି ଲେଖିବ, ତାଙ୍କ ମନରେ ପରତେ ନ ଥିଲା... । ଆଉ ଜା'ର ପରିବର୍ତ୍ତନ ଏପରି ପାଞ୍ଚଟା ମାସ ଭିତରେ ହୋଇ ଯିବ ଯୁବ ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱ ନ ଥିଲା... । କେବଳ ଅନଳବାବୁଙ୍କ ଅନୁଗ୍ରହରୁ ଓ ତାଙ୍କରି ଇଚ୍ଛାରେ ଏ କାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ପାରିଛି ଭାବି ମନଟା ତାଙ୍କର ବୋହୂବୈରାରେ ଅଶ୍ରୁଶ୍ରାବି ହେଇ ଦୌଡ଼ିଲା ପରି ଅନଳ-ବାବୁଙ୍କଠାରୁ ସ୍ୱପ୍ନା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଥାନ ଅଥାନ ବାଟ ଅବାଟ ନ ମାନି ଦୌଡ଼ିଲା ।

ଆଉ ଖଣ୍ଡକ ଦେଖିଲେ ସ୍ୱପ୍ନାର ବାପା ଜ୍ଞାନେନ୍ଦ୍ରବାବୁଙ୍କ ପାଖକୁ ଯିବାର ଥିଲା ପ୍ରକାଶବାବୁ ନିଜ ଚିଠିଟି ପକେଟରେ ରଖିଲେ... ।

ଜୟନ୍ତ ଧାଇଁ ଆସି ତାଙ୍କୁ କୁଣ୍ଡେଇ ପକେଇ କହିଲା...
ବୋଉ ଲେ ବୋଉ ପକାଛ ବାଇ ଆଛିଲଣି... ।

ଅରୁଣା ଦେବୀ ଆଉ ଘରୁ ଜରରେ ଥରି ଥରି ଉଠି ଆସି କାନ୍ଦ କାନ୍ଦ ହୋଇ କହିଲେ—ଆରେ...ବାପା ତୋ ମନ ଏତେ ଅକାଟ ।

ସେ ଅରୁଣା ଦେବୀଙ୍କ ପାଦରୁ ଧଳି ନେଇ ମୁଣ୍ଡରେ ମାରୁ ମାରୁ କହିଲେ—ମାଉସୀ କଣ କରିବି । ସିଆଡ଼େ ଭାରି କାମ ପଡ଼ିଲା ଟିକେ ହେଲେ ଅବସର ମିଳିଲା ନାହିଁ...

ଅରୁଣା ଦେବୀ ସକେଇ ହୋଇ କହିଲେ—ମୁଁ ତ ମରିଥିଲେ ଆଜକୁ ଆଠଦିନ ହୋଇ ସାରନ୍ତାଣି...

ବାଧାଦେଇ ସେ କହିଲେ...ଛି...ମାଉସୀ ଜର କଣ ଭଲ ହୋଇ ଯିବନି...ମିତି କଥା କହୁଛ... ।

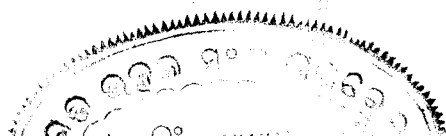
ଘରେ ସୁସ୍ଥ ନ ଥିଲା ଯାଇଥିଲା ବାଡ଼ିରୁ ଅଦାଃକେ ଖୋଲି
ଆଣିବା ପାଇଁ । ବୋଉର କାହା ସହିତ ଗପ ସପ ଓ ଜଣେ
ଚିହ୍ନ ଲୋକର ପାଠି ପରି ବାରି ପାରି ସେ ଅଦା ଖୋଲା
ବନ୍ଦ କରି ବାଡ଼ି ଦରଜା ଖୋଲି ଆସୁ ଆସୁ ଭାବିଲା ବୋଉକୁ ତ
ବର୍ତ୍ତମାନ ଖଇସୁଟା ଡାକ, ବେଳେବେଳେ କଣ ଗୁଡ଼ାଏ ଏଣୁ
ତେଣୁ ବାପାଣୀଙ୍କ ପରି ଗପି ଯାଉଛି ଜର ଦେହରେ କାହିଁକି
ପଦାକୁ ଆସିଲା... ସେଇଯୋଗୁ ବାଡ଼ି ଦରଜା ଖୋଲି ବଡ଼
ପାଠରେ ତାଙ୍କ ଦେଲା—ବୋଉ ବୋଉ... ତୁ କାହିଁକି ଏମିତି
ଜରରେ ଉଠି ଆସିଲୁ ଏଇନା ପରା କଣ ଗୁଡ଼ାଏ ଗପୁଥିଲୁ...

ଆଉ ସେ ଗପ ପରେ..... ପ୍ରକାଶବାବୁଙ୍କୁ ଦେଖି
ସୁସ୍ଥର କଥା ତାହା ପାଖରେ ଅପେ ରହିଗଲା ସେ ଜିଭ କାମୁଡ଼ି
ପକାଇ ପଳାଇ ଗଲା ଭିତର ଶାଳକୁ... ।

ପ୍ରକାଶବାବୁ ଆଖିପତା କୁହୁଡ଼ କରି କିଛି ସମୟ ସେହି
ଆଡ଼େ ରହି ପୁଣି ମାଉସୀଙ୍କ ଆଡ଼କୁ ଆଖି ଫେରାଇ ଆଖି
କହିଲେ ତମେ ଯା ମାଉସୀ କାହିଁକି ଥରି ଥରି ବଛାଣାରୁ ଉଠି
ଆସିଲା ଏହା କହି ସେ ଅରୁଣା ଦେବାଙ୍କୁ ବଛାଣା ପାଖକୁ
ଖୁଆ ଧରି ଗୁଡ଼ିଦେଲେ ।

ଅରୁଣା ଦେବା ବଛାଣାରେ ଗୋଡ଼ ଦେଉ ଦେଉ ଭଜା
ଗଲାରେ ତାଙ୍କଲେ —କଣ୍ଢେଇ...କଣ୍ଢେଇ କୁଆଡ଼େ ଗଲୁକି
ପ୍ରକାଶ ଆସିଛି ଲେ ଜଳଖିଆ ବସନ୍ଦ କର... ମୁଁ ତ ଉଠି
ପାରୁନି... ବାପା ମୋର ଏତେ ଦିନେ ଆଇଟି କଣ କରିବି...

ବାପା ଦେଇ ସେ କହିଲେ-ଆଉ ତୁମେ କିଛି ଗପାଗପି
କରନା ଦେହରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଭାସି ଲୁର... । ମୁଁ ନିଜେ ଜଳ-
ଖିଆ ବସନ୍ଦ କରୁଛି... ଏହା କହି ସେ ତାଙ୍କର ମୁଣ୍ଡ ଚିପି
ଦେଲେ ଆସ୍ତେ...ଆସ୍ତେ ।

ବସ୍ତ୍ରାଳିଶ

ଅରୁଣା ଦେବୀ ଥରି ଥରି କହିଲେ—ଆଉ ତୁ...ଆଗେ
ଜଳଖିଆ କର ମୋ ମୁଣ୍ଡ କିଛି ବସା ବସ କରୁନି...

ସ୍ୱପ୍ନା ଏତିକିବେଳେ ପାଣି ଡାଳେ ଆଣି ଧୋଇ ଦେଇ
ଲଜ ଲଜ ହୋଇ ପ୍ରଣାମ କଲ ।

ପ୍ରକାଶବାରୁ ନ ଜାଣିଲା ପରି କହିଲେ କୁଆଡ଼େ ଯାଇ
ଥିଲୁକି ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦେଖା ନ ଥିଲା ।

ଜୟନ୍ତ ତା'ର ଦୋରୁଣିଆ କଥାରେ କହିଲା—ଛୁଏପା
ବୋଉ ଓଛୁଦ ଖାଇବ ଚିଲି ଅଦା ଆନବାକୁ ଯାଇଥିଲା ।

ସ୍ୱପ୍ନା ଆଉ ସମୟ ଡେରି ନ କରି ଜଳଖିଆ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ
ଗୁଲିଗଲା...

ପ୍ରକାଶବାରୁ ଅରୁଣା ଦେବୀଙ୍କ ମୁଣ୍ଡ ସେହିପରି ଚିପି
ଦେଉଥାନ୍ତି ।

ସ୍ୱପ୍ନା କିଛି ସମୟ ପରେ ଗୋଟାଏ ଥାଲିରେ କିଛି ଚଡ଼ା
ଭଜା କଦଳୀ ଦିଓଟି ନଡ଼ିଆ କୋର ଓ ଚିନି ଘୋନ ପ୍ରଦେଶ
କଲା ।

ସେ ହାତ ଗୋଡ଼ ଧୋଇ ଜଳଖିଆ ଖାଇବାକୁ ବସିଲେ
ଆଉ ଜୟନ୍ତ ବସିଲା ତାଙ୍କ ପାଖରେ...

ସ୍ୱପ୍ନା ଟିକେ ମୁରୁକି ହସି ଲଜ ଲଜ ହୋଇ କହିଲା...
ଆଉ ଅଳ୍ପ ଚୁଡ଼ା କଦଳୀ ଦିଅ...

ସେ ଗୁପ୍ତା ହସର ସହିତ କହିଲେ ପେଟଟା ଏମିତି
କେଡ଼େକି... ?

× × ×

ଦୁଇଦିନ ପରର କଥା ।

ଦିନ ଯାଇ ରାତି ୧୦ଟା ହେଲାପରେ ସେ ଶୋଇବାକୁ ଗଲେ... । ବିଛଣାରେ ପଡ଼ିରହି କେବଳ ଏକର ସେକର ହେବାଛଡ଼ା ପ୍ରକାଶବାବୁଙ୍କୁ ନିଦ ହେଲାନି ।

ଖାଲି ସ୍ୱପ୍ନା କଥା ରହି ରହି ମନେ ପଡ଼ିଯାଉ ଥାଏ । ଯାହାକୁ ସେ ଅନ୍ତର ଦେଇ ଭଲ ପାଇଥିଲେ ସେ ଆଜି ତାଙ୍କୁ କଲ୍ପନା ସୁଅରେ ଭସାଉଛି କେବଳ । ଏପରି ଗୋରୁତକତକ୍ ଚେହେରା... ଗୋଲଗାଲ ଶରୀର ରଖିଛି କାହିଁକି କଣ ମୋତେ ଏମିତି ମରିଚିକା ରୂପ ଦେଖେଇ ଦୌଡ଼ାଇ ଦୌଡ଼ାଇ ଶେଷରେ ନିରାଶ କରି ମାରିବା ପାଇଁ ?

ବେଳେବେଳେ ଠିକ୍ ମୋର ମନ ଭୁଲେଇଲା ଭଳି ହୁଏ ଧାରେ ଓଠରେ ପହଂରେଇ ଦେଉଛି... ଆଉ କଣ ମୋତେ ଅନ୍ତର ଦେଇ ଭଲପାଉନି... ? ଏ ଦି' ଦିନଭିତରେ ସେପରି ଆଗଭଲି ଫୁସ୍ ଫୁସିଆ କଥାତ କହୁନି... କେବଳ ମୁଁ ବେଳେ ବେଳେ ପଦେ ଲେଖା କହିଦେଲେ ସେ ମୋ କଥାରେ ତିଟୋ ଦେଇ ହସି ଉଠୁଛି... ଆଉ ତା'ର ଶରୀର କଣ... ? କେବଳ ମାଉସୀଙ୍କ ଦେହଟିକେ ଭଲ ନାହିଁ, ତାଙ୍କର ଆଖି ତ ଦେଖେଇଲି ସେଇ ଯୋଗୁ କଣ ତା'ର ମନରେ ସରସତା ନାହିଁ... ।

ଏହିପରି ଆକାଶଠୁ ପାତାଳ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେ ଅନେକ ଭାବିଲେ ଶେଷକୁ ଠିକ୍ କଲେ ଏତିକିବେଳେ ମାଉସୀଙ୍କୁ ତାଙ୍କର ପରମର୍ଶ କରି ବିଷଟିକେ ଦେଇ ଦେଲେ କାମ ଶେଷ ହୋଇ ଯାଆନ୍ତା । ପ୍ରକାଶବାବୁ କୌଣସି କୁଳ କିନାସ ନ ପାଇ ଭାବନା ସୁଅରେ ସେଇପରି ଭସୁଥିଲେ... ।

— ଶୁଭୁଛି... ।

ଚଉବଳିଶ

ପ୍ରକାଶକାରୁ କହି ବାରି ପାରିଲେ ନାହିଁ ସୁଖି କାନ
ପାରିଲେ କବାଟପାଖରୁ ଶବ୍ଦ ଆସୁଛି ।

— ଶୁଭୁଛି... କବାଟ ଖୋଲ...

କଥାଟା ଧୀରେ ଧୀରେ କବାଟ ପାଖରୁ ଆସିଲା । ସେ
ସମସ୍ତ ଚିନ୍ତା ମନରୁ ଡଳି ଦେଇ ବନ୍ଦୁଶାଢ଼ୀରୁ ଉଠିଆସି କବାଟ-
ପାଖରେ ଛିଡ଼ା ହେଲେ ।

କବାଟରୁ ଟିପା ଶବ୍ଦ ଶୁଭୁଲା...

ସେ ଜାଣିପାରିଲେ ସ୍ୱପ୍ନା ନିଶ୍ଚୟ ତାଙ୍କୁ ଉଠିବା ପାଇଁ
ଏପରି ଶବ୍ଦ ସଙ୍କେତ ଦେଉଛି ।

ପ୍ରକାଶକାରୁ ଟକ ଟକାଉ ଭିତର ପାଖ ଡିକିଣି
ଖୋଲିଲେ ।

ସ୍ୱପ୍ନା ଘରଭିତରକୁ ପଶିଆସି ବାସ୍ତୁରୁଦ୍ଧ ଗଳାରେ
କହିଲା — ସେତେବେଳୁ... ତାହୁଁଛି ତୁମେ ତୁପହୋଇ ଶୋଇଛ ।
... ଏତେ ବହଳ ନିଦ... । ଏହା କହି ସେ ତଳକୁ ମୁହଁ
ପୋତିଲା । ସେ ତାକୁ ଛାଡ଼ି ପାଖକୁ ଆଉଜାଇ ଆଣି କହିଲେ
ଉପରେ ରୁପର ମାୟାଜାଲ ବେଡ଼େଇଦେଇ ତୁମେ ମୋତେ
ଘୁଣା କର ମନରେ... ଭବିଷ୍ୟ ଚୁମକୁ ନେଇ ସୁନାର ସଂସାର
ଗଢ଼ିବି... କିନ୍ତୁ ଏଇ ଦୁଇଦିନ ଭିତରେ ଯାହା ଦେଖି ପାରିଛି
ସେଥିରୁ ମୋତେ ଜଣାଯାଏ — ତୁମେ ମୋତେ ଭଲ ପାଆନା
କେବେ... ।

ସ୍ୱପ୍ନା ଆଖିରୁ ଲୁହ ନିଗିଡ଼ି ପଡ଼ିଲା ।

ସେ ବିଷାଦଭର ସ୍ୱରରେ କହିଲା — ତୁମେ ମୋର
ଅବସ୍ଥା କଣ ଦେଖୁନା । ବୋଉ ଲଗ ମୋର ମନରେ ଛିରିକି
ନାହିଁ... । ତଥାପି ତୁମର କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟରେ ମୁଁ ହେଲା କରି

ନାହିଁ । ଭଲପାଇବାର ସୁଯୋଗ ଟିକେ ପାଇ ପାରିନା ଏଇଥିବା
ସକାଶେ ତୁମେ ଆଜି କହୁଛୁ...ମୁଁ ତୁମକୁ ଘୃଣା...କରେ...!
ତା'ର ଆଖିରୁ ଲୁହଧାରେ ବହି ଆସିଲା ।

—ଛି ସ୍ୱପ୍ନା—ଏତେ ଅଭିମାନ କରନା, ଏଇ କଥା
ପଦକରେ...।

ସେ ନରମ ଗଳାରେ କହିଲା—ଅଭିମାନ କରିବି କାହା
ଉପରେ ଦୁନିଆରେ କାହାକୁ ମୁଁ ଭଲ ପାଏନା...ତୁମେ
ମୋତେ କାହିଁକି ଭଲପାଅ ।

ପ୍ରକାଶବାରୁ ତାକୁ ଛୁତି ପାଶକୁ ଟାଣିନେଲେ ।

X X X X

ସ୍ୱପ୍ନା କାନ୍ଦକାନ୍ଦ ହୋଇ କହିଲା—ପ୍ରକାଶ ଭାଇ ମୋର
ବହିଥାକ ଖୋଲିଥିଲା କି—? ସେ ଥଙ୍ଗଥଙ୍ଗ ହୋଇ କହିଲେ—ହଁ
କଣ... ହେଲା...? କୁହ କାନ୍ଦୁଛ କାହିଁକି...? ଏହା କହି ସେ
ତା'ର ଆଖିରୁ ଲୁହ ଖୋଛି ତା'ର ମୁହଁରୁ ଉପରକୁ ଟେକି ଓଠ
ହଲେଇ ଦେଇ କହିଲେ—ଖାଲି ଟିକକ କଥାରେ...କାନ୍ଦ ।
କଣ କୁହ...।

ଭଙ୍ଗା ଗଳାରେ ସେ କହିଲା—କହିଲା ବେଳେ ଛୁତିଟା
ଥରି ଉଠୁଛି ପ୍ରକାଶଭାଇ ! ମୁଁ ସେଇ ବହି ଥାକରେ ଦୁଇ ଖଣ୍ଡ
ଚିଠି ରଖିଥିଲି, ଆଜି ଖୋଜି ଖୋଜି ରହିଲି । ତା ଦେହରୁ ଖଣ୍ଡ
ଚିଠି କିଏ ନେଇ ଯାଇ ମୋର ସବୁସ୍ଥ ଅପହରଣ କରିଛି... କାନ୍ଦି
ଉଠିଲା ସେ । ପ୍ରକାଶବାରୁ ବୋଧ ଦେଇ କହିଲେ—ମୁଁ ସେଥିରୁ
ତୁମ ବାପାଙ୍କ ପାଖକୁ ଚିଠିଟା କାଲି ତାଙ୍କରେ, ଦେଇଛି...ଆଉ
ଏଥିରେ କାନ୍ଦିବାର କଣ ଅଛି...?

ସ୍ୱପ୍ନା ଚିହ୍ନାର କରି ଉଠିଲା—ତୁମେ କଣ କରିଛୁ ପ୍ରକାଶ
ଭାଇ...ମୋତେ ଜାଇଁ ଥାଉ ଥାଉ ମାରି ଦେଇଛୁ...ତୁମେ...!
ସେ ବନ୍ଧୁରେ ଭୁଲୁଥିବା କରି କହି ଉଠିଲେ—କଣ...?
ତୁମର ମୁଁ ଅନିଷ୍ଟ କରିବି ସ୍ୱପ୍ନା...ଭୁଲୁ...!

ସେ ଭଙ୍ଗା ଗଳାରେ ଉତ୍ତର କଲ ବାପାଙ୍କ ପାଖକୁ
ଲେଖିଥିବା ଚିଠି ଖଣ୍ଡିକ ଥୁଆ ହୋଇଛି ସେଇ ବହିଥାକରେ
କିନ୍ତୁ ତୁମ...ପାଖକୁ ଲେଖିଥିବା ଚିଠି... ଖଣ୍ଡିକ...ନାହିଁ
ପ୍ରକାଶଭାଇ । ଭେଁ...ଭେଁ କରି କାନ୍ଦି ଉଠିଲା ସେ ।

ଦୁଃଖରେ ଆହତ ହୋଇ ସେ କହିଲେ—ଏଁ କଣ...
ହେଲା ବାପାଙ୍କ ପାଖକୁ ଲେଖିଥିବା ଚିଠି ଖଣ୍ଡିକ ଅଛି...ସ୍ୱପ୍ନା...

ଆଖିରୁ ଲୁହ ପୋଛୁ ପୋଛୁ ସ୍ୱପ୍ନା କହିଲା—ହଁ...ଭଲ
ତୁମେ...ଦେଖିବ । ତୁମେ ମୋର କଣ କରିଛୁ...। ସେ କାନ୍ଦି
ପଡ଼ାଘର ଭିତରକୁ ଚାଲିଗଲା । ପ୍ରକାଶବାବୁ ତା ପଛେ ପଛେ
ଚାଲିଲେ.....

ବହିଥାକରୁ ସେ ବହି ଖଣ୍ଡିକ ଆଖି ତାଙ୍କ ହାତକୁ
ବଢେଇ ଦେଲା । ପ୍ରକାଶବାବୁ ଖୋଲି ତା ଭିତରୁ ବାପାଙ୍କ
ପାଖକୁ ଲେଖିଥିବା ଚିଠି ଖଣ୍ଡିକ ଦେଖି ଚିହ୍ନାର କରି ଉଠିଲେ
—ମୁଁ କଣ କରିଛି ସ୍ୱପ୍ନା...ସତରେ ଜାଣି ଜାଣି ତୁମକୁ ଜାଅନ୍ତା
ମାରି ଦେଇଛି...ତୁମେ ମୋତେ କ୍ଷମାକର... ମୁଁ ତୁମର ସମସ୍ତ
ପୋଡ଼ିକାଳି ପାଉଁଶ କରି ଦେଇଛି...ଯାହା ଅଭିଶାପ କରିବ
କର ପଛେ...ମୋତେ କ୍ଷମା କର...ମୁଁ ମସ୍ତବତ ଭୁଲିଛି ହାତେ
ହାତେ କରି ଦେଇଛି...। ସେ ବଡ଼ ବଡ଼ ଆଖିରେ ହାତକୁ ଚାଲି
କହି ଉଠିଲେ—ଏଇ ପିଣ୍ଡାତ...ସଇତାନ ହାତ ମୋ ପାଖକୁ
ଲେଖିଥିବା ଲଭ ଲେଟର ତୁମର ବାପାଙ୍କ ପାଖକୁ ପଠାଇ
ଦେଇଛି...

ସ୍ୱପ୍ନା କଇଁ କଇଁ କାନ୍ଦି ଉଠି କହିଲା...ଲଭଲେଟର
ବାପାଙ୍କ ପାଖକୁ...ପ୍ରକାଶବାବୁଙ୍କ ଆଖିରେ ନାଚି ଉଠିଲା
ଲୁହ...।

ତା'ର ଆଖିରେ ନାଚି ଉଠିଲା ଲୁହ ସହିତ ବାପାଙ୍କ
ହାତରେ 'ଲଭ୍ ଲେଟର'...ଦୁଃଖରେ ମର୍ମାହତହୋଇ ପ୍ରକାଶ
ବାବୁ ଗୁଲିଗଲେ ବାଡ଼ି ପଡ଼ିଲେ... ସ୍ୱପ୍ନା କାଠ ପାଲଟି ଗଲାପରି
ଠିଆହୋଇ ରହିଲା ।

ଅରୁଣା ଦେବା ପରି ପରି ଘରୁ ବାହାରି ଆସି ପର
ଗଳାରେ କହିଲେ...ଆଲୋ କଣେଇ—କଣ କାଇଁ
ସେତକ ବେଲୁଁ କାନ୍ଦୁଛୁ ଆଜି ଟୋକା ଗଲା କୁଆଡ଼େ ।

ଆଖିରୁ ଲୁହ ଟପାକୁ ଟପାକୁ ସେ କହିଲା—ତୁ ସେଥିରୁ
କଣ ପାଇବୁ—ଆଖିରେ ଗୋଟାଏ ଉଡ଼ାପୋକ ପଡ଼ିଗଲା ।

ସେଇଦିନ ରାତି...ଅଥ ।

ପ୍ରକାଶବାବୁ ପରି ପରି କରି ଡାକିଲେ—ସ୍ୱପ୍ନା...ସ୍ୱପ୍ନା...

ସେ ଆଖିର ଲୁହ କାନରେ ପୋଛି ଆସେ କବାଟ ଫିଟାଇ
ଘର ଭିତରୁ ପଦାକୁ ବାହାରି ଆସିଲା ।

ତା ହାତ ପରି ପ୍ରକାଶବାବୁ ଗୁଲି ଆସିଲେ ଦଉଡ଼ା
ଫିଟେଇ...ବାହାରକୁ ସ୍ୱପ୍ନା ପରିଲା ଗଳାରେ କହିଲା—ନା...ନା
ତୁମେ ଯାଅ...ମୁଁ କଦାପି ବୋଉକୁ ଏପରି ଅବସ୍ଥାରେ ଛାଡ଼ି
ଯାଇ ପାରିବି ନାହିଁ ।

ତାର ହାତକୁ ଟିକେ ଗୁଣି ଦେଇ ସେ କହିଲେ—ତୁମେ
କଣ ପାଗଳୀ ହେଲୁ ସ୍ୱପ୍ନା... । ବୋଉର ଦେହ ସୁସ୍ଥ ଅସୁସ୍ଥ
ଯାଏ ଆସେନା କିଛି, ଯଦି ତୁମେ ତାଙ୍କୁ ଅନେଇ ବସିବ ସେବ
ଶୁଣୁଣା କରିବାକୁ ତେବେ...ତୁମର କଣ ହେବ...ଜାଣିଛୁ—

ପ୍ରକାଶବାବୁଙ୍କ ପାଟିରୁ କଥାଟା ଛଡ଼େଇ ନେଇ ସେ କହିଲେ—ମୁଁ...ଜାଣେ ତଥାପି...କଣ ବର୍ତ୍ତମାନ ସେନ୍ଦ୍ରରେ କରିବାକୁ ହେବ ତାହାହିଁ ଠିକ୍ କରୁଛି । ପ୍ରକାଶ ଅନ୍ଧାର ଭିତରେ ସ୍ୱପ୍ନାର ମୁହଁକୁ ନିଶ୍ଚୟ କରି ଉତ୍ତର ଦେଲେ ବର୍ତ୍ତମାନ ସେନ୍ଦ୍ରରେ ବୋଉର ସେବା...ଠିକ୍ ଉପଯୁକ୍ତ ହେଲେ । ମଧ୍ୟ ଆଉ ଟିକେ ଭାବ । କେଉଁ କାର୍ଯ୍ୟ କଲେ ତୁମେ ସୁଖୀ ହୋଇ ପାରିବ...

—ମୋତେ ସୁଖର ପଥ ଦେଖିବାକୁ ହେଲେ ବୋଉର ତତଲ ନିଶ୍ଚାସରେ ମୋତେ ଜଳି ଯିବାକୁ ହେବ—ଯେଉଁ-ଥରେ କି ମୋର ଦାମ୍ଭିକ ଜୀବନରେ ସୁଖର ମିନାର ଭାଙ୍ଗି ପଡ଼ିବ ।

—ତୁମେ ଏପରି ଗୋଟାଏ ଭ୍ରମ ଧାରଣାର ବଶବର୍ତ୍ତୀ ହୋଇ ଶେଷରେ କଳଙ୍କର ପୟସ ମୁଣ୍ଡେଇ ବୁଲିବ...ସିନା । ଭରୁଛ ବୋଉ ଅଭିଶାପରେ ତୁମେ ସୁଖୀ ହୋଇ ପାରିବ ନାହିଁ...ଛି । ସେ ଗୋଟାଏ କଲ୍ପନାର କାଉଁରୀ ଓ ଅନ୍ଧ-ବିଶ୍ୱାସର ପଥମ ନିଦର୍ଶନ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ କିଛି ହୋଇ ନ ପାରେ.....

—ତେବେ ବୋଉକୁ ସେବା କରିବା ମୋ'ର ଧର୍ମ ନୁହେଁ କି ... ?

ପ୍ରକାଶବାବୁ ଅପମାନିତ ହୋଇ ଟିକେ ବିରକ୍ତ ପ୍ରକାଶ-କରି କହିଲେ—ବର୍ତ୍ତମାନ ତୁମଠାରୁ ଧର୍ମଶାସ୍ତ୍ର, କିମ୍ବା ନୀତିଶାସ୍ତ୍ର ଶୁଣିବାର ବେଳ ନୁହେଁ...ସେ ସବୁ ପରେ...।

ବର୍ତ୍ତମାନ କୁହ...ଆମର ପ୍ରୀତି ମହଲରେ ପ୍ରେମ ପ୍ରଦୀପ ଜଳାଇ ସୁଖୀହୋଇ ପାରିବ ନା...ଦୟାକରି ଲିଭେଇ ଦବ...

ସ୍ୱପ୍ନା ବ୍ୟଥା ଭର କଣ୍ଠରେ କହିଲା—ଲିଭୁଯାଉ ପଛେ...
ସେ ସେମ ପ୍ରାୟ...ଭାଙ୍ଗି ଯାଉ ପଛେ ପ୍ରୀତିମହଲ, ମୁଁ କଦାପି
ଯାଇ ପାରିବି ନାହିଁ... ।

ଶୁଣିଲା ଓଠରେ ଥରେ ଜିଭ ବୁଲେଇ ଆଣି ସେ
କହିଲେ—ଆଗରୁ ମୋତେ ଏକଥାଟା ତୁମର କହିଦେବାର
ଥିଲା । ବର୍ତ୍ତମାନ ମୋତେ ଏପରି ଆଶାର କୁହୁଡ଼ିରେ ପକ୍ଷହୀନ
ଭାବରେ ଉଡ଼ିବାକୁ ହୋଇ ନ ଥା'ନ୍ତା ପୁଣି ଥରେ ପରୁରୁଛି
କୁହ...ମୋ ସଙ୍ଗରେ ଯାଇ ସରଗ ସୁଖ ପାଇବ ନା ଏଠାରେ
ଘର କୋଣରେ ପଡ଼ି ରହି ହାତ ପାପୁଲିରେ ଲୁହ ପୋଛିବ... ।

ସ୍ୱପ୍ନାର ମନେ ପଡ଼ିଲା ସେଇ ନିଜ ଲେଖା ଚିଠିର
କେଇଥାଡ଼ି । ଅନ୍ତର ତା'ର କୁହୁଲି ଉଠିଲା—ବାପା ଯେତେ-
ବେଳେ ସେ ଚିଠିଟା ଖୋଲି ପଢ଼ିଥିବେ...ଇୟ... । ସ୍ୱପ୍ନା
ଆଉ ଭାବି ପାରିଲା ନାହିଁ ଆଣି କୋଣରେ ଲୁହ ଜକେଇ
ଆସିଲା ।

ସେ ଦୁଃଖରେ ଆହତ ହୋଇ କହିଲା—ତା' ହେଲେ
ତୁମେ କଣ କହୁଛ... ପ୍ରକାଶ ଭାଇ... ।

—ଆଉ କହିବି କଣ—? ସେତେବେଳୁ ତ କହୁଛି
ଏଠାରୁ ପଳାଇ ଯିବା...ଉଡ଼ା ଚଢ଼େଇ ପରି...ଗୁଡ଼ାଗୁଡ଼ି... ।
କାରଣ ଚିଠିଟା ନିଶ୍ଚୟ ତୁମର ବାପା ପାଇ ଯାରି. ବାହାକୁ
କାମୁଡ଼ି ଏଇ କାଲି ପଥରି ଭିତରେ ପହଞ୍ଚିବେ ଯେତେବେଳେ...
ତୁମର ଅବସ୍ଥା କଣ ସେତେବେଳେ ହେବ...ଭାବି ପାରୁଛ ?

ଥରିଲା ଗଳାରେ ସ୍ୱପ୍ନା କହିଲା—ତୁମେ କଣ ଜାଣି ଜାଣି
ସେ ଚିଠିଟା ବାପାଙ୍କ ପାଖକୁ ପଠେଇ ଦେଇଛ...? ପ୍ରକାଶ
ଭାଇ...ସତ କହିଲା ?

ଗମ୍ଭୀର ଭାବରେ ସେ ଉତ୍ତର ଦେଲେ—ତା'ହେଲେ
ତୁମେ ମୋତେ ଅବଶ୍ୟାସ କରୁଛ... ନିଶ୍ଚୟ... । ଜାଣିଥିଲି
ତୁମର ହୃଦୟଟା ଅତି ସରଳ... କିନ୍ତୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଦେଖୁଛି...
ତୁମେ ତା'ର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଓଲଟା ଦିଗରେ ଗତି କରୁଛ... ।
ଆଗ୍ନ ସ୍ବପ୍ନା ମୁଁ ତୁମକୁ କେଉଁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଦେଖେ... ?

—ସୁୀ ଦୃଷ୍ଟିରେ...

ହସର ଜୁଆର ଖେଳେଇ ସେ କହିଲେ—ତେବେ...
କୌଣସି ପୁରୁଷ ତା'ର ପ୍ରିୟ ବାନ୍ଧବୀକୁ ହନୁସନ୍ତ କରିବାକୁ
ତେଷ୍ଟା କରିବା ତ ଦୂରର କଥା ଇଚ୍ଛା ମଧ୍ୟ କରେକ... ?

ଆଗକୁ ଗୋଡ଼ ବଢ଼ାଇ ବଢ଼ାଇ ସେ କହିଲା—ନା...

—ତେବେ ମୁଁ କଣ ତୁମକୁ ଭଲ ପାଏନା... ?

ନରମ ଗଳାରେ ସେ କହିଲା—ନିଶ୍ଚୟ ଭଲ ପାଅ... ।

ପ୍ରକାଶବାରୁ ହାତକୁ ଟିକେ ଗୁପି ଦେଇ କହିଲେ—
ତୁମେ ଅମତ ହୁଅନା ଆସ... ସମାଜର ସୈତାନ ଦୃଷ୍ଟିରୁ
ବଞ୍ଚିଯିବ ତେବେ...

ସ୍ବପ୍ନା ଧୀରେ ପ୍ରକାଶବାରୁଙ୍କ ହାତକୁ ତା ଗୁଡ଼ ଦେହରେ
ଗୁପିଧରି କହି ଉଠିଲା—ମୋତେ ଛୁଇଁ ନିୟମ କର... ।
ଜୀବନରେ କେବେ ଯଦି ମୁଁ ଭୁଲ କରେ ତେବେ ଦୂରକୁ
ଠେଲି ଦେବନି... । ବାପା ବୋଉଙ୍କର ସ୍ନେହ ସରଧାକୁ ଏତି
ଦେଇ ତୁମରି କଥା ଉପରେ ନିର୍ଭର ରଖି... ତୁମର କର୍ମ ମାଟି
ଉପରେ, ଗୁଡ଼କୁ ଗୁଡ଼ ମନକୁ ମନ ମିଳେଇ ଦୌଡ଼ିବାକୁ
ଯାଉଛି... ଆଉ ଈଶ୍ବରଙ୍କୁ ସାକ୍ଷୀ ରଖି ତୁମକୁ ନିର ବରି
ନେଉଛି ଅତି ଆପଣାର ଭାବ... ।

ଛୁଟିଲା ଆଜ୍ଞା ଆଲୁଅରେ ଦୁହିଁଙ୍କର ଗୁରୁବସ୍ତ୍ର ମିଳନ
ହୋଇଥିଲା... କେଇ ସେକଣ୍ଡ ପାଇଁ...

ପୁରିଲା ଗୁଡ଼ର ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣରେ ପ୍ରକାଶବାରୁଙ୍କ ଛତିଆ ଖୁବ୍ ଜୋରରେ ଧଡ଼ପଡ଼ ହେବାକୁ ଲାଗିଲା, ତଥାପି ସେ... ଆବେଗତାକୁ ଗୁପ୍ତି ରଖି କହି ଉଠିଲେ—ମୁଁ ବି ତୁମକୁ ଆଜି, ଇଶ୍ଵରଙ୍କୁ ସାକ୍ଷୀ ରଖି ସଦ୍‌ଧର୍ମିଣୀ ରୂପେ ବରଣ କରି ନେଲି କୋଳକୁ ।

ଆଉ ମୋର ଜୀବନର କର୍ମମାର୍ଗ ଉପରେ ତୁମକୁ ଧରି ସମତାଳରେ ଦୋହାଦେବି କିନ୍ତୁ ପଛେଇବ ନାହିଁ ତୁମେ— ତା'ପରେ ଦୁହିଁଙ୍କର ଓଠ କିଛି ସମୟ ପାଇଁ ଏକାଠି ହେଲା । ଦୁଇଟି ପ୍ରାଣୀ ସେଇ ଅନ୍ଧାର ଭିତରେ ଆଗେଇ ଚାଲିଲେ... କେଉଁ ଆଡ଼େ... କେହି ଜାଣନ୍ତି ନାହିଁ ।

×

×

×

×

ସମ୍ବଲପୁର ସହର ।

ଗୋଟାଏ ଏକମହଲ କୋଠା ଭଡ଼ା ନେଇ ଆଜିକୁ ଦୁଇ ମାସ ହେବ ରହିଛନ୍ତି ପ୍ରକାଶବାରୁ । ସାଙ୍ଗରେ ତାଙ୍କର ସଦ୍‌ଧର୍ମିଣୀ... ସୁସ୍ମା ।

କୋଠାର ଆଗକୁ ସୁନ୍ଦର ସୁନ୍ଦର ଫୁଲ ଗଛଗୁଡ଼ିଏ ଲଗା-ଯାଇଛି । ସେହି ଗଛମାନଙ୍କରେ ନାଲି, ହଳଦିଆ, ଧଳା ନାନା ରଙ୍ଗର ସୁନ୍ଦର ଫୁଲ ଫୁଟି କୋଠାର ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି କରୁଥିଲା । ଭଲ ରୁମ୍‌ଟି ସୁସୁର୍ଦ୍ଧି ଆଧୁନିକ ଧରଣର ସାଜ ସଜା ହୋଇଥାଏ । କୋଠାରୁ ଭିତରେ ଟଙ୍ଗା ହୋଇ ଥିଲା କେତୋଟି ନୃତ୍ୟ ତାରକାଙ୍କର ଆଲୋକ ଚିତ୍ର... ।

ସିଗାରେଟ୍ ଖଣ୍ଡେ ମୁହଁରେ ଦେଉ ଦେଉ ପ୍ରକାଶବାରୁ ଚେୟାର ଉପରେ ବସି ପଡ଼ିଲେ ଆଉ ସୁସ୍ମାକୁ ଆଉ ଚେୟାରରେ ବସିବାକୁ ଇଚ୍ଛା ଦେଲେ ।

ବାଉନ

ଶାନ୍ତିର କାନକୁ ଦାନ୍ତରେ ଧରୁ ଧରୁ ସେ ହସି ହସି ବସି ପଡ଼ିଲା... ।

ପ୍ରକାଶବାବୁ ଟେବୁଲ ଉପରକୁ ନଇଁ ପଡ଼ି ଦୁଇ ହାତକୁ ଓଠ ତଳେ ଦେଇ ମୁରୁକି ହସି ପକ୍ଷିରିଲେ—କାଲି ସିନେମାରେ ସବୁଠୁ ନାଚ କାହାର ଭଲ ହୋଇଥିଲା ?

ସେ କହିଲା—‘ନର୍ଗିସ୍’ର...

କାଲି ସୋ ଦେଖିଲା ବେଳେ ନର୍ଗିସ୍ ଓ ତୁମକୁ ଏକ ନିକିତରେ ଢେଲ କରି ଦେଖିଲା... ତୁମେ ତା ଅପେକ୍ଷା... ଢେର ବେଶୀ... ।

ପୁରିଲା ଗାଲରେ ହସ ଭଉଁଷୀ ଖେଳିଗଲା । ସେ ତାଙ୍କ ଆଡ଼କୁ ଟିକିଏ ସରମ ବୋଲା ଗୁହାଣୀରେ ଗୁହଁ କହିଲା—କେଉଁଥିରେ...

ମୃଦୁ ହସି ପ୍ରକାଶବାବୁ ଉତ୍ତର ଦେଲେ—ରୂପରେ—

—ଉଁଃ...ସିଏ ଆଉ ମୁଁ...

ପ୍ରକାଶବାବୁ ଟିକେ ତେନ୍ଦ୍ରାର ଆଗକୁ ଝୁଙ୍କାଇ କହିଲେ—ଗୁଣରେ ବେଶୀ ହୋଇ ପାରେ କିନ୍ତୁ ରୂପରେ ନୁହେଁ ।

—ମୋ ପରି ନାରୀର ରୂପ ତୁମ ଆଖିକୁ ଆକର୍ଷଣ କରି ପାରୁଛି ଯା କେବେ ହେଲେ ସମ୍ଭବ ?

ଟିକେ ଜୋର ଦେଇ ସେ କହିଲେ—ଯୋଗୀ ମନ ଚହଲ, ରୂପ ଥାଉଁ ଥାଉଁ ତୁମେ ଯେବେ ହେବ ରୂପହୀନା ତେବେ ରୂପ ରାଜାର ପରା ହେବ କିଏ... ?

ପ୍ରଶ୍ନ ସୂଚକ ଭଙ୍ଗିରେ ସେ ପ୍ରକାଶବାବୁଙ୍କ ଆଡ଼କୁ ଗୁହଁ ରହିଲା ।

—ସୁସ୍ଥା ତୁମେ ବୁଝି ପାରିନା ରୂପ ଓ ଗୁଣକୁ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରି... ମୁଁ ତୁମର ଭ୍ରମ ସଂଶୋଧନ କରି କହୁଛି ଶୁଣ—ରୂପହୀନ

ଦୁନିଆରେ ସବୁ ଶ୍ରେଷ୍ଠ — ଯାହାକୁ କି ସ୍ଵର୍ଗର ଦେବତାଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ମନୁଷ୍ୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ...ଭଲ ପାଆନ୍ତି... । ତୁମ ମନରେ ‘କିପରି’ ବୋଲି ପ୍ରଶ୍ନ ଜାଣି ଉଠୁଥିବ...ଶୁଣ ତାକୁ ବୁଝେଇ ଦେଉଛି... ।

ସ୍ଵପ୍ନା ତାତଲ ଗଳାରେ କହି ଉଠିଲା—ତୁମେ ଯାହା ବୁଝେଇବ ତା ମୁଁ ଆଗରୁ ବୁଝିପାରୁଛି..... । ମୁଁ ବର୍ତ୍ତମାନ ତୁମକୁ ପ୍ରଶ୍ନ କରୁଛି—ରୂପ ଯାହାର କଳା, ଯାହାକୁ ତୁମେ କହୁଛ କଳା ମୁଗୁନି ରଙ୍ଗ ଆଉ ଦାନ୍ତ ବେହେଡ଼ା ସେପରି ସ୍ତ୍ରୀ ଯଦି ଗୁଣବତୀ ହୋଇ ସ୍ଵାମୀଙ୍କର ଚରଣ ତଳେ ବସି ରହି ତାଙ୍କର ଆଦେଶକୁ ଅପେକ୍ଷା କରେ ତାଙ୍କରି ଚରଣ ସେବାରେ ସର୍ବଦା ନିୟୋଜିତ ହୋଇଥାଏ...କିନ୍ତୁ ଆଉ ଜଣେ ଭାଗ୍ୟ ରୂପସୀ, ଦେହ ସଜସୁତା ଫୁଲ ପରି...କିନ୍ତୁ ଗୁଣ ତା’ର ଅତି କଦର୍ଯ୍ୟ । ତେବେ ତୁମେ କେଉଁଟିକି... ଉଚ୍ଚ ଆସନର ବସେଇବ... ?

—ଯୌବନର ପହିଲି ନିଶାରେ ରୂପ ପ୍ରଥମେ ଆନନ୍ଦ ଦେଇଥାଏ—ମାତ୍ର ଜୀବନ ଚରଣୀ ଯେତେବେଳେ ସଂସାର ସମୁଦ୍ରରେ ଭସିରୁଲେ, ଆସେ ଝିଡ଼, ଆସେ ଝିଞ୍ଜା... ସେତେବେଳେ ରୂପର ମୋହ ନ ଥାଏ— ‘ଗୁଣ’ହିଁ କରେ ପ୍ରକୃତ ଆକର୍ଷଣ । ରୂପ ଗୁଲିଯିବ ସତ ମାତ୍ର ଗୁଣ ଦିନକୁ ଦିନ ଫୁଟି ଉଠିବ । ମୋର ଦୃଢ଼ ଧାରଣା...ତୁମେ ମତେ ଜୀବନସାଥୀ ତୁମର ସୁଗୁଣଦ୍ଵାରା ମୁଗ୍ଧ କରିବ ।

ଟେବୁଲ ଉପରୁ କାଗଜ ଖଣ୍ଡେ ଧରି ଚିରୁ ଚିରୁ ସେ କହିଲା— ହଁ ଗୋଟାଏ କଥା, ମୋର ରୂପ ତୁମର ମନକୁ ଆକର୍ଷଣ କରିଛି ବୋଲି ତୁମେ ମୋତେ ସ୍ତ୍ରୀ ବୋଲି ଗ୍ରହଣ

ତଉବନ

କରିଛୁ... ସମୟ ଆସିବ ମୋର ରୂପର ପରିବର୍ତ୍ତନ ହୋଇଯିବ ।
ସେତେବେଳେ ତୁମେ ହୁଏତ.....

—ତଥାପି ତୁମକୁ ଡ୍ୟାଗ କରି ପାରିବି ନାହିଁ । ଆଜି
ଯେଉଁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଦେଖୁଛି ତାଠୁ ଆହୁରି ଭଲ ଦୃଷ୍ଟିରେ
ଦେଖିବି । ତୁମର ରୂପ ଯେଉଁଦିନ ଯିବ, ମୁଁ ମଧ୍ୟ ତିର ସୁନ୍ଦର
ହୋଇ ରହି ନ ପୁର । ମୋର ମଧ୍ୟ ବାର୍ଦ୍ଧକ୍ୟ ଆସିବ ।

ନୀରସ କଣ୍ଠରେ ସେ କହିଲେ—ଏଠା ତୁମ ଅନ୍ତରର
ଖୋଲିଯିଆ କଥା ନୁହେଁ । ହୃଦୟର ପ୍ରତି ରହେ, ରହେ,
ଛୁପି ରହିଛି ବିଶ୍ୱାସଯୋଗ୍ୟତା-ର ‘ତଟକା ବିଷ’ । ସୁ...ସୁ
ହୋଇ କାନ୍ଦି ଉଠିଲେ ସ୍ୱପ୍ନା... ।

ପ୍ରକାଶବାରୁକ ଆଖି ବଡ଼ ବଡ଼ ହୋଇ ଆସିଲା । ସେ
ତେୟାରରୁ ଉଠି ନିଜର ଭୁଲ୍ ମର୍ମେ ମର୍ମେ ଅନୁଭବ କରି
ପାରିଲେ । ସେ ସ୍ୱପ୍ନାର କାନ୍ଦ ଦେଖି ଆଉ ସମ୍ଭାଳି ହୋଇ
ପାରିଲେନି । ଉଚ୍ଚ ସ୍ୱରରେ କହି ଉଠିଲେ ସ୍ୱପ୍ନା ! ମୁଁ
କଦାପି ହୃଦୟରେ ଗରଳ ରଖି ତୁମକୁ ବିବାହ କରିନି...
ତୁମେ ଯାହା ଭାବ ପଛେ ମୁଁ ତୁମ ପାଖରେ ହୃଦୟର ଦେବତା-
ସ୍ୱାମୀ... ।

ଏହା କହି ସେ ତା ପାଖକୁ ଲାଗିଯାଇ ତା’ର ବିଷାଦ
ସେଇ ମୁହଁକୁ ବସି ଉପରକୁ ଆଉଜାଇ ଆଣିଲେ ।

ଉଜ୍ଜାସ୍ୱରରେ ସେ କହିଲେ—ଯାଆ ତୁମେ ‘ବିଷର
ଦେବତା’...

ସେ ବ୍ୟଥା ଭରା ସ୍ୱରରେ କହିଲେ—ନା, ନା, ତୁମେ ଭୁଲ୍
ବୁଝିନା ସ୍ୱପ୍ନା । ମୁଁ ତୁମକୁ ଅନ୍ତର ସହିତ ଭଲପାଏ । ମୋର
ଏଇ ଭଲ ପାଇବା ଭିତରେ କୌଣସି କପଟତା ନାହିଁ ।

ବନ୍ଧ ଉପରୁ ମୁହଁ ଉଠେଇ ସେ ରହି ରହି କହିଲା-ତୁମେ କହିବାର କହୁ ମୁଁ ପାରିବି ନାହିଁ ।

ଜୋରରେ ପ୍ରକାଶବାରୁ ତାକୁ ବନ୍ଧ ଉପରକୁ ଟାଣି ନେଇ ଆଖିରୁ ଲୁହ ପୋଛି ଦେଇ କହିଲେ - ଛି । ଅରୁଣ୍ଡା ହୁଅନା... ।

ବାହାର ଭାବ ଶୁଣିଲା—କଣ୍ଠୋରୁ... କଣ୍ଠୋର—ନୂଆ ପଦ୍ମିକା ମନମତାଣିଆ ଗଳ୍ପ କବିତା ।

ପ୍ରକାଶବାରୁ ସ୍ୱପ୍ନାର ମୟୂଷା ଚିରୁକ ହଲାଇ ଦେଇ କହିଲେ—କଣିବା ? ଗାରସ କଣ୍ଠରେ ସେ କହିଲା—ତୁମର ଇଚ୍ଛା ।

ଟିକେ ମୁରୁକ ହସି ପ୍ରକାଶବାରୁ କହିଲେ—ମୁଁ ଏକାକୀ ସବୁଦିନେ କାହିଁକି ଇଚ୍ଛା କରିବି... ତୁମରି ଇଚ୍ଛାହି ଆଜି-ଲେଡ଼ା ।...

ସ୍ୱପ୍ନା ବିଷାଦବୋଳା ମୁହଁରେ ହସ ଧାରେ ଫୁଟାଇ କହିଲା—ହଉ... ଆଣ ।

× × × ×
ସୂର୍ଯ୍ୟ ପଶ୍ଚିମ ଆକାଶର ଶେଷଭାଗରେ ପହଞ୍ଚି ଶିଳି ଶିଳି ହୋଇ ହସି ଉଠିଲେ-ଆସ୍ତେ ସଞ୍ଜ ସୂର୍ଯ୍ୟ ଉପରକୁ ନଇଁ ଆସିଲା । ପ୍ରକାଶବାରୁ ଓ ସ୍ୱପ୍ନା ବଜାରରୁ ଫେରିଲେ ।
ଇଲେକ୍ଟ୍ରିକ୍ ଲାଇଟ୍ ଜଳିଉଠିଲା ।

ପ୍ରକାଶବାରୁ ଦୈନିକ ଖବର କାଗଜ ଖେଳାଇ ଖେଳାଇ ଦେଖିଲେ ଗୋଟାଏ ନୂଆ ‘ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର’ ସିନେମା କାଲି ଆସିଛି । ତା ନାଁ—“ମିଲନ୍” । ସେ ସ୍ୱପ୍ନାକୁ ଡାକିଲେ—

ସ୍ୱପ୍ନା ପ୍ଲେଟରେ ଟଣଣ୍ଡ ପରଟା କିଛି ଆଳୁ ବାଇଗଣ ସରୁଳା, ଆଉ କିଛି ମାଂସ ତରକାରୀ ସହ ପ୍ରବେଶ କରି କହିଲା—କାହିଁକି... ଭାରି ଘୋରରେ ଡାକରୁ ହେଉଛି—।

ସେ କହିଲେ—ଏ ଦିନ ହେଲୁ ସିନେମା ଦେଖି
ଯିବାକୁ ନାହିଁ । କାଲି ଗୋଟାଏ ନୂଆ ଖେଳ ଆସିଛି...
“ମିଲନ” ନିଶ୍ଚୟ ଯିବାକୁ ହେବ ।

ସୁସ୍ନା ସୁସା ହସି କହିଲେ—ତଲ ନାଁଟିଏ ତ ହୋଇଛି...ହଉ
ଖାଇସାର । ସେକେଣ୍ଡ ସୋ ବେଳକୁ ଯିବା...ବର୍ତ୍ତମାନ ତ ରାତି
୭ଟା ଖାଇକରି ଯାଉଁ ଯାଉଁ ଡେରି ହେବ ।

ପ୍ରକାଶବାରୁ ହୁଁଟିଏ ମାରି ଖାଦ୍ୟସାମଗ୍ରୀ ପାଖରେ
ବସିଲେ...। ସୁସ୍ନା ଭୁଲରେ ପାଣି ଗ୍ଳାସଟି ଗୁଡ଼ି ଦେଇ
ଆସିଥିଲା—ଗଲା ଆଣିବାକୁ । ସେ ଡାକିଲେ—ସୁସ୍ନା—ସୁସ୍ନା...।

ନିରବରେ ହସି ସେ ପାଣି ଗ୍ଳାସଟି ଥୋଇ ଦେଇ ଠିଆ
ହେଲା । ଛନଛନିଆ ଓଠକୁ ଦାନ୍ତ ସନ୍ଧିରେ ରଖି ଦେଇ
ଥିଲା କିନ୍ତୁ ଦରମିତ୍ ହସର ଛଟା ତା’ର ପୂରିଲା ଗାଲ ଦୁଇଟିକୁ
ଫୁଲେଇ ରଖିଥିଲା ଟିକେ...ପ୍ରକାଶବାରୁ ତାକୁ ଚାହିଁ ଟିକେ ହସି
ଦେଇ ନରମ ଭାବରେ ଡାକିଲେ ଆସ...ଏତେ ଲଜ ସରମ
ସବୁ ଦିନେ କଲେ ଚଳିବନି...ମୋ ପାଖରେ ତୁମର ଆଉ କଣ
ଅତିକ୍ରା ଅଛିକ...

ସେ ଫିଙ୍ଗ କରି ହସି ଟେବୁଲ ଦେହକୁ ଆଉଜି ଛିଡ଼ା
ହେଇ ବଲବ୍ ଆଡ଼କୁ ଚାହିଁ ରହିଲା ।

ପ୍ରକାଶବାରୁ ଉଠିଯାଇ ତା’ର ନରମ ସୁଗୋଲ ବାହୁ
ଦୁଇଟିକୁ ଆସ୍ତେ ଚିପି ଦେଇ ଖାଇବା ପାଖକୁ ଟାଣି ଆଣିଲେ,
ସେ ଚୁପ ହୋଇ ହାତକୁ ଲୁଗା ତଳେ ଲୁଚାଇ ବସିଲା । ପ୍ରକାଶ
ବାରୁ ପରଟାରୁ ଖଣ୍ଡେ ଛିଣ୍ଡେଇ ସୁସ୍ନାର ପାଟିରେ ପୁରେଇ
ଦେଲେ ।

ଟିକେ ପଛକୁ ଘୁର୍ଣ୍ଣି ଯାଇ ସେ କହିଲା . ଉଁ...

ପ୍ରକାଶବାବୁ ମାଂସରୁ ଖଣ୍ଡେ ତା' ପାଟିରେ ଗୁଞ୍ଜି ଦେଉ
ଦେଉ କହିଲେ ଏମିତି ନ ଖାଇ ନ ପିଇ କିପରି ଗୋଲ ଗାଲ
ଚେହେରା ହେଲାଣି ।

ଏଥରକ ସେ ଏକରକମ ପ୍ରକାଶବାବୁଙ୍କ ଉପରକୁ ଯାଇଁ
କହିଲା ତୁମେ ଖାଅ...ମୋ କଥା ତ ପରେ...ଏହା କହି ସେ
ପ୍ରକାଶବାବୁଙ୍କ ପାଟିରେ ପରଟାରୁ ଖଣ୍ଡେ ଛିଣ୍ଡେଇ ଗୁଞ୍ଜି ଦେଲା ।
ସେ ଖି...ଖି ହୋଇ ହସି ଉଠିଲେ ।

ଖିଆପିଆ ସରିଲା ।

ପ୍ରକାଶବାବୁ ଟେବୁଲ ଉପରେ ବସି ଆନନ୍ଦରେ କହିଲେ
—ସିଗାରେଟ୍ ପିଅ ।

ଅଳ୍ପ ହସି ସେ କହିଲା—ହଁ...ଭାରି ଖୁସି ତ ?

ଏହା କହି ସେ ସିଗାରେଟ୍ କେଶିଟା ବଜାଇ ଦେଲା ତାଙ୍କ
ହାତକୁ ।

ରୂପସାଗୀର ସ୍ବାମୀ ସେ ତା'ର କିଛି ଅଭବ ଥାଏ କି —
କିଜେଟ୍ ଶାଢ଼ୀର କାନକୁ ମୁହଁରେ ଦେଇ ହସିଲା ସେ ।
ହାତରେ ଥିବା କିଶୋର ପତ୍ରିକାଟି ଖସିପଡ଼ିଲା ।

ଭୁଲୁହୁଟି କରି ସେ କହିଲେ—ଆଶନି ସେ ବହି ।
ଦେଖିବା କ'ଣ ଭାଷା ଯୋରରେ କହୁଥିଲା ମନମତାଣିଆ ଗଳ୍ପ-
କବିତା । ବହିଟି ଟେକି ଦେଲା ସ୍ବପ୍ନା ।

ପ୍ରକାଶବାବୁ ଏ ମୁଣ୍ଡ ସେ ମୁଣ୍ଡ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଖେଳେଇ
ଗଲେ ପରସ୍ପେ ।

ନିରିଖି ଚାହିଁଲେ ଗୋଟିଏ କବିତାକୁ । ଆଉ ହସ ହସ
ମୁହଁରେ ଡାକିଲେ ସ୍ବପ୍ନାକୁ... ସେ ନଇଁ ପଡ଼ି ପତ୍ରିକାଟିରେ
ଆଖି ବୁଲେଇ ନେଇ କହିଲା... ଏ 'ଭେକସ୍'ଟା କିଏ କା

ପାଖକୁ ଦେଇଛି...ପଡ଼ିଲ...ଲେଖାଟା ଭଲ ହୋଇଥିବ
ଜଣାଯାଏ । ପ୍ରକାଶବାରୁ ବହିଟାକୁ ତା ଆଡ଼କୁ ଫେରିଦେଇ
କହିଲେ ମୋର ପଡ଼ିବା ଉଚିତ୍ ନୁହେଁ । ତୁମେ ପଡ଼.....
ସୁସ୍ଥା ମନେ ମନେ ପଡ଼ିଲ—

ଭେକଦୂତ

ଲେଖକ—ଦୂରଦେଶୀ ବନ୍ଧୁ ଜଣେ

ସଞ୍ଜ ସଞ୍ଜ ଯିବୁରେ ଦର୍ଦ୍ଦର ନ କରିବୁ ଦଣ୍ଡେ ଚେରି ।
ରଭସ ରଭସ, ହୋଇ ଗୁଲିଥିବୁ, ନ ଯିବୁ ଉରଗେ ଚରି । ୧ ।
ବହୁ ଦୂର ବାଟ, ନୁହଇଁ ନିକଟ ଗୁଢ଼ିଲେ ନ ପାଏ ଆଖି ।
ତର ନ କରିଣ, ଗୁଲିବୁରେ ପୁର, ନ ରହିବୁ ପଥେ ଲୁଣି । ୨ ।
ପଥେ ମହାଲତା, ଦେଖିଲେ ରେ ଭେକ, ନ ଗୁଣିବୁ ତା ସୁଆଦ,
ଲେଖି ଶପ ଡଳେ, ନ ରହିବୁ ତଳେ ବ୍ୟାଳୁଁ ତୋର ବିପଦ । ୩ ।
ସାରୁ ଗଛ ମୂଳ କରୁ ତୁ ଆଦର, ନ ଯିବୁ ତାହାର କତ ।
ଭଗ୍ନ ପ୍ରହୀ ପାଖ, ନ ଯିବୁରେ ଭେକ, ଶସଡ଼ା ତୋ ପାଦ ଅତ । ୪ ।
ପଥରେ ଆଶାର ପଡ଼ିଲେ ତୋ ପର, କାଶାରେ ନ ଯିବୁ ଗୁଲି ।
ମହାନ ଆଶାରେ ରହିଲି ଏଠାରେ ଗୁଢ଼ି ତୋ ପଥକୁ ଖାଲି । ୫ ।
ଯିବୁ ତେଜାନାଳ କରି ଅନୁଜ୍ଞ ପଛକୁ ନ ଗୁଢ଼ି କେବେ ।
ଦେଖିବୁ ମୋହର ପ୍ରାଣବାନ୍ଧବକୁ ସେଇଠାରେ ଯାଇ ତେବେ । ୬ ।
ଭଲେଜ ଗୁଡ଼ିଣ କଲେଜେ ପଡ଼ିଛି ଗୁଡ଼ି ବାପା ମାଆ ଭାଇ ।
ପାଶୋରି ଦେଲକ ମୋତେ ତାଙ୍କ ସାଥେ ଚିଠି ଆଉ ଦେଉ ନାହିଁ ।
ପୁରିଲ ଗୁଡ଼ିରୁ ପହିଲୁ ପରଶ, ରେଖାକ ଗଲଣି ଲିଭି ।
ଚିରୁକେ ଚନ୍ଦନ କଥା ମନେପଡ଼ି ମନ ହେଉ ନାହିଁ ? Heavy TP

Like ଭୂତରେ Love ଛୁପିଥାଏ ଜାଣି ପାରିନି କି ସେହୁ ।
 ମନର ଦରଜ ମରେ କି ତା ବିନା ମୋର ଏ ସୁବକ ଦେହୁ । ୧୮
 ପରୁରୁ ତାକୁ ନ କରିଣ ତର ତୋର ବଡ଼ ଗାଈ ମେଲି ।
 ତୋର ପାଞ୍ଚଗୁଣ୍ଠା ମୋ ଲେଖା ପତର ଯାହାପାଇଁ ଆଜି ଦେଲି ।
 ଲଅଇ ମ୍ୟାରେଜ ଦିନୁ ଆ ଭୂତରେ ଦେଇଣ ଗୁପ୍ତ ପତର ।
 ବାଛନ୍ତି ସିନା ନିଜ ମନ ଲଖି ବିଭାଜି କନିଆ-ବର । ୧୯ ।
 ଓଠ ମିଶାନ୍ତି, ଗୁଡ଼ କଷାକଣି, ଚଉଁ ଗୁଡ଼ର ଆଗୁ ।
 ହୋଇ ଥିଲେ ସିନା ଓରିମାନା ମେଣ୍ଟି ମନ ହେଇଥାଏ ଲଗୁ । ୨୦
 ରତାବତ ପାଇ ପେରି ତୁ ଆସିବୁ ଆସିବୁ ଉତ୍ତର ଶ୍ରେଣୀ ।
 ଆସନ୍ତା ମାସରେ 'କଣୋରେ' ଦେଖିବି କରି ମୁଁ ରହିଲି ଆଶା । ୨୧

ଦି'ଟା ନିଶ୍ଚାସରେ ସୁସ୍ଥା ଚିଠିଟାକୁ ପଢ଼ି ଦେଇ ପ୍ରକାଶବାରୁ
 ଆଡ଼କୁ ଚାହିଁ ଟିକେ ମୁହଁକି ହସି ଦେଲା ।

ସେ କରି ହସି ଉଠି ସେ କହିଲେ—ଲେଖକଟା ପ୍ରେମ-
 କବିତା ଲେଖିବାରେ କଲମଟାକୁ ଆଶ୍ଚରେ ଧରିଛି ।

ଟିକେ ଲଜେଇ ଯାଇ ସେ କହିଲା—ତୁମ୍ଭଠାରୁ କଣ
 ବେଶୀ ।

ଦରଜଲା ସିଗାରେଟ୍‌କୁ ଦମେ ଟାଣି ସେ କହିଲେ— ମୁଁ
 ଏପରି ଗୋଟାଏ 'ମଲୟ ଦୂତ' କି 'କୋଇଲି ଦୂତ' ପଠାଇ-
 ଥିଲେ ଭଲହୋଇ 'ଆ'ନ୍ତା... ଏମିତି ବେଦୁଡ଼ିଆ ବିବାହଟା
 କିଛି ଉନ୍ନତ ଧରଣର ହୋଇ ପାରିଲା ନାହିଁ ।

ସୁସ୍ଥାର ନାଲି ରଙ୍ଗର ଓଠରେ ଧାରେ ହସ ପୁଟି ଉଠିଲା ।
 ପ୍ରକାଶବାରୁ ହସି ଜବାବ ଦେଲେ ।

ବଲ୍‌ବଟା ଲିଭିଗଲା । କୋଠରିଟା ଅନ୍ଧାର । ନିଶ୍ଚାସ
 ଅନ୍ଧାର..... ।

X

X

X

X

X

ପ୍ରକାଶବାବୁଙ୍କ ଘର ଅତି ବଡ଼ ଲୋକ ଗୃହିଣୀରେ
 ତିଆରି ନୁହେଁ । ଜମିବାଡ଼ି ପନ୍ଦର ଅଠର ମାଣ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ।
 ବାଡ଼ିରେ ପୋଖରୀ, କୁଞ୍ଚ, ବଗିଚା, ଆଉ ଚଳିବା ପାଇଁ
 ଦେଉ ଖଞ୍ଜା ଘର । ପ୍ରକାଶବାବୁଙ୍କ ବାପା ଭୂପେନ୍ଦ୍ର ପଟ୍ଟନାୟକଙ୍କୁ
 ନ ଚିହ୍ନେ କିଏ ? ଯୋବା, ବାରିକ ବାଡ଼ି ତଳେ ବନ୍ଦା ହୋଇ
 ଥିଲେ ।

ସରକାରି ବେସରକାରି ଭଦ୍ର ଲୋକେ ଭୂପେନ୍ଦ୍ର ପଟ୍ଟନାୟକଙ୍କ
 ଘର ପରୁରି ୨ ଆସୁଥିଲେ । ପଟ୍ଟନାୟକ ସେମାନଙ୍କୁ ଭଲ
 ଅଭ୍ୟର୍ଥନା କରୁଥିଲେ — । ଗାଁରେ ନ୍ୟାୟ ନିଶାପ ହେବ ତ
 ପଟ୍ଟନାୟକଙ୍କୁ ତାକ । କାହାର କସୁର ସେ ମୁହେଁ ୨ ବଡ଼େଇ
 ଦେବେ... । ଏତେ ନୁରୁଣିଆ ନ୍ୟାୟ ନିଶାପ କାହିଁକି — ?

ସେ କାହାଠାରୁ ତଣ୍ଡେଇ କରି ଦି' ପଇସା ନେଉ
 ନ ଥିଲେ । ସେଇଯୋଗୁଁ ଗାଁ ଛଡ଼ା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଗାଁରେ ମଧ୍ୟ
 ପଟ୍ଟନାୟକଙ୍କୁ ଭଦ୍ରଲୋକ ପଶି ତାକ ନିଅନ୍ତି ।

ସମସ୍ତେ ତାଙ୍କୁ ଭକ୍ତ ଶ୍ରଦ୍ଧା ଦେଖାଉଥିଲେ । କିନ୍ତୁ
 ତାଙ୍କର ଗୀବନଦୀପ ଅକାଳରେ ଲିଭିଗଲା... । ସମସ୍ତେ ତାଙ୍କ
 ପାଇଁ ଆଗରୁ ଦିଟୋପା ଲୁହ ନିଶାଡ଼ି ଦେଲେ ।

ତାଙ୍କ ପରେ... ସବୁଗଲା ବଦଳି, କଥା ଫଳିଲା କଦଳୀ ।
 ତାଙ୍କର ପୁଅ ପ୍ରକାଶ ଥିଲା ଥିଲେ । ପାଠ ପଢ଼ାପଢ଼ିରେ
 ମନ ଥାଉ ବା ନ ଥାଉ ସ୍କୁଲରୁ ଯାଇଁ ପାଠ ପଢ଼ୁଥିଲେ ।
 ୨୦, ୨୨ ବର୍ଷ ହେଲା ମାଟ୍ରିକ୍ ଥାଏ କରି ପାରିଲେ ନାହିଁ... ।
 ୩ ଥର ଫେଲ୍ ହେଲେ । ବିଧବା ମା ବିମଳା ଦେବୀ ଅନେକ
 ଥର କହିଲେ- ବାପା ପ୍ରକାଶ, ଯଦି ପଢ଼ିବୁ ପଢ଼ । ଏପରି ଚଗୁଲିଆ
 ମିଞ୍ଜାସ୍ କରନା । ତେଣୁନୁ ଦୁନିଆରେ ଚୋରି ସାଙ୍ଗର

ପିଲାମାନେ ବାପା ଅଜାଙ୍କ ନା ବଜାୟ ରଖିବା ପାଇଁ କେମିତି କାମ କରୁଛନ୍ତି... ତୁ ଖାଲି ପଇସା ପତ୍ର ପାଠ ନାଁ କହି ବିନବନ୍ଦୁ କରୁଛୁ । ହିଁ ବାପା, ସେ ବୁଦ୍ଧି ଛୁଡ଼ି ଦେ — । ଆମର ଯେଉଁ ଜମି ବାଡ଼ି ୧୫, ୧୮ ମାଣ ଅଛି ସେଇଆକୁ ଗୁଣ କର । କଣ ହବ ସେ ପାଠ । ଏଇନା ଯୁଗ ଦେଖୁନୁ- ବେ-ଏମେ-ପାଠ ପଢ଼ି କେମିତି ଗୁଣିଲା ସେଇ ତହଲ ବିକଳ ହେଉଛନ୍ତି... । ତୁ ପ୍ରା କହୁଥିଲୁ ଦଶ ଜଣ ଲୋକ ଦର୍ଜାରେ ହେଲେ ଦଶରେ ଶୁନ ଲୋକ ଆସି ଜମା ହେଉଛନ୍ତି ।

କିନ୍ତୁ ପ୍ରକାଶବାରୁ ତାତପାଲ କହିଲେ—ହିଁ, ଗୁଣ କରିବ । ଏଇ ଛୋଟ କାମ ଗୋଟାଏ ଠେକା ବାନ୍ଧି କାଦୁଅ ପାଣିରେ କାମ କରିବ । ଏଥିରେ ନାଁ ଅଛି ?

ବିମଳା ଦେବା କହିଲେ—ମୁଁ କଣ ତୋତେ ନିଜେ କାମ କରିବାରୁ କହୁଛି । ଗାଆଁଟା କୋଠିଆ ରଖି କର । ଏଇ ଜମି ବାଡ଼ି କାମ କୋଠିଆ ଗୁଣିଆ ରଖି ସେ କରୁଥିଲେ ତ ? ତାଙ୍କର ନାଁ ହୋଇନା ? ଯଦି ଘରେ ରହି ନାଁ କମେଇବାରୁ ଇଚ୍ଛା ଥାଏ ତେବେ ଏଇଠି କଣ ହବନି ଖାଲି ସେଇ ଗୁଣିଆରେ ନାଁ ହେବ । ହିଁ । ତୋ ବାପା କହିଛନ୍ତି ଭାଡ଼ି ଖୁଣ୍ଟ ଧରି ମରିବ ପଛେ ପରର ଗୋଲମୀ ଗୁଣିଆ କରିବ ନାହିଁ ।

ପ୍ରକାଶବାରୁ ଉତ୍ତର ଦେଲେ—ବୋଉ ତୁ ମୋତେ ଏତେ ଛୋଟଲେକା ଗୁଣିନ୍ତାରେ ଗଢ଼ନା । ମୁଁ ଅପଗଣ୍ଡ ହୋଇଯିବି । ମୋତେ ଯଦି ସରଭିସ ନ ମିଳେ ତେବେ... ଗୋଟାଏ ବ୍ୟାମେସ୍ ଧରି ପଟ ଉଠାଇବି ।

ଟିକେ ହସି ସେ କହିଲେ—ହିଁ ଏଇ ବୁଦ୍ଧି । ଏତେ ପାଠ ପଢ଼ି ଗୋଟାଏ ପଟ ଉଠେଇବା ପେସା କରିବୁ... । ଏଇଥିରେ ନାଁ ହେବ... ?

ପ୍ରକାଶବାରୁ ଗୁଣିଯାଇ ବିମଳା ଦେବୀଙ୍କୁ ଅନେକ କିଛି ଗାଳି ଗୁଲଜ କରିଥିଲେ । ସେଇ ଦିନୁ ସେ ଘର ଛାଡ଼ିବେ ବୋଲି ପଣ କଲେ... । ସେଇ ଦିନଠାରୁ ତାଙ୍କର ସୈତାନ ଚେଣା ବାହାର କରି ସେ ରୂପମହଲରେ ରୂପନାୟକ ହୋଇ ଉଠି ରୁଲିଲେ—

୭।୮ ମାସ ପରେ ସମ୍ବଲପୁର ସହରରୁ ଧାଇଁ ଆସିଛନ୍ତି ଟଙ୍କା ସରି ଯିବାରୁ । ବିମଳା ଦେବୀ ତାଙ୍କର ଅମାନୀଆଁ ବଗୁଲିଆ ସୁଅକୁ ଆଜି ଦେଖି ଅନ୍ତରର ଯେତକ ସ୍ନେହ ମମତା ଏକଜୁଟ କରି ରଖିଥିଲେ ତାକୁ ସେ... ପ୍ରକାଶବାରୁଙ୍କ ଉପରେ ଅଜାଡ଼ି ଦେଲେ ।

—ବୋହୂଟି ଭଲ । ରୂପରେ ଯେମିତି ଗୁଣରେ ବି ସେମିତି । କିଛି ଦବା ନବା କରି ପାରିବ ନାହିଁ । ଆଉ ଗୋଟେ ଜାଗାରେ ଘଣ୍ଟା, ସାଇକେଲ୍ ହେଉଛି ଦେବ କିନ୍ତୁ ବୋହୂଟି ଟିକେ ମଠ ବର୍ଣ୍ଣ । ତୋ ମନ କେଉଁଠି ମାନୁଛି କହ ସେଇଠାରେ ଜବାବ୍ ଦେବ ।

ସେ ବିରକ୍ତ ପ୍ରକାଶ କରି କହିଲେ, ବୋଉ ତୁ ମତେ ଏଇନା ସେ କଥା କହନା ମୋର ପାଠପଢ଼ାରେ ଧୁମ୍ ଉଡ଼ୁଛି । ବିବାହ ସକାଶେ ଯେତକ ଟଙ୍କା ସଞ୍ଚିଲ କରି ରଖିଛୁ ଦେଲୁ ମୁଁ ସେତକ ନେଇ ଟିଉସନ୍ ହେବ । ବିଭୁ ହେବା ମୋର ଦର୍ଜାର ନାହିଁ । ଇଚ୍ଛାକଲେ କାଲି ଦୁଇ ଦୁଇଟା କନିଆଁ ଘରେ ପୁରେଇ ଦେବ । କଲେଜ କଥା । ପଇସା ନ ହେଲେ ପାଠ ହେବ କିମିତି । ଦେ ଟଙ୍କା ଦେ ମୁଁ ସେଇ ଟଙ୍କା ସକାଶେ ଆସିଛି..... ।

ବିମଳା ଦେବୀ ପାଟିରେ ମଳା ପାନ ଟିକେ ପକାଇ ପକାଇ କହିଲେ--ତୁ ଆଜିକୁ ଏତେଦିନ ହେଲା ଗଲା କେଇ ପଇସା ଘରକୁ ପଠେଇଛୁ କହିଲୁ...? ମୁଁ ତତେ ଏଇନା କଲେଜରେ ପଢ଼ିବା ସକାଶେ କେଉଁଠୁ ଆଣି ଦେବି... । ମୋ ପାଖରେ କଣ ଥାଉ ରହିଛି କି ? ସେଇ ବଗୁଲିଆ ତଳ କରି କରି ତ ସବୁ ଟଙ୍କା, ପଇସା, ସୁନା, ଗୁଡ଼ି ଘରୁ କୁଆଡ଼େ ନେଇ ଦେଲୁ ଆଉ ଏଇନା ଆସିବ କୁଆଡ଼ୁ... । ତତେ ତ ବାର ବାର ମନା କଲି କୁଆଡ଼େ ଯାଆନା କି ସେ ଗାତ ପାଠ ପଢ଼ାରେ ମନ ଦେବନା । ଟଙ୍କାରେ ସେଥିରେ ମନ ବଳାଇଛୁ କାହିଁକି ?

ରାଗିଯାଇ ସେ କହିଲେ-- ତୁ ଯେଉଁ କଥାଗୁଡ଼ାକ କହୁଛୁ ସେଥିରେ ମୋଟେ ମୂଲ୍ୟ ନାହିଁ... । ଦେ ଗୁବି ଦେ ମୁଁ ସିନ୍ଦୂକ ଦେଖେ--ଏହା କହି ସେ ତାଙ୍କ ଅଣ୍ଟାରୁ ଗୁବି ଜବର ଦସ୍ତ କାଢ଼ି ନେଇ ଆଉ ଘରକୁ ଧାଇଁଗଲେ । ଛିଆଡ଼ି ହୋଇ ପଡ଼ିଗଲେ...ସେ ।

ବିମଳା ଦେବୀ ଥରି ଥରି କହିଲେ--ଆରେ--ପ୍ରକାଶ ମୁଁ କାହା ସକାଶେ ରଖିଛି ସବୁ ତୋରି ସକାଶେ ଏହା କହୁ କହୁ କାନ୍ଦି ଉଠିଲେ ।

ପ୍ରକାଶବାବୁ ସିନ୍ଦୂକ ଫିଟାଇ ଦୁଇବଡ଼ା ନୋଟ ହାତରେ ଧରିଲେ । ବିକଳ ଭାବରେ ବିମଳା ଦେବୀ କାନ୍ଦି ଉଠି ତାଙ୍କ ହାତରୁ ନୋଟ ବଡ଼ା ଦି'ଥା ଛଡ଼େଇ ଆଣିବା ପାଇଁ ଚେଷ୍ଟା କରୁ କରୁ--କହି ଉଠିଲେ--ବାପ ମୋର, ଏତେ ଅମାନ୍ୟ ହେଉଛୁ କାହିଁକି । ଦେ ରଖି ଦେ ।

ପଛକୁ ଘୁଞ୍ଚିଆସି ସେ ବଡ଼ ବଡ଼ ଆଖିକରି କହିଲେ-- କାହିଁକି ଗୋଟାଏ ସେମିତ ହେଉରୁ । କ'ଣ ତାମସା ଲଗେଇରୁ ।

ଚଉଷଠି

ଛୁଡ଼, ମୋ...ଧନ ମୁଁ ନେଲି ତୋ'ର ଏଥିରେ କ'ଣ ଅଛି...
ଏମିତି ହେଲେ ଆଉ ଦିନେ ଘର ମୁହଁ ଚାହିଁବି ନ...

ଏହା କହି ସେ ଶିଶୁ ଗତିରେ ବାହାରି ଆସିଲେ... ।
ପଦାକୁ...ବିମଳା ଦେବୀ ପଛରୁ କୁଣ୍ଡାଇ ପକାଇ କଇଁ କଇଁ
କାନ୍ଦି କହିଲେ—ଟଙ୍କା ପଛେ ନେଲେ ନେ ସେକଥା କହନା ।
ଯଦି ତୋ'ର ମନରେ ଅଛିରେ ବାପା ତେବେ ମୋତେ
ବିଷ ଦେଇଯା ମୁଁ ମରେ । କେତେ ଦିନ ଏଇ ଚାକର-
ବାକରକୁ ନେଇ ଚଳିବି । ତୁ ଏମିତି...

ପ୍ରକାଶବାରୁ ଶେଷ କେଇପଦ କଥା ଶୁଣି ପାରିଲେ ନାହିଁ ।
ସେ ତାଙ୍କର ମା'ଙ୍କୁ ଠେଲି ଦେଇ ସାଇକେଲ ଉପରେ ଉଠି
ଥାଉଁ ଥାଉଁ କହିଲେ ତୋ ଘର ତୁ ସମ୍ଭାଳିବୁ । ମୁଁ ଯାଉଛି
ବିମଳା ଦେବୀଙ୍କର ଆଖିରୁ ଜୁଳିଜୁଳିଆ ପୋକ
ବାହାରିଗଲା । ସେ ଲୁହ ଶିଙ୍ଗାଣି ଏକ ଖଣ୍ଡ କରି କହି
ଉଠିଲେ, ତୋ'ର ଇଶ୍ଵର ମଙ୍ଗଳ କରନ୍ତୁ ।

ସାଇକେଲ ଉପରେ ଥାଇଁ ପ୍ରକାଶବାରୁଙ୍କ ମନ
ଭିତରେ ନାଚି ଉଠୁଥିଲା ସ୍ଵପ୍ନାର ସେହି ଅଭିଳାଷ ମୁହଁ
ଗୋଟିକ ।

×

×

×

ହାରମୋନିୟମ୍ ଭୁବିତବଲର ବାଜଣା ପୁନାରେ
କୋଠରୀର ନିନ୍ଦୁବଦ୍ ବାୟୁମଣ୍ଡଳଟା ଭରଦାନ୍ତ ହୋଇ
ଉଠିଲା ।

ସ୍ଵପ୍ନା ହାରମୋନିୟମ୍‌ର କୋମଳ ପରଦାରେ ଅଙ୍ଗୁଳିପତ୍ତ
ଦେଉ ଦେଉ ଟିକେ ମୁରୁକି ହସି କହିଲା—ତୁମର ଆଜି...
ଆଗ...ତା'ପରେ...ମୋର ।

ପ୍ରକାଶବାବୁ ତବଲ ଉପରକୁ ନଇଁପଡ଼ି ହସି ହସି
 କହିଲେ—ମୋର...ପେଟ୍ କଣ ନା...ଛି ଗୀତ ବୋଲିବ...
 ବାହାରେ ଯେ ଶୁଣିବ ସେ ତେଜ୍ ହୋଇ କ'ଣ ଶୁଣି ପାରିବ...?
 ସାଙ୍ଗେ ୨ ଅତେଜ୍...ହାରମୋନିୟମ୍‌ଟା ପେଁ ପେଁ କରୁ କରୁ
 ସେ କହିଲା—ହେତ୍ ଗୋଟାଏ ଗୋଲ୍‌ମ...ମୁଁ ସବୁଦିନେ
 କଣ ଗୋଟା ବୋଲିବ... । ତୁମର ତ ଭଲ...ତଣ୍ଡି । ତବଲରେ
 ଟିପ ମାରୁ ମାରୁ, ସେ ଉତ୍ତର ଦେଲେ—ଦୁଃଖର ବିଷୟ
 ବେକଟା ଅଛି ତଣ୍ଡି ଟା ନାହିଁ—

ଦୁହେଁ ହସି ଉଠିଲେ... ।

—ଆଜ୍ଞା ମୁଁ ଯଦି ଗୀତ ଗାଇବି ତେବେ ତୁମେ କ'ଣ
 କରିବ—

—ଶୁଣିବ...

—ସତେ...

—ପୋଉ ମାଷ୍ଟର ଆସିଥିଲା ତାଙ୍କୁ ଯଦି ମାସ ଦି'ଟା
 ଖଣ୍ଡେ ରଖିଥାନ୍ତୁ...ତେବେ ଭଲ ଭଲ ଗୀତ ସାଧୁ ପାରି
 ଥାଆନ୍ତି— । ପ୍ରକାଶବାବୁ ମୃଦୁ ହସି କହିଲେ— ତୁମ ଭାଗ୍ୟଟା
 ଖରାପ, ତାନସେନ୍ ମରି ଯାଇଅଛନ୍ତି...ଗୀତ ଓ ବାଦ୍ୟ
 ଶିଖେଇବା ସକାଶେ ତାଙ୍କୁ ମାଷ୍ଟର ରଖିଥାଆନ୍ତି—

ହସରେଲରେ କୋଠାଟା କମ୍ପି ଉଠିଲା ।

ପରମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ବାଣୀର ଝଙ୍କାର ପରି ସୁନ୍ଦର ଲଳିତ
 ସୁରେ ସଙ୍ଗୀତର ଉଚ୍ଛ୍ଵାସ ଭାବ-ହାନ୍ତି ବାୟୁମଣ୍ଡଳଟାକୁ
 ନିସ୍ଵନ୍ଦ କରିଦେଲା ।

ଉଷ୍ମ ଚୁମ୍ବନ ମୋ ଛନକା ଛୁତରେ...

ଦେଇଯାଏ ବାଉଳା ପବନ ।

ଶିଳି ଶିଳି ସେ ହୋଇ, କହିଁ ଯାଏ ଟି କେତେ —
ସପନ ସାଥୀ ପାଇଁ ସାଇତା ଧନ ଯେତେ...
ମନମୋ ଚନ୍ଦ୍ରଲି, ଛୁତରେ ଉଠୁଥାଏ ଖାଲି,
ଶସିପତେ ବସନ । ୧ ।

ବିଷ ଲଗଇ ସବୁ ପ୍ରାଣେ ଆଘାତ ଲଗେ —
ଅଜଣା ବନ୍ଧୁ ପାଇଁ ସୋହାଗ ଖାଲି ଜାଣେ ।
ଅଚଣା ମମତା, ପାଇବାକୁ ଚେତା,
ପାଲଟୁଥାଏ ସିନା ସପନ । ୨ ।

ପ୍ରକାଶବାବୁ ତବଲ ବଜେଇବା ଦେଇବି ସୁସ୍ଥା ପାଖକୁ
ଲଗିଯାଇ ପିଠିରେ ହାତ ପକେଇ ଦେଲେ... । ପିଞ୍ଜ କରି
ହସି ଉଠିଲ ସେ । କେଳ ପାଖକୁ ଆସେ, ଆଉଜେଇ ନେବାକୁ
ସେ ଚେଷ୍ଟା କଲେ ।

ସୁସ୍ଥାକୁ ବିରକ୍ତି ଆସୁ ନ ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ବିରକ୍ତି ପ୍ରକାଶ କରି
କହିଲେ—ଉଁ...ସବୁବେଳେ...

ପ୍ରକାଶବାବୁ ତା ମୁହଁପାଖକୁ ମୁହଁ ଲଗେଇ କହିଲେ—
‘ମିଳନରୁ ବେଶୀ ତୃପ୍ତ ଦେଇଥାଏ ତୁମ୍ଭେ ।

ବାହୁ ଛନ୍ଦା ଛନ୍ଦି, ହୃଦ ଲଗାଲଗି
ନୁହଁଇନି କେବେ ଏହା ସମାନ’

ତୁମେ ଏ ଯେଉଁ ଗୀତ ବୋଲିଲ—ଏଥିରେ କବି ସମ୍ରାଟ୍ଟ
କବିତାର ଛନ୍ଦାପତ ହେଲ ପରି ଜଣାଯାଏ... ।

ସୁସ୍ଥା ତାଙ୍କ କୋଳରେ ଥାଇଁ କହିଲେ—ହୋଇଥାଇ
ପାରେ କିନ୍ତୁ ଏ ଗୀତଟି ଆମ ବସା ଆଉ ପାଖରେ, ଲେଖା
ହୋଇ ପଡ଼ିଥିଲା । ମୁଁ ତାକୁ ପାଇ ଆଣି ଶିଖିଛି...ଆଉ ତୁମେ
କବି ସମ୍ରାଟ୍ଟ କଥା କହିଲେ—ତାଙ୍କପରି ପ୍ରେମରସ ଚଣା

କବି, ଭକ୍ତ ଚରଣଙ୍କ ପରି ଭକ୍ତକବି, ଅଭିମନ୍ୟୁ, ଦାନକୃଷ୍ଣ
ବଳଦେବ ରଥ; ଜୟଦେବଙ୍କ ପରି ଓଡ଼ିଶାର ସୁନାମ ଧନ୍ୟ
ଦେବଭୂଲ୍ୟ କବି ଆଉ ବାହାରିବେ — ?

ସେ ବାଉଁଶର ଟିପା ବୋତାମ ଟିପୁ ଟିପୁ କହିଲା —

ସାହିତ୍ୟରେ ତ ତୁମର ଜ୍ଞାନ ଖବ୍.....

ପରମ୍ପରା ଶ୍ରେରେ କୋକିଳର ଭୃତ୍ତାନ ସମ କୋଠରୀର
ବାୟୁମଣ୍ଡଳଟା ନାଚି ଉଠିଲା —

ଯୌବନ ମାଦକତା ଆସି ଶୀତ ଏ ଦେହ

ଲଜ୍ଜା ଆଖି କୋଣୁ ଝରି ଆସେନି ଲହ

ଛୁପି ରହେ ନାହିଁ, ମନ ମୋର ତହିଁ

ଘରଟା ଲଗେ ଖଲି ନିଶ୍ଚୁନ । ୩ ।

ଦରଜା ପାଖେ ପଦ ଶବଦ ଶୁଭେ ମୋତେ

ଝରକା ଖୋଲି ଚାହିଁ, କେହି ନାହିଁନି ସତେ...?

ଆସେ ମୁହିଁ ଫେରି ମନ ବୁଲେ ଘୁରି,

ଭାବେ ଏ ହୃଦୟର ଭବନ । ୪ ।

ଗୀତଟି ଶେଷ ହେବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ପ୍ରକାଶବାବୁ
ସ୍ଵପ୍ନା ପାଖକୁ ଚାହିଁ ଆସିଲେ । ସୁମଧୁର ବନ୍ଦ୍ୟାସୁନା ବନ୍ଦ ହୋଇ-
ଗଲା । ସେ ସ୍ଵପ୍ନାର ସୁକୋମଳ ଅଙ୍ଗକୁ ବାହୁ ଦ୍ଵୟରେ ଗ୍ରସି
ଥଇଲେ ।

×

×

ଭଗୀ ଚନ୍ଦ୍ର ସପ୍ତର୍ଷି ଓଲଟିଗଲା ।

×

×

×

ଆନନ୍ଦରେ କେଇଟି ବର୍ଷ ବିତ ଗଲାସତେ ଅଭବର
ବିକଟ ମୂର୍ତ୍ତି ଦେଖାଗଲା । ସିନେମା ଝୁଏଟର, ପ୍ରାଚୀନସ, ସୋ,

ନିଉ ଡିଜାଇନ ବ୍ଲାଉଜ ସାର୍ଟ ଇତ୍ୟାଦିରେ ଟଙ୍କାର ସୁଅ ଛୁଟି-
ଥିଲା । ବସି ଖାଇଲେ ନଈ ବାଲି ସରେ । ଯେତକ ଟଙ୍କା ପ୍ରକାଶ
ବାରୁ ଘରୁ ଆଣିଥିଲେ ସେ ସବୁ ସରିଗଲା । ନିଉ ଡିଜାଇନ
ସାର୍ଟ କୋଟ ବ୍ଲାଉଜ ପାଇଁ ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ କରିବାଟ ଦୂରର କଥା
ସାଦା ମିଲ୍ ମିଳିବା କଷ୍ଟକର ହେଲା । “ଗ୍ରେର ମା କାନ୍ଦେ, ଆଣି
ମଳି ମଳି କାନ୍ଦେ ।” ପ୍ରକାଶବାରୁ ଓ ସୁସ୍ନା ମନେ ମନେ କାନ୍ଦି
ଉଠନ୍ତି ଅନେକ ବାର ।

ପ୍ରକାଶବାରୁ ଚାକିରି ସକାଶେ ଅନେକ ଦରଖାସ୍ତ
ଦେଲେ କେଉଁଠି ଇଣ୍ଟରଭ୍ୟୁରେ ଫେଲ ହେଲା ତ କେଉଁଠି
ହତାଶାର ନିର୍ମମ ବାଣୀ ଜାତି ପତି ଭେଦାତ୍ମକ ଇତ୍ୟାଦି ଅନେକ ।

ବେକାର ହୋଇ କୋଠାରେ ବହୁତ ଦିନ ରହିବାକୁ ।
ହେଲାନି । କୋଠାର ମାଲିକ ଭଡ଼ା ନ ପାଇବାରୁ ଦିନେ
ତାଙ୍କତ୍ କରି କହିଦେଇ ଗଲା—ଯଦି ତୁମେ ଭଦ୍ର ଲୋକ ତେବେ
ଏଇ ଗୁରି ଦିନେ ଭଡ଼ା ତୁଟେଇ ବାହାରି ଯାଅ ।

ପ୍ରକାଶବାରୁଙ୍କ ମୁଣ୍ଡରେ ତେନ୍ତୁଳିଆ ବିଚ୍ଛା ପଶିଲା । ସୁସ୍ନା-
ପାଇଁ ଲୁଗା, ନିଜପାଇଁ ଖଣ୍ଡେ ଯାହା ତାହା ସାର୍ଟ ନ ହେଲେ ନ
ଚଲେ । ଆଉ ପେଟ ଚିନ୍ତା ଯୁା ଯାଜାକୁ । ପୁଣି ଏପରି ତ କିତ୍...
ସେ ଦରିଦ୍ର ପଞ୍ଚାଶର ଜପିବାକୁ ଲାଗିଲେ—‘କଣ କରିବା ।’

ଅଶ୍ରୁପୂର୍ଣ୍ଣ ନୟନରେ ସୁସ୍ନାକୁ ଡାକିଲେ—ଏପରି ଶରପ
ବେଳ ପହଞ୍ଚିଲା ତୁମପାଇଁ ଖଣ୍ଡେ ଲୁଗା କରି ପାରିଲି ନାହିଁ ।
ମୋର ସାର୍ଟ ନ ହେଲେ ନଚଲେ । ପେଟକୁ ଦାନା ନାହିଁ ।
କୋଠାର ମାଲିକ ତାଙ୍କତ୍ କରି କହିଛନ୍ତି ଯଦି...ଭଦ୍ରଲୋକ...
ତେବେ...

ସେ କଇଁ କଇଁ ହୋଇ କାନ୍ଦି ଉଠିଲେ ।

ସୁସ୍ନାର ଆଖିରେ ଲୁହ ଟମ ଟମ ହୋଇ ଆସିଲା ।

ସେ ଥରିଲା ଗଳାରେ କହିଲୁ-ଏତେ ଅପେକ୍ଷା କାହିଁକି...
ଯାହା ଆମ ଭାଗ୍ୟରେ ଥିବ...

ବାସ୍ତବରେ କଣ୍ଠରେ ସେ କହିଲେ-ଭାଗ୍ୟରେ କଣ ଏଇଆ
ଅଛି... ସ୍ୱପ୍ନା ତାଙ୍କ ପାଟିରେ ଲୁଗାଦେଇ ଗୁପ୍ତପରି କହିଲୁ-ଆଉ
ଆଉ କାନ୍ଦନା ଇଏ ଆମ ହାତର କଥା ନୁହେଁ...

ସେ ନୁହେଁ ବାଳକୁ ଆଙ୍ଗୁଠି ପୁରେଇ ଝିଙ୍କି କହିଲେ...
—ଏଇ ଆଠ ଦିନ ହେଲା ଯାହା ହିନସ୍ତା ହେଲିଣି ତାହା ଆମ
ଜୀବନରେ ଥରେ ହେଲେ ଅନୁଭବ କରନ୍ତି ନ ଥିଲେ...

ଆଖିରୁ ତତଲା ଲୁହ ଗଡ଼ାଇ ସେ କହିଲୁ...କୁଆଁଙ୍କ ପରି
କାନ୍ଦୁଛୁ । ତୁମେ ପର ମୋତେ ଓକତେଥର ବୁଝେଇଛ ଦଇବ
ଦଉଡ଼ି ମଣିଷ ଗାଈ ଯେଣିକି ଓଟାରି...

ବରକୁ ହୋଇ ପ୍ରକାଶବାରୁ କହିଲେ ଭାବ୍ । ଦଇବର
ଗୋଟା କି ଶକ୍ତି ଅଛି...ସେ କଣ ଆମକୁ ଦେଖୁନି...ସ୍ୱପ୍ନା
ଖଣ୍ଡେ ପୁରୁଣା ବାଉଜ ହାତରେ ଗଢ଼ି କହିଲୁ, ଯାଅ, ଏ ଖଣ୍ଡକ
ହାଡ଼ିସାହୀରେ ବିକି ଆଣ...ଆଜିକି ତଳି ଯାଇ ପାରିବା ।

ଛଳ ଛଳ ଆଖିରେ ସେ ବାଉଜକୁ ଚାହିଁ ଗୋଟାଏ
ହୋସରେ ସ୍ୱପ୍ନାର ପାଣ୍ଡୁର ଓଠକୁ ହଲାଇ ଦେଇ ଥର ଥର
ଗଳାରେ କହିଲେ ସ୍ୱପ୍ନା ତୁମେ ମୋତେ କଣ କହୁଛ... ? ମୁଁ
ତୁମର...ପୁରୁଣା ବାଉଜ ବିକିବାକୁ ଯିବି...ହାୟ...ମୋର
ମୃତ୍ୟୁ କେତେ ଦୂରେ..... ।

ସ୍ୱପ୍ନା ପ୍ରକାଶବାରୁଙ୍କ ପାଟିକୁ ହାତରେ ଗୁପ୍ତପରି କଇଁ କଇଁ
କାନ୍ଦି ଉଠି କହିଲୁ...ଲଜ କ'ଣ । ପେଟ ପାଇଁ.....

ସେ ସ୍ୱପ୍ନାର ଅଲଗା ବାଳକୁ ଯାଉଁଲୁ ଯାଉଁଲୁ କାନ୍ଦି
ଉଠିଲା । କାନ୍ଦ ସହିତ ତାର ଲୁହ ନିଶିକା ଗଳରେ ନିଜର

ସତୁରି

ଲୁହକୁ ମିଶାଇ ଦେଇ ଜୋରରେ ଗୁପି ଧରି କହି ଉଠିଲେ
-ସୁସ୍ନା...ସୁସ୍ନା ।

× × ×
କଟକ ତେଲଙ୍ଗା ବଜାର ।

ଗୋଟିଏ କରୁଣର ଭଡ଼ା ନେଇ ଦୁହେଁ ରହିଲେ ।
ଏଠାରେ ଆଉ କୋଠାର ମାଲିକର ତାମିୟ ବାକୀ ଶୁଣିବାକୁ
ହେଉନି...ରତାରତ ଲୁଚି ଗୁଲି ଆସିଛନ୍ତି । ମନରେ ସ୍ଥିରତା
ଆସିଛି ।

ପ୍ରକାଶବାରୁ ଚାକିରି ସକାଶେ ଆଣି ବୁଲେଇ ବୁଲେଇ
ଇଲେକ୍ଟ୍ରନ୍ ଅଫିସରେ ଟେମ୍ପରାରୀ କାର୍ଯ୍ୟରେ ନାୟକ ହେଲେ ।
କାର୍ଯ୍ୟଟି ହେଲା ସିନା, ବର୍ତ୍ତମାନ ଦି'ମାସ ଚଳିବା ସକାଶେ ଟଙ୍କା
ଦରକାର । କାହାଠାରୁ ଧାର ଉଧାର ଆଣିବେ ? ଚିହ୍ନା ପରିଚୟ
କେହି ନାହାନ୍ତି ସେପରି ଦେଉଛି କିଏ ? ବଡ଼ ହଲରାଣ
ହରକତରେ ଦୁଇଟି ପ୍ରାଣୀଙ୍କୁ ଜୀବନ ଯତ୍ନା କରିବାରେ ବିଶେଷ
କଞ୍ଚି କଷ୍ଟ ବୋଧ ହେଲା ।

ଦିନେ ସୁସ୍ନା କହିଲା—ଏମିତି ହଲରାଣ ହରକତରେ
କେତେଦିନ ଚଳିବା...? ତୁମେ ଯାଅ ଘରୁ ଟଙ୍କା ଆଣିବ... ।
ନଚେତ୍ ମୁଁ ଯିବି ବୋଉ ପାଖକୁ । ତା ପାଦଧରି କହିବି ମୋତେ
କ୍ଷମା ଦେ...ବୋଉ...ନ ଜାଣି ନ ଶୁଣି ଗୋଟାଏ ଭୁଲ୍
ପଥରେ ଗୁଲି ଯାଇଛି... । ସେ କଣ ମୋତେ ଠେଲି ଦେବ...
ନା ନା...କଦାପି ଏ ଆଶା ନୁହେଁ ।

ଗମ୍ଭୀର ଭାବରେ ସେ ଉତ୍ତର କଲେ—ତୁମ ଦ୍ରବ୍ୟସୂତା
ବଡ଼ ହଲହଲିଆ ସୁସ୍ନା ! ଯେତେ ଦୁଃଖ ବଞ୍ଚା ଆସିଲେ ମଧ୍ୟ
ଆମକୁ ତାରି ସମ୍ମୁଖୀନ ହୋଇ ସବୁ କଞ୍ଚି ସହିବାକୁ ହେବ ।
କାରଣ ଆମେ ଗାଁରେ ଓ ଘରେ ମୁହଁ ଦେଖାଇ ଠିଆ ହୋଇ

ପାରିବା ନାହିଁ । ଗୋଟାଏ ଗୁଡ଼ରେ ଯେଉଁ କାମ କରିଛେ ତାହା ଆମ ଜୀବନ ସାରା ପେଇଁ କଳଙ୍କର ଗୁଆ ରହି ଯାଇଛି । ସମାଜର ଟାଣୁଆ ଶିକୁଳୀ, ବାପମାଆଙ୍କର ମମତା ତୋର ଛିଣ୍ଡାଇ ଆମେ ବହୁ ଦୂରକୁ ଚାଲି ଯାଇଛେ... । ବର୍ତ୍ତମାନ ଖାଲି ଅନୁତାପର ସମୟ... ଅନୁତାପ କର... ସ୍ୱପ୍ନା, ଅନୁତାପ କର... ।

ସ୍ୱପ୍ନା କିଛି ସମୟ ନୀରବ ରହି କହିଲେ—ତା ତ ହେବାର କଥା । ହେଉଛି... ସେ କଥା ଗୁଡ଼ି ବର୍ତ୍ତମାନ ଯେଉଁ କଥା କଲେ ଆମେ ଜୀବନସାରା ସୁଖରେ ବଞ୍ଚିରହି ପାରିବା ସେଇ କଥା କର । ମୋର ବାପା ସେନ୍ଦେଟଗ୍ରାଏଟ୍ରେ କାମ କରୁନାହିଁ... ତୁମେ ସେଇଠାରୁ ଯାଇଁ ମୋର ଦୋଷ ଓ ତୁମ ଦୋଷର ସମା ଭିକା କର...

ଟିକେ ମୁଖ ଚକ୍ରତ କରି ସେ କହିଲେ—କ୍ଷମା କାହିଁକି ? ଆମେ କଣ ଆମର ପେଟ ପୋଷିବାକୁ ଅକ୍ଷମ ହୋଇଛେ । ତୁମର ବାପାଙ୍କୁ ଯାଇ କହିବ ଆମକୁ କ୍ଷମା କରି ଘରକୁ ନିଅ—ହଁ... ଏଭରି ନିର୍ଲଜ୍ଜ କଥା ମୁଁ କହି ପାରିବି ନାହିଁ ।

ଶୁଣିଲ ଓଠରେ ଜିଭ ବୁଲେଇ ନେଇ ସେ କହିଲେ—
ତେବେ ବର୍ତ୍ତମାନ ପେଟ ପୋଷିବାର ଉପାୟ... ?

ବନ୍ଦୁକରେ ହସର ରେଖା ଟାଣି ସେ କହିଲେ—ଉପାୟ ନିଶ୍ଚୟ ଅଛି । ତୁମକୁ ତାହା କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ... ।

ଶୁଣିଲ ମୁହଁଟି ହସିଉଠିଲା ସ୍ୱପ୍ନାର । ସେ ଆନନ୍ଦ ପ୍ରକାଶକରି ପଚାରିଲା—କହ... ମୋତେ କଣ କରିବାକୁ ହେବ... ?

—ବର୍ତ୍ତମାନ ମୁଁ କିଛି ସେ ଉପାୟ କହି ପାରିବି ନାହିଁ... କାଲି ସଞ୍ଚାପରେ ସେ ଆସିଲେ... କହିବ... ।

ଗୋଟାଏ ପଟିରେ ବଡ଼ ବଡ଼ ଅକ୍ଷର କରି ନାଲି, ଧଳା କଳା ରଙ୍ଗରେ ରଙ୍ଗାଇ “ସପନପୁରୀ” ଲେଖି, ପ୍ରକାଶକରୁ ଦରଜାରେ ଝୁଲାଇ ଦେଲେ । ଦିନ ରତ ରତ ହେଉଥାଏ ।

କୋଠରୀକୁ ନାନାଜାତି ସଜାଇବା ଜିନିଷ ଆଣି ସଜେଇ ଦେଲେ ସେ ।

ସୁସ୍ଥା ପାଇଁ ଭଲ ବ୍ଲାଉଜ, ସ୍କୋ, ଶାଢ଼ୀ ଆଣି କହିଲେ-- ସଞ୍ଜ ପୂର୍ବରୁ ବାହାରେ ଯେଉଁ ଟୁଲ ପଡ଼ିଛି ସେଇଠି ସଜ ହୋଇ ବସି ରହିବ । ଆଉ ଜଳଖିଆ ଇତ୍ୟାଦିର ବ୍ୟବସ୍ଥା ମୁଁ ପରେ ବଜାରରୁ ଆଣି କରିବି ।

ବିସ୍ମୟରେ ସେ ପ୍ରକାଶକରୁଙ୍କ ଆଡ଼କୁ ଚାହିଁ କହିଲେ-- ଟଙ୍କା ପଇସା ଅଭାବ । ଏତେ ସାକ ସଜା ଓ ଆଡ଼ମ୍ବରର ବ୍ୟବସ୍ଥା ହେଉଛି କାହିଁକି ?

ସେ ମୁହଁ ହସି କହିଲେ--ମୋର ଅନ୍ତରଙ୍ଗ ବନ୍ଧୁଜଣକ, ଜଣେ ବଡ଼ ଚଳନର ସନ୍ତାନ... । ସେ ଯଦି ଆମର ଏପରି ଗ୍ଲେଟଲେକା ଆବହାଣ୍ଡିରେ ଆସନ୍ତି ତେବେ...ମୋତେ କେତେ ଲଜ୍ଜା ଆସିବ...ଭରୁଛିତ...?

ସୁସ୍ଥା କନ୍ଧରେ ଟଙ୍କା ହୋଇଥିବା ଆରମ୍ଭି ଆଡ଼କୁ ଦୃଷ୍ଟି ନିକ୍ଷେପ କରୁ କରୁ ପଚାରିଲା--ହଁ ... ତେବେ ମୋତେ ଏମିତି ବାହାରେ ବସିବାକୁ ହେବ କାହିଁକି... ? ଆଉ ପଟିଶାଣ୍ଟକରେ ଏପରି ‘ସପନପୁରୀ’ ଲେଖିବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କଣ ?

--ସେ କଥାଟା କ’ଣ ରୁହେଁ ପାରିନା ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ... । ସେ ଜଣକ ତୁମକୁ ଦେଖିବାକୁ ବିଶେଷ ବ୍ୟଗ୍ର ହୋଇ ପଡ଼ିଛନ୍ତି --- ସେଇ ଯୋଗୁ ତୁମର ପ୍ରତିପକ୍ଷି ବଢ଼ାଇବା

ସକାଶେ ମୁଁ ସପନସୁରା ଲେଖି ଦେଇ ବାହାରେ ଲଟକାଇ
ଦେଇଛି ତୁମରି ନାମାନୁସାରେ---ଆଉ ତୁମେ ସେହି ବାହାରୁ
ତାଙ୍କୁ ପାଗେଇ ଆଣିଲେ କଥାଟା କପରି ତମଜ୍ଞର ହେବ ତା
ତୁମେ ଅନୁଭବ କରିପାରୁଥିବ ... ।

ସେ ଲଜେଇ ଯାଇ ହସିଲା ।

ସଞ୍ଜ ହେଲା ।

ସହରର ସ୍ୱାମୀମାନଙ୍କରେ ବିଜୁଳିବତୀ ଜଳି ଉଠିଲା ।

ସ୍ୱପ୍ନର ମନରେ ଅସୁମାରି ଆନନ୍ଦର ତେଜ ଉଠି ପୁଣି
ଭାଙ୍ଗି ଯାଉଥାଏ ।

ସକାଶବରୁ ଘରୁ ବାହାରକୁ ଦଶ ଥର ଯିବା ଆସିବା
କରୁଥାନ୍ତି । ଆଉ ବେଳେବେଳେ ତାଙ୍କୁ କରି କହି ଯାଉ
ଥାନ୍ତି--ବର୍ତ୍ତମାନ ଯୁଗର ଗୁଡ଼ିକ ଯାହା ସେହିପରି ବ୍ୟବହାର
ଦେଖେଇବ । ଅର୍ଥାତ୍ ମୋ ପାଖରେ ଯେଉଁପରି ଚଳାଚଳ
ଓ ବ୍ୟବହାର ଦେଖାଅ- ସେହିପରି ତାଙ୍କ ପାଖରେ ଲଜ
ନ କରି

ସ୍ୱପ୍ନର ଗୁଡ଼ିକ ଧଡ଼ ପଡ଼ ହୋଇଯାଏ ।

--ଅତିକ୍ରା ସ୍ମରଣ, ତାଙ୍କପାଖରେ କପରି, କପରି ଏମିତି
ବ୍ୟବହାର ଦେଖେଇବ... ?

ସେ ଯଦି ମୋ ପ୍ରତି ଖରାପ ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତି ---
ତେବେ... ? ଗୁଡ଼ିକତରଠା ଥରି ଉଠିଲା ପରି ଲାଗେ... ।
ଇଚ୍ଛା ନ ଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ସେ ସ୍ୱାମୀଙ୍କର ଆଦେଶକୁ ଗ୍ରହଣକରି
ହୁଁ... ଟିଏ ମାରେ... ।

ଗୁଡ଼ିକ ଯେତେ ବେଶୀ ହେଉଥାଏ ସ୍ୱପ୍ନର ମନରେ
ସେତିକି ସନ୍ଦେହ ଜାଗରୁକ ହୋଇ ଉଠୁଥାଏ... । ମନର ହେତୁ

ଚଉସ୍ତରି

ସେତେ ଜୋରରେ ବହି ଆସୁଥାଏ-ସେଇ ଖର ପବନରୁ
ବେଳେବେଳେ ଝିଲକା ନାକ ବାଟ ଦେଇ ଫି କରୁ ବାହାରି
ଯାଉ ଥାଏ...

ରୁଚି ଦଶନ୍ଧାର ପାଖାପାଖି ହେବ । ଗୋଟାଏ ରିକ୍ସା
ଘର ଆଗରେ ଅଟକିଲା । ରିକ୍ସାବାଲା ୩୫ ଥର ଘଣ୍ଟି
ବାଡ଼େଇ ଦେଲା । ପ୍ରକାଶବାରୁ ଘରୁ ବାହାରି ଆସି ରିକ୍ସାରୁ
ଉତ୍ତରି ଥିବା ବନ୍ଧୁଙ୍କର କର ମର୍ଦ୍ଦନ କରି ହସି ହସି କହିଲେ
ଗୁଡ଼ନାଇଟ୍ ମାଇଁ ଫ୍ରେଣ୍ଡ୍...

ବନ୍ଧୁ ଜଣକ ପ୍ରତିରାଜ୍ୟ ମଧ୍ୟ ଶୁଣେଇ ଥିଲେ ।

ସୁସ୍ନା ଦେଖିଲା ଜଣେ ଭଦ୍ର ଲୋକପରି ଦେଖା
ଯାଉଛନ୍ତି । ଦେହରେ ଦାମୀ ପୋଷାକସଜ୍ଜ ହାତରେ ରିମୁଡ଼ିଆଟ,
ଛୁତି ସକେଟରେ ଦୁଇଟା ପାଉଣ୍ଡେନ୍ । ଗୋଡ଼ରେ ଯୋଡ଼ା ।

ପ୍ରକାଶବାରୁ ଆଗନ୍ତୁକଙ୍କୁ ପାଗେଇ ନେବା ପାଇଁ ସୁସ୍ନାକୁ
ଇଜିତ ଦେଲେ ଯେ ଛୁତିର ଲୁଗା ଟିକେ ମଡେଇ ଦେଇ
ଓଡ଼ଣା ମୁଣ୍ଡଅଧା ଯାଏ ଟାଣି, ଲଜେଇ ଲଜେଇ, ପିଣ୍ଡାତଳକୁ
ଗୋଡ଼ ବଡ଼ ବଡ଼ ଓଠରେ ଧାରେ ହସ ପହଁରେଇ
କହିଲା—ଆସନ୍ତୁ—ଆଜ୍ଞା...

ଆଗନ୍ତୁକ ରିକ୍ସାବାଲା ହାତକୁ, ସକେଟରୁ ନୋଟ ଖଣ୍ଡେ
ବାହାର କରି ଦେଲେ । ରିକ୍ସାବାଲା ସୁସ୍ନା ମୁହଁକୁ ଓ
ଆଗନ୍ତୁକ ଉଦ୍ରବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଆଡ଼କୁ ବୁଝି ଅଳ୍ପ ହସି ନମସ୍କାର କରି
ଗୁଲିଗଲା ।

ସୁସ୍ନାର ମନଟା ସ୍ବଦେହୀ ଉଠିଲା ।

ପ୍ରକାଶବାରୁ ତାର କାନ ପାଖକୁ ମୁହଁ ନେଇ ପୁସ୍ତକ
ପୃଷ୍ଠକରି କହିଲେ, ମୁଁ ବଜାରରୁ ଆସୁଛି... ବ୍ୟବହାରରେ

ଦେଖରି କୌଣସି ଦୁଃଖ ନ ହୁଏ । ସେ ଗୁଲିଗଲେ... ସ୍ୱପ୍ନା
ନାହିଁ କରି ପାରିଲାନି ।

କୋଠରୀ ଭିତରେ କିଛି ସମୟ ନୀରବରେ ବସିବା ପରେ
ଭଦ୍ରବାକ୍ତ ଟିକେ ମୁହଁକି ହସି କହିଲେ--ତୁମେ ମୋତେ କଣ
ବୋଲି ଭୁଲୁଛ ସ୍ୱପ୍ନା । ଏକା ବେଳେକେ ନିଜର ନାଁଟା ଶୁଣି
ଚନ୍ଦ୍ରପୁରେ ସେ ତଳକୁ ମୁହଁ ଘୋଡ଼ି କହିଲା--ଜଣେ
ଅତିଥି... ।

—ହଁ ଅତିଥି ହେବାଟା ମୋ ଭାଗ୍ୟରେ ସୁଟିବନା... ?

ସ୍ୱପ୍ନାର ମୁଣ୍ଡଟା ଏକରକମ ଘୁରିବାକୁ ଲାଗିଲା, ତଥାପି
ସେ ତଳୁ ଲୁହକେଇ ନେଇ--ଉତ୍ତର ଦେଲା--ତାର ମାନେ... ?
ସେ ସ୍ୱପ୍ନାର ଠିଆ ହୋଇଥିବା ସ୍ଥାନକୁ ଉଠି ଯାଇ କହିଲେ--
ମୁଁ ଗୋଉପୁରାଇଁ ଆତିଥ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କରିଛି --

ସେ ଘୁଞ୍ଚି ଗଲା ଦୂରକୁ...

ଆଉଟିକେ ପାଖକୁ ଲାଗି ଆସି ଆଗନ୍ତୁକ ସ୍ୱପ୍ନାର ବାହୁ
ଦୃଢ଼କୁ ଗୁପ୍ତିଧରି ତା ହାତରେ ଦଶଟଙ୍କିଆ ନୋଟ ତିନି ଖଣ୍ଡ
ଗୁଞ୍ଜି ଦେଇ କହିଲେ--ଏଟା ତୁମ ପାଖରେ ମୋର ପ୍ରଥମ
ଭେଟି...ପରେ...ଅନେକ--

ସ୍ୱପ୍ନା ଆଗନ୍ତୁକଙ୍କ ହାତରେ ଥିବା ମୁଦିରୁ ନାମକୁ ପଢ଼ି
ଚମକି ଉଠି କହିଲା...ସାର... ।

ଗଞ୍ଜିର ଭାବରେ ଅନିଲବାବୁ କହିଲେ--ରୁପ
ପାଟି କରନା... ?

ଫାରେ ଅନିଲବାବୁ ସ୍ୱପ୍ନାର କାନ୍ଦି ଉପରେ ହାତ
ପକାଇ ଗୁଡ଼ି ପାଖକୁ ଭାଙ୍ଗି ଆଣିଲେ ଆଉ ତାର ମସୃଣ ଚିରୁକ
ସ୍ପର୍ଶ କରିବାକୁ ଉଦ୍ୟତ ହେଲେ ।

ଛଅଶ୍ରବି

ସେ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ବେଗରେ ତାଙ୍କର ବାହୁ ପାଖରୁ ମୁକୁଳି
...ତାତଲ ଗଳାରେ କହି ଉଠିଲା--ଯାଅ...ଘରୁ ବାହାରି ଯାଅ,
ଅଭଦ୍ର, ଅନାର୍ଯ୍ୟ, ସରସ୍ୱତୀକୁ ଜୋର ଯବରଦସ୍ତ ଏପରିକି ନିଜର
ଛନ୍ଦୀକୁ...ଛି...ତୁମେ ଏଡ଼େ ନିର୍ଭୀକ...ଯୋଉଠି ବାରନାଗର
ସମାଗମ, ଯୋଉଠି ଚରିତ୍ରହୀନା, ବାର ବିଳାସିନୀଙ୍କର
ଓଠରେ ଓଠ ମିଶାଇ ନିଜର ସ୍ୱପ୍ନେଷୁ ତୃପ୍ତି ଅନୁଭବ କରିବ
ସେଇଠିକି ଗୁଲିଯାଅ । ଏହା ବେଶ୍ୟାଳୟ ନୁହେଁକି ତୁମର
ଇନ୍ଦ୍ରିୟ ଚରିତାର୍ଥ କରିବାର ସ୍ଥାନ ନୁହେଁ... ।

ଅନିଳବାବୁଙ୍କ ଆଖି ସ୍ୱଗରେ ବଡ଼ ବଡ଼ ହୋଇ
ଆସିଲା । ସେ କବାଟରେ ଆଘାତ କରି ତାକିଲେ--ପ୍ରକାଶବାବୁ
...ପ୍ରକାଶବାବୁ... । ତୁମେ ଏପରି ଗୋଟାଏ ଜୀବନ୍ୟ ନାହିଁକୁ
ଅନ୍ତର ଦେଇ ଭଲ ପାଅ କିପରି... ।

ସ୍ୱଗରେ ଟକମକ ହୋଇ ସ୍ୱପ୍ନା କହିଲା--ଛି ନିର୍ଭୀକ ଆହୁରି
ଗଳା ନଳା ଫିଟାଇ ବିକୃତ ଚିତ୍କାର କରୁଛ । ଉପରେ ଦେଖି
ବାକୁ ଗୋଟାଏ ଚରିତ୍ରବାନ ମନୁଷ୍ୟପରି ବାକ୍ୟର ଗୁରୁତ୍ୱ,
କିନ୍ତୁ ଭିତରଟା ପୋଡ଼ା ଅଙ୍ଗାରଠୁଁ ବଳି...ଜ୍ଞାନ ହୀନ ପଶୁ
କିପରି ଆସିଥିଲା ନିଜର ଛନ୍ଦୀ ପାଖରେ ପ୍ରେମ ଭୃଷା କରିବାକୁ ।
ଭୁବିଥିଲା ପେଟ ବିକଳରେ ତୁମେ ଓ ତୁମରି ପରି ଶହ ଶହ
କାଟ ପୁରୁଷର ମୋ ଖାଇ ପେଟ ପୋଷିବାର ଉପାୟ ଅବଲମ୍ବନ
କରିବ ବୋଲି...ଆଜି ଦେଖୁଛି ମୋରି ପରି କେତେ
ଯୁବକୀଙ୍କର ସର୍ବସ୍ୱ ଲୁଣ୍ଠନ କରି ତାଙ୍କର ଅକଳଙ୍କ ଦେହରେ
କଳଙ୍କର ଗୁପ୍ତା ଦେଇ ଗୁଡ଼ି ଦେଉଥିବ...ନିଶ୍ଚୟ ।

ଚଡ଼ା ଗଳାରେ ସେ କହିଲେ--ଏପରି ଚରିତ୍ରବତୀ
ଦେବାକୁ ମୋପାଖରେ ଚେଷ୍ଟା କରନା...ମୁଁ ଜାଣେ ତୁ କିପରି

ପର ପୁରୁଷକୁ ଘୃଣାକରୁ, ସେମାନଙ୍କୁ କପରି ତେରନ୍ତୁ ।
 ଗୁହାଣିରେ ଗୁହଁ...ତା ମଧ୍ୟ ମୋତେ ଜଣା । ତୁ ଯଦି ଗୋଟାଏ
 ସତୀ ସାଧୁୀ ହୋଇ ଥା'ନ୍ତୁ ତେବେ ନିଜର ପିତାଙ୍କ ପାଖକୁ
 ପ୍ରେମପଦ ପଠାଇ ଥା'ନ୍ତୁ କପରି...? ହିଁ ବାରୁଙ୍ଗନା । ମହା-
 ପ୍ରସାଦକୁ ଗୁଡ଼ ମନେକରି ଧର୍ମର ଭାଇଙ୍କୁ ଧର୍ମ ସ୍ୱାମୀ । ବାପା
 ମାଙ୍କ ଅଜ୍ଞାତରେ ବନ୍ଧୁପୀ ପରି ସମାଜର ଟଣୁଆ ବନ୍ଧନ
 ହିଁଶେଇ ଘରୁ ପଳାଇ ଆସି ବାପାମାଙ୍କ ମୁହଁରେ କଳଙ୍କର
 ଅଠା ବୋଲି ଅମାପ କାହିଁ ଅର୍ଜନ କରୁଛୁ, ନୁହେଁ— ।

—ସୀମାଧରି କଥାବାଣୀ କରନ୍ତୁ... ଯାହାକିଛି ଖରାପ
 କାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଛି କେବଳ ତୁମରି ପରମର୍ଶରେ...ମୋର
 ପିତାଙ୍କ ପାଖକୁ ତୁମରି ଇଂଗିତରେ ପ୍ରେମପଦ ପଠା ଯାଇଛି
 ବୋଧହୁଏ...ନଚେତ ଦୁଇ ବନ୍ଧୁଙ୍କର ଗୁପ୍ତ ପଦ କାହିଁକି...
 ୨-୪ ଦିନେ ଗୁଲୁଥିଲା...ଆଜି ମୁଁ ବୁଝିଛି ତୁମେ ହିଁ ମୋତେ
 ଦୁନିଆରେ କଳଙ୍କିନୀ ସଜେଇବା ପାଇଁ ଯାହା ଅଳ୍ପାନ୍ତ ପରିଶ୍ରମ
 କରିଛୁ...ତା ନହେଲେ ସମ୍ବଳପୁରରୁ ଆମେ ଆମ୍ଭ ୨ ତୁମେ
 ସୈତାନ ତେଣା ବାହାର କରି ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉଡ଼ିଆସି ନଥା'ନ୍ତୁ...
 ମୋତେ ଗୋଟାଏ ବେଶ୍ୟା ଚରିତ୍ରହୀନା ଭାବ... ।

ଅନଳବାବୁ କିଛି ନ ଶୁଣିଲା ପରି ସ୍ୱପ୍ନାକୁ ଜୋରରେ
 ଗୁପ୍ତି ଧରି ତାର ଦର ଶୁଣା ଗଲା ଦେହରେ ଓଠ ମଣାଇ
 ଦେବକୁ ଚେଷ୍ଟା କଲେ...କିନ୍ତୁ ପର ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ସ୍ୱପ୍ନାର
 ତାହାଣୀ ହାତର ଗୁପ୍ତତା ଅନଳବାବୁଙ୍କ ବାଁ ଗାଲରେ ବସି-
 ଗଲା...ଚଟାୟ...ଟିକେ ଅପେକ୍ଷା ନ କରି ପ୍ରକାଶବାବୁଙ୍କ
 ଗୁରୁକଣା ଲଗା ଲଗି ହୋଇ ସ୍ୱପ୍ନାର ପିଠିରେ ବସିଲା—
 ସପାଙ୍ଗ...ସପାଙ୍ଗ...ସପାଙ୍ଗ । ସେ ଆଉଁ ଚିତ୍କାର କରି
 ଉଠିଲା ।

ପ୍ରକାଶକ ରୁ ବଜ୍ର ଗନ୍ଧୀର ଭାବରେ କହି ଉଠିଲେ—
 ତୁମ୍ଭର ସ୍ୱପ୍ନ । ଆଜିକା ପାଇଁ ଅନିଚ୍ଛାକୁ ପାଖରେ
 ଯୋଗନ ବିକ୍ରୟ କରିବାକୁ ହେବ ନିଶ୍ଚୟ—ଏହା ପରେ
 ଦେଖିବ... କେତେ ପଥଶ୍ରାନ୍ତ ପଥକ କଲେଜର ଆଧୁନିକ
 ଯୁବକ... ସରକାରୀ କର୍ମରୁ ତୁମର ଏହି ରୂପମନ୍ଦର ପାନକରି
 କେତେ ଆନନ୍ଦ ପାଇ ପାରିବେ ଓ ତତ୍ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ...
 ନାଳାକାଶର ପର ପାରେ ସ୍ୱର୍ଗ ସ୍ୱର୍ଗର ଉଦ୍‌ଘାଟି କିମ୍ବା ମେନକା
 ପରି ସଜାଇ ଦେବେ... ତୁମକୁ... ତୁମର ଏଥିରେ ଘୁଣା
 କରିବାର କୌଣସି କାରଣ ନାହିଁ—ଜୀବିକା ନିବାରଣ ସଙ୍ଗେ
 ସଙ୍ଗେ ରୂପ ମହଲରେ ତୁମେ ତୁମେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ପରାଧୀନ ଆଖ୍ୟା
 ମଧ୍ୟ ପାଇ ପାରିବ—

ସ୍ୱପ୍ନର ଶୁଦ୍ଧ ଭିତରେ ସେମିତି କିଏ ହଜାର ୨
 ହାମର ଏକ ସମୟରେ ପିଟିବା ଆରମ୍ଭ କରି ଦେଲା, ତଥାପି
 ସେ ତାର ସ୍ୱାମୀଙ୍କୁ ଜବାବ ଦେଲା—ତୁମର ଯଦି ଏପରି
 ବେଶ୍ୟା ସଜେଇବାକୁ ଇଚ୍ଛା ଥିଲା ତେବେ—ତେବେ ସେହି
 ନଆଁ ଲଗା ‘ପ୍ରେମ ବିବାହ’ ପୂର୍ବରୁ ନ କହିଲ... କହିଲେ... ?
 ଏହା କହୁ କହୁ ତା’ର ଆଖିରୁ ଥପ୍ ଥପ୍ ଲୁହ ନଗିଡି ପଡିଲା ।

ବିକୃତ କଣ୍ଠରେ ସେ କହିଲେ—ସେ ପାଟିଲମା ଗପ
 ବନ୍ଦ କରି ବର୍ତ୍ତମାନ କୁହ ମୋର ଆଦେଶାନୁଯାୟୀ କାମ
 କରିବନା... ଯେଉଁ ନରମ ଗାଲରେ ରୁମ୍‌ନର ଦାଗ ଲାଗି
 ରହୁଥିଲା ସେଇ ଗାଲରେ ରୁମ୍‌ନ ପରିବର୍ତ୍ତେ କର୍କଶ ହସ୍ତର
 ପାଞ୍ଚି ଆଙ୍ଗୁଳିର ଚିହ୍ନ ଲାଖେଇ ରଖିବ... ।

ତାର ଆଖି କେଶରେ ଲୁହ ବିନ୍ଦୁକଳ ତଳ ହେବାକୁ
 ଲାଗିଲା—ସେ କାନରେ ପୋଛି ଦେଇ କହିଲା—ଗୁରୁକର ତ

ବ୍ୟବହାର ସରି ଗଲାଣି । ଏହାପରେ କଠିନ ଗୃହୁଡ଼ାଟା ବାଙ୍କ
ରଖିବ କାହିଁକି ସେଇଟା ପ୍ରେମ ବିବାହ'ର ଦ୍ଵିତୀୟ
ପୁରସ୍କାର ।

ପ୍ରକାଶବାରୁ ତାତଲ ଗଲାଣି କହିଲେ—ଆଉ ସେ
ଆଖି କୋଣର ଲୁହ ଆଖି କୋଣରେ ଛପାଇ ରଖ । ବର୍ତ୍ତମାନ
ସବୁ ନିଗଡ଼ି ଦିଅନା...ଏହା ପରେ ଅନେକ ନିଗଡ଼ିବାକୁ
ହେବ... ପ୍ରେମ ବିବାହ (Love marriage) ର ଦ୍ଵିତୀୟ
ପୁରସ୍କାର ନିଶ୍ଚୟ ପାଇବ...ବେଶୀ ଡେରି ନାହିଁ...

ତାକୁ ଜଣାଗଲା ଯେତେ ସେମିତି ତା ପାଦତଳୁ ଭୂଇଁଟା
ଖସି ଯାଉଛି ଆଉ ଆକାଶଟା ଲାଗି ଯାଉଛି ମୁଣ୍ଡ ଦେହରେ...

ସେ ବ୍ୟଥା ଭରା କଣ୍ଠରେ କହିଲା—ତୁମର ଆଦେଶ
ଆଦେଶ ନୁହେଁ...ସୁମା । ତେଣୁ ମୁଁ ରହା କରି ପାରିବି ନାହିଁ...
ସ୍ଵପ୍ନର ଅସମ୍ଭବକୁ ତୁମେ ସମ୍ଭବ କରିବାକୁ କିପରି କହୁଛ
ଏଇ ଗୁରୁତ୍ଵ ପରି ଶବ୍ଦଟା ଗୁରୁତ୍ଵ ଏକ ସମୟରେ ବସେଇଲେ
ମଧ୍ୟ ମୁଁ ପାରିବି ନାହିଁ... ।

ସ୍ଵଗତରେ ଟକମକ ହୋଇ ସେ କହିଲେ— ନିଶ୍ଚୟ
ତୁମକୁ ପାରିବାକୁ ହେବ । ଆଉ ଯାହାକୁ ତୁମେ ଅସମ୍ଭବ
ବୋଲି କହୁଛ ତାକୁ ସମ୍ଭବ କରିବାକୁ ହେବ । କାରଣ ତୁମରି
ସକାଶେ ମୁଁ ହଜିର ହଜାର ଟଙ୍କା ଏଇ ହାତରେ ଉଠେଇ
ଦେଇ ଆଜି ସବୁସ୍ଥାନ...ପଥର କାଙ୍ଗାଲ ନିସ୍ତ । ସବୁ ତୁମରି
ସକାଶେ ନଚେତ୍ ମୁଁ ଆଜି ଖଣ୍ଡେ ଚାକିରି ପାଇଁ ଦଶଧର
ଦରଖାସ୍ତ ଗୁଞ୍ଜି ନ ଥା'ନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଆଜି ମୋର ସେ ଦରଖାସ୍ତ
ମଞ୍ଜୁର କରିବେ ମୋର ଅନ୍ତରଙ୍ଗ ବନ୍ଧୁ ଏଇ ଅନିଳବାରୁ... ।

କିନ୍ତୁ ଅନିଳବାରୁ, ପ୍ରକାଶବାରୁଙ୍କ କଥା ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ଵ
ଦେଇ କହିଲେ—ତୁମେ ମୋତେ ସେଥିରେ ଆଉ ସମ୍ଭବ

ଅଣୀ

କରନା ବନ୍ଧୁ... ସ୍ୱପ୍ନାର ନରମ ହାତର ଗରମ ଶୁଷ୍କତାଟା ମୋ ଗାଲରେ ଠିକ୍ ଭାବରେ ବସି ଯାଇଛି ଥରେ... ଆଉ ଥରେ ନୁହେଁ । ଏହା କହି ସେ କ୍ଷିପ୍ର ଗତିରେ ପଦାକୁ ଚାଲିଗଲେ ।

ପ୍ରକାଶବାବୁ ବିସ୍ମୟରେ ଚାହିଁ ରହିଲେ ସେଇ ଆଡ଼େ... ।
ସ୍ୱପ୍ନା କଇଁ କଇଁ କାନ୍ଦି ସେଇ ଆଡ଼କୁ ଚାହିଁ ରହିଲା ।

ଆଣି ଟମଟମ କରି ସେ କହିଲେ—ତୋତେ ବିବାହ କରି ମୋର ସରସ ଜୀବନକୁ ନାରସରେ ଆଜି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତଳେଇ ଯାହା ଦେଖିଲି ତୁ ମୋର ଭବିଷ୍ୟତ ପୋଡ଼ି ଜାଳି ପାଉଁଶ କରି ଦେବୁ ଓ ମୋର ଆଭିଯାତ୍ୟ କର୍ମ ଜୀବନ ପଥରେ ଖାଲ ତିପର ସୃଷ୍ଟି କରିବାକୁ ତଳେ ମାନ୍ଦ୍ର କୁଣ୍ଡାବୋଧ କରିବୁ ନାହିଁ... ତେଣୁ ଲେ—ତୋତେ ମୋର ‘ଅଚ୍ଛେଦ୍ୟ ପ୍ରେମ ବନ୍ଧନ’ରୁ କାଟି ଦେବାକୁ ଏଇ ଗୁରୁକର ତମକା ପହାରହିଁ ପ୍ରଥମ ନିଦର୍ଶନ... ... ଦେଲି... ଯଦି କିଛି ଜୁଲମ କରୁ ତାର ପୁରସ୍କାର ମଧ୍ୟ ପରେ ପରେ ପାଇଯିବୁ ।

ସ୍ୱପ୍ନାର ଲୁହଧାର ଜୋରରେ ଗଣ୍ଡ ଦେଶ ଦେଇ ପ୍ରାବନ କରି ଚାଲିବାକୁ ଲାଗିଲା । ସେ କୋହକୁ ଚାପି ନେଇ କହିଲା—ଅଚ୍ଛେଦ୍ୟ ପ୍ରେମ ବନ୍ଧନରୁ କାଟିଦେବ... କାହିଁକି... ମୋର ଦୋଷ ସେ କଠୋର ଭାବରେ ଦନ୍ତ କଫେଡ଼ କରି କହିଲେ... ।—ପ୍ରେମ... ବନ୍ଧନରୁ କାଟିଦେବ କାହିଁକି... ? ସେ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ମୁଁ ଦେଇ ପାରିବି ନାହିଁ... । ଖେଟ ପୋଷିବା ପାଇଁ ବେଶ୍ୟା ହେବାକୁ ଘଣ୍ଟା ହେଲା... ନା... ? ଏହାପରେ ତୁମକୁ ଏଇ କଟକ ସହରର ପାଇଖାନା ସର୍ଭିସ୍ ଧରିବାକୁ ହେବ ଯୁ... ଭବିଷ୍ଟ... ?

ଆଖିରୁ ତାର ଅନ୍ନକଣା ବାହାରି ଗଲା ଶତ ଶତ । ସେ
 ଥରିଲା ଗଳାରେ କହିଲା—‘ପ୍ରେମ ବିବାହ’ କରି ମୁଁ ଗୋଟାଏ
 ମସ୍ତୁର ଭୁଲ୍ କରିଛି...ନଚେତ୍ ତୁମେ ମୋତେ ପାଇଶାନା
 ସହିଁସ ଜୁଟାଇ ନ ଥାନ୍ତି...ଆଉ ବେଶ୍ୟା ହେବା ପାଇଁ କଠିନ
 ଗୁରୁକରେ ଶାସନ କରିବାକୁ ଯାଇ ନ ଥାନ୍ତି... । କାନରେ
 ଶୁଣିବା ପାଇଁ ଅଶ୍ଳୀଳ ଶ୍ରୀ, ମିଳନ ସୁଆରେ ବିଚ୍ଛେଦର ଭଟ୍ଟା
 ସହିବାକୁ ହୋଇ ନ ଥାନ୍ତା—ମୁଁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଭୁଲୁଛି ତୋ’ପରି
 ଗୋଟାଏ କାଳ ସମିଶାକୁ ଜୀବନ ସଙ୍ଗିନୀ କରି ଗୋଟାଏ ଅପେକ୍ଷା
 ଭୁଲ୍‌କରି ବସିଛି... । ମୁଁ ଜାଣି ନ ଥିଲି ବୋର ଏଇ ସୁନ୍ଦର ରୂପ
 ଭିତରେ ଗୋଟାଏ କାଳ ନାଗିନୀ ରୂପି ରହିଛି ବୋଲି । ନଚେତ୍
 ମୋତେ ଅନେକ ନଗଣ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କଠାରୁ ତାହାଲ୍ୟ ବାକ୍ୟ
 ପାଇବା ସଙ୍ଗେ ଧାର ଉଧାର ପାଇଁ ହାତ ପକେଇବାକୁ ହୋଇ
 ନ ଥାନ୍ତା...କେବଳ ତୁ ମୋତେ ଗୋଟାଏ ଗୋଟାଏ ଶରପ
 ଇଞ୍ଜିତ ଦେଇ ମୋର ସୁରୁକ ମନକୁ ତରଳାଇ ଦେଲୁ...
 ନୋହିଲେ ମୁଁ ଆଜି ଏପରି ଖସଡ଼ା ପଥରେ ଗୋଡ଼ ବଢେଇ
 ଆଖିର ଲୁହ ଆଖିରେ ମାରୁ ନ ଥାନ୍ତି । ପ୍ରକାଶବାବୁ ପୁଣି
 ଦାନ୍ତ ମଡ଼...ମଡ଼ କରି ଉଠିଲେ... । ସ୍ୱପ୍ନା ତରି ତରି
 କହିଲା—କିଏ ଆଗ କାହାର ମନ ବଦଳେଇବା ପାଇଁ ନିଶ୍ଚିନ୍ତ
 ଗପରେ ଚୁପ୍ ଚୁପ୍ କଥା କହୁଥିଲା— ? ଆଉ ଲୁଚେଇ ଲୁଚେଇ
 ଏଡ଼େ ଲମ୍ବ ଲମ୍ବ ପ୍ରେମ ପଦ ଦେଉଥିଲା... ? ପ୍ରେମ କଣ ଭଲ
 ପାଇବା, ପ୍ରେମ ବିବାହର ବାହାଦୁରୀ କଣ ଏ ସବୁ କିଏ ବୁଝି-
 ଥିଲା...ଭାବ ଦେଖତ...ମୋର ମନରେ ତତଲ ଲୁହାର ଚିଆଁ
 ମାରି ଦେଇଛି କିଏ ?

ମୋର ଲେଖିଥିବା ପ୍ରେମ ପଦକୁ ଲୁଚେଇ କରି ବାପାଙ୍କ
 ପାଖକୁ ପଠେଇ ଦେଇଛି କିଏ...ନୋହିଲେ ମୁଁ ସେଗଣୀ

ମା'କୁ ଛାଡ଼ି ଗୁଡ଼ରେ ଲୁଚି ପଳେଇ ଆସି ପ୍ରେମ ବିବାହର
ବାହାଦୁରୀ ଦେଖେଇବା ପାଇଁ ସମ୍ବଲପୁରରୁ କଟକରେ ଆସି
ବେଶ୍ୟା, ଚରିତ୍ରହୀନା ହେବା ସକାଶେ ଗୁରୁକର ଚମକା
ପ୍ରହାର ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଅଭୟ... ଅଶ୍ରୁଳ — ଭୁଞ୍ଜି ଶୁଣି ନଥାନ୍ତି
... ? ଇଶ୍ଵରଙ୍କୁ ସାକ୍ଷୀ ରଖି ବିବାହ କରିଥିଲି... ଆଜି ଦେଖୁଛି
ପ୍ରେମ ବିବାହର ଅଲୌକିକ ବାହାଦୁରୀ — ସ୍ଵର୍ଗର ଆଖି ପଡ଼ା
ଭେଦେଇ ଦି'ଟୋପା ଲୁହ ପୁଣି ଖଳି ପଡ଼ିଲା... ।

ଚକ୍ରାଗଳାରେ ସେ କହିଲେ — ବେଶୀ ପାଜିଲମ୍ପୀ ଗପ
କାହନା ମୋପାଖରେ । ମୁଁ ଜାଣେ ତୋର ମି'ଜାଲ୍ କିପରି ଗଢ଼ା
ଆଉ ହାବଭାବ ଯାହା ମୋତେ ବି ଅମାଲୁମ୍ ନାହିଁ... ।
ଆଜି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତୋ ସାଙ୍ଗରେ ଯେଉଁ ମିଳନ ଦାପାଳୀ ଜଳାଉଥିଲି
କେବଳ ବାଧ୍ୟତା ମୂଳକ ଭାବେ... । ତୁ ବିଶେଷ ଉଦ୍ଧତାମୀର
ପରିଚୟ ଦେଇ ବେଶ୍ ସ୍ଵାଭାବିକ ବଳାଏ ରଖିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରୁଛୁ ଓ
ସ୍ଵାମୀରୁ ଅପମାନିତ କରିବା ସକାଶେ ବିଶେଷ ଉଦ୍ଧତା ହୋଇ
ଉଠିଛୁ... ଆଜିହିଁ ତାର ଜୀବିତ ପାଇ ପାରିବୁ... ।

ଆଖି କେଶରୁ ଲୁହ ପୋଛି ଟେ ବିରକ୍ତ ମିଶ୍ରା ସୁରେ
ଉଠିର ଦେଲା — ମୋତେ ଗୁରୁକ୍ ମାଡ଼ ଦେଇ ଯାଏରେ ଆହୁରି
କଠନ ଶାସ୍ତ୍ରର ବ୍ୟବସ୍ଥା କଲେ ମଧ୍ୟ ମୁଁ ତୁମର ଇଚ୍ଛା ତ. ସ୍ଵାମୀ
ହିସାବରେ ରଖି ପାରିବି ନାହିଁ... ଶାଈବା ସକାଶେ ଶୁଣି ଶୁଣି
ମରିବି ପଛରେ ମୁଁ ବାଟ ଘାଟର ବଜାରୀ ହୁଏତକୁ ଆଦର କରି
ତୋଳରେ ଧରି ଓଠରେ ଓଠ ମିଶାଇ ସରଗ ସୁଖ ପାଇ
ପାରିବି ନାହିଁ... ମୋ ପକ୍ଷରେ ତାହା ଅତି ଗନ୍ଧମୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ
ବଳ... ।

ତୁମେ ନିଜେ ମରୁକଥା ଭାବି ଦେଖ ମୁଁ କେତେଥର
କହିଛି ଖଣ୍ଡେ ଗୁଜରା କର ଏ ଟଙ୍କା କେଇଦିନ ରହିବ... ତୁମେ

ଯେମିତି ବ୍ୟସ୍ତର ମାତ୍ରା ବଢ଼େଇ ଦେଇଛୁ ଅଣ୍ଟି ବ ନାହିଁ ଟାଃ
 ବର୍ଷକୁ—ତା ପରେ କେମିତି ଚଳିବା— ? କିନ୍ତୁ ତୁମେ ଶାମ-
 ଶିଆଳରେ ମୋ କଥାକୁ ହେୟୁ ଜ୍ଞାନ କରି କୁହ...ଛି, ଗୋଲମା
 ...ଏହା ଜୀବନରେ ହୋଇ ପାରିବ ନାହିଁ । ପୁଣି ମଧ୍ୟ ଅନେକ
 ସମୟରେ କୁହେ ଗୁଲ ତୁମ ଘରକୁ ଯାଇ ରହିବା...ଘରେ କିଏ
 ଅଛି ? କେବଳ ବୁଢ଼ୀଟି ତୁମକୁ ଭାବି ଆଖିରୁ ଲୁହ ନିଗାଡ଼ି ଦେଉ-
 ଥିବ... । ସେ ଯଦି କହି କୁହନ୍ତି ମୁଁ ତାଙ୍କର ପାଦ ଧରି କହିବି
 ...ମା...ତୁମରି ପୁଅ ସେ । ଜାଣି ଜାଣି ଭୁଲ କରିଛନ୍ତି...ତୁମର
 ଅଜାଣତରେ ବୋହୂ କରି ଆଣିଛନ୍ତି ମୋତେ । ଗ୍ରହଣ
 କରିବେନି... ? ତେବେ କୁହ...ଆମେ ଦୁହେଁ କେଉଁଠି ରହିବୁ ?
 ଭୁକ ମାଗି ପେଟ ପେଣିବୁ ? ସେ କଣ ଠେଲି ଦେବେ...
 କଦାପି ନୁହେଁ... । କିନ୍ତୁ ତୁମେ ମୋର ପ୍ରତ୍ୟେକ କଥାରେ
 ଅନ୍ତରାୟ ହୋଇ ଠିଆ ହେବାକୁ ତଳେମାତ୍ର ପଶ୍ଚାତ୍ତପଦ
 ହୋଇନ...ବର୍ତ୍ତମାନ କେବଳ ମୋରି ମୁଣ୍ଡରେ ଯବୁ ଯାକ ଭୁଲ,
 ଅଜାଡ଼ି ଦେଉଛ...ଆଉ ମଧ୍ୟ ଦେଶ୍ୟା ହୋଇ ପେଟପୋଷିବା
 ସକାଶେ ଗୁରୁକର ପ୍ରହାର ଦେଇ ନିଜର ସୁରକ୍ଷାଭର ମାନ୍
 ମନ୍ଦୁ ବଢ଼େଇବା ପାଇଁ ବିଶେଷ ଚେଷ୍ଟା କରୁଛ ଏହା ତୁମର
 ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟତାର ଚରମ ନିଦର୍ଶନ ନୁହେଁ କି... ?

ପ୍ରକାଶବାବୁକୁ ଜଣାଗଲା ଯେତେ ଯେମିତି ସ୍ୱପ୍ନା
 କଥାକହୁନି — ଟାଣୁଆ ଗୁଲି ବସେଇ ଦଉଛି ଛତିରେ । ସେ ଆଉ
 ସମ୍ଭଳି ହୋଇ ପାରିଲେ ନାହିଁ । ମୁଣ୍ଡଟା ତାଙ୍କର ଗରମ
 ହୋଇଗଲା । ସେ ଗରମରେ ଗୋଟାଏ ଗୁଲି ହୋଇ ତଳ ଓଠକୁ
 ଦାନ୍ତ ତଳେ ଗୁପ୍ତ ରଖି, ସ୍ୱପ୍ନାତ ମୁହଁ ପାଖକୁ ମୁହଁ ଲଗେଇ
 ହାତ ମୁଠା ମୁଠା କରି କହୁ ଉଠିଲେ—ବାରନାସୀ ଏଠାରେ

ଗୋଟାଏ ସଭା ସମିତି ବସିନି ସେ ଏଠାରେ ବହୁତାର ସୁଅ
ଛୁଟେଇ ଦେବୁ । ମୁଁ ସେଇ କଥା ଗୁଡ଼ାକର ପଦେ ମାନ୍ଦ ଉତ୍ତର
ଦେଇଛି... ମୁଁ କଦାପି ତୋତେ ବିବାହ କରିନି କି ପ୍ରେମ
ବିବାହର ଇସର ମଧ୍ୟ ଦେଇନି... । ତୁ ଯୌବନର କାଉଁରୀ
ପରଶ ସହି ନ ପାରି ବାରନାଶସମ ମୋତେ ଯୌବନ
ବନ୍ଦସ କରିବୁ ଓ ତାର ପ୍ରତି ବଦଳରେ ମୋଠାରୁ ସଂପୃକ୍ତ
ଅର୍ଥ ମଧ୍ୟ ପାଇପାରିବୁ, କିନ୍ତୁ ତୋତେ ସ୍ତ୍ରୀ ବୋଲି ଗ୍ରହଣ କରିନି ।
ବେଦ୍ୟ ପାଖରେ ବ୍ରାହ୍ମଣ ମନ୍ଦ୍ର ଥିବା କରିନି । ଆଜିଠାରୁ
ତୋଠାରୁ ମୋର ସମସ୍ତ ସମ୍ବନ୍ଧ ଛିଣ୍ଡେଇ ଦେଲି । ମୁଁ ଗୁଲିଯିବି
ମୋର ଶରୀର ପଥରେ, ଭୁଲ୍ ଠିକ୍ ବିଚାର ତୁ କରିବୁ ପରେ...
ଏହା କହୁ କହୁ ପ୍ରକାଶବାବୁ ରାଗରେ ଜର୍ଜର ହୋଇ ପଦାକୁ
ବାହାରି ଯାଉ ଥିଲେ...

ସୁସ୍ । ଲୁହ ଶିଙ୍ଗାଣି ଏକାଶେ ହୋଇ ତାଙ୍କ ଗୋଡ଼କୁ
ଯାବୁଡ଼ିଥିବି କଇଁ କଇଁ କାନି ଉଠିଲେ—ସେ ତମ ତମ ହୋଇ
ଗୁଡ଼ି ରହି ପୁଣି ଗୁଲିଗଲେ ।

×

×

×

ଦୁଇମାସର ଟିକି ପୁଅଟିକୁ ତାର ବେଡ଼ଣ କାନରେ ଯାକ
ଯୁକିଥିବି ଜନଗହଳ ସହର ଭିତରେ ଗୁଲିଛି...ସେ—

ମନରେ ସରସତା ନାହିଁ—ଆଖିର ଲୁହଧାର ନିଗିଡ଼ି
ନିଗିଡ଼ି ଗଣ୍ଡଦେଶକୁ କଳାକରି ଦେଲାଣି—। ବାରବୁଲି
ଛତରଖାଇଙ୍କ ପରି ଏ ବଜାରରୁ ସେ ବଜାରକୁ ବୁଲିବା ତାର
ହଉଟି କାମ—। ସେ ଦୋକାନ ଦରଜାରେ ଠିଆ ହୁଏ, କିଏ
ଦେଲାତ ଦୁଇ ପଇସା କିଏ ଫେରେଇ ଦିଏ ଆଉ କାହାଠାରୁ
ନିର୍ମମ ମର୍ମହୀନ ବାଣୀ ଶୁଣି ସେ ଦୀର୍ଘ ନିଶ୍ୱାସ ଛୁଡ଼ି ଫେରି

ଆସେ—ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ପରି ସେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ମୁହଁ କର କେତେ
 ଭାବେ ହୋଇ ପଇସା ଗୋଟାଏ ପାଇଁ ସୁଲମ କରେନା । ଲୁହ
 ଜଳକା ଆଖିରେ ଅନ୍ୟ ଦୋକାନକୁ ଚାହିଁ—ପେଟ ଭିତରୁ
 କୋହ ଉଠେ । ସେ ଭାବେ—ଏତେ ଏତେ ବାରୁ ଏମାନେ ।
 ଅମାସ ପଇସା ପଡ଼ି ଓ ଜିନିଷ ସବୁ ରଖିଛନ୍ତି—ପଇସାଏ ଦବାକୁ
 ମନ ହୁଏନି ଯୁକ୍ତ—କେତେ ଦୁଃଖ ସହ୍ୟ ମୁଁ—କୁଆଁ
 ମୋର ଖାଇବା ପେଟ କେମିତି ହେଇ ଗଲଣି । ଗରମ ପବନ
 ନାକବାଟ ଦେଇ ବାହାରି ଆସେ—ଆଖିପତା ଓଦା ହୋଇଯାଏ
 —ସକାଳୁ ସଞ୍ଜ ହେବାଯାଏ ଏମିତି ବୁଲେ— ବାଟ ଚଳି ଲୋକ
 କେହି କେହି ପଇସା ଗୋଟା କି ଦି'ଟା ସପନି ହାତକୁ ପକେଇ
 ଦିଅନ୍ତି । ସେ ହାତ ପଡେଇ ଘେନି ଆସେ—

ସଞ୍ଜ ହେଲେ ଯୁ ପିଣ୍ଡାରେ.. ତା ପିଣ୍ଡାରେ ଆଶ୍ରା ନାଏ ।
 ଦୁଧିଆ କୁଆଁକୁ ଛିଣ୍ଡି କନା ଦିଶୁଛି ପକାଇ ଶୁଆଇ ଦିଏ... ।
 ବଜାରରୁ ମିଳିଥିବା ସାତସିଆଁ ବେତଣ କାନୁରୁ ଫିଟେଇ
 ଦେଖେ...କୁଆଁ ମୁହଁକୁ ଚାହିଁ ସୁଁ...ସୁଁ କାନ୍ଦି ଉଠେ, ତାର
 ଛନ ଛନିଆ ମୁହଁରେ ଚୁମାଟିଏ ଦିଏ...କୁଆଁର ନିଦ ଭାଙ୍ଗି
 ଯାଏ...ସେ କାନ୍ଦିଉଠେ । ସେ ତା ପାଖରେ ଶୋଇ ତାର
 ନଜର ଗୁଡିରେ ଗୁଞ୍ଜି ଦିଏ—କେତେ ଅଭିଳାଷ କଥା
 ମନଭିତରେ ଉଠିମାରେ, ଏ ଆଖିର ଲୁହ ସେ ଆଖିରେ
 ପଶେ...କେତେବେଳେ ତାର ଆଖି ବୁଜି ହୋଇଯାଏ ।

ସପନ ତାର ରକତ ଗଡ଼ା ପିଲଟିକୁ ମାଗି ଶୋଇ
 ଦେହ ବରଷର କରିଛି । ସେ ଦେଖିବାକୁ ସପନ ପରି, ମୁହଁଟି
 ଖାଲି, ପରିଲ ପରିଲ ଗାଲ, ଆଖି ଦିଶି ଛେଟ ଛେଟ ହେଲେ
 ମା ସଦାବେଳେ ଜଳ ଜଳ ।

ଛଦ୍ମାଧୀନୀ

ସପନ ତା ମୁହଁକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରେ—ସେଇ ଜଣକ ପରି
ପିଲାଟିର ଓଠ ତରୁ ଦିଶି ଯାଏ... ତାର ମନଟା କଣ କେମିତି
ହୋଇଯାଏ ।

ପିଲାଟି ନାଁ ଦେଇ ଥାଏ ସେ ଭୁକାରି... । ଭୁକାରି ଠୁ
ଠୁ ହୋଇ ଚାଲିଲଣି । ବୁଝ... କାକା ଦାଦା ଏମିତି କେଇ ପଦ
ଗୁଲୁ ଗୁଲୁଆ କଥା କହିଲଣି । ସପନ ବେଳେ ଡବଲେ ଭୁକା
କଥା ଶୁଣି କାନ୍ଦି ଉଠେ... ଆଉ ବେଳେ ବେଳେ ହସେ... ପିଲାଟି
ତା'ର ମା' ଆଡ଼େ ଅନେଇ ରହେ । ପାକୁଆ ପାଟିରେ ଧାରେ
ହସ ଦେଖାଯାଏ... ।

ସେ ଗୁଲୁ ଗୁଲୁଆ ଅରୁଣା କଥା କଣ କହି କହି ଧାଇଁ
ଆସେ ସପନ ପାଖକୁ—ସେ ତ ର ଦୁଇ ହାତ ଦେଖେଇ
କହେ—ଆ...ଆ... ।

ବେଳେ ବେଳେ ପିଲାଟି ନାଚି ଉଠେ, ସପନ ତାର କାଣ
ତଳେ ହାତ ପୁରେଇ ଶୁଖିଲା ଓଠରେ ଧାରେ ହସ ପହଁରେଇ
କହେ—ଫେଇକି... ନାଚ ଫେଇକି ନାଚ... ।

ଭୁକା ଶିଲି ଶିଲି ହସି ଉଠି ନାଚି ଉଠେ ଆହୁରି
ଯୋରରେ— ।

ବାଟ ତଳ ଲୋକେ ପିଲାଟି ଆଡ଼କୁ ଅନାଇ ରହନ୍ତି,
ଅନେକ ବି ହାତ ପଛେଇ ତାଙ୍କନ୍ତି—ଆ...ଆ, ମିଠି ନେ... ।

ସପନ ସୁଅକୁ, ହାତରୁ ଛୁଟିଯାଏ—ସେ ଠୁ ଠୁ ହୋଇ
ଗଲେ । ଦିଗୁର ମାଦ ଖସି ନଥା କି ପଡ଼ିଯାଏ... । ତ କବା
ଲୋକଟି ପିଲାଟିକୁ ତଳୁ ଉଠେଇ ନେଇ କାଶ କରନ୍ତି... । ଚା
ଚିହ୍ନା ଅଚିହ୍ନା... ବାରେନ... କାଶରେ ଥାଇ ନାଚିଉଠେ... ।
ଆଦରରେ କିଏ ଟଙ୍କା ଟିଏ କିଏ ଦି'ଅଣା ପଇସା କିଏ ମିଶେଇ

ଗୋଟାଏ, କିଏବା ଖାଲି ଦୁମାଟିଏ ଦେଇ ଗୁଡ଼ିଦେଇ ଯାଆନ୍ତି... ।
ଆଉ ଗଲା ବେଳେ ସପନକୁ କହି ଯାଆନ୍ତି—ପିଲାଟିକୁ ହେପା-
ଜକ୍ତରେ ରଖିଥିବୁ । ଉଦର କଳ୍ପେଇଛି ପାରି ହୋଇଛି ।
ଭିକାରୁଣୀ ହୁଅ ବୋଲି କିଏ କହିବ... ?

ସେ ସବୁ କଥା ଶୁଣେ । ଭଲଲଗେ । କିନ୍ତୁ ଶେଷ କଥା
ସଦକ ହୃଦୟରେ ଗୋଟାଏ ଧାରୁଆ ଛୁଆ ଗୁଲି ଗଲପରି
ଜଣା ଯାଏ । ସକାଶ କରି ପାରେନା—ଭିକାରୁଣୀ ହୁଅ ନୁହେଁ
ସେ ଜଣେ ବଡ଼ ଲୋକର ଛୁଆ ବୋଲି... । ଖାଲି କହେ—
ଭୁମ୍ଭମାନଙ୍କ କଲ୍ୟାଣରୁ— ।

କିଏ ଜଣେ ଜଣେ ସପନକୁ ତାର ଭିକାରୁଣୀ ଜୀବନର
କାହାଣୀ ପଢ଼ିଲେ ସେ ବାଆଁରେଇ ଯେଇ. ଗୁଁ ପୁଁ ହୋଇ
କହେ—ସେ ରେଙ୍ଗାମରେ ଅଛନ୍ତି ଚିଠିପତ୍ର ଦେଇ ନାହାନ୍ତି
—ନଇବେତେ ହେଲା । ଘର ଦ୍ଵାର ଶୁଣି ଗଲା କଣ କରିବ । ଏଇ
ମରି ଲେଉଟି ଭୁମ୍ଭମାନଙ୍କୁ ଆଶ୍ରା କରି... ।

ପ୍ରଶ୍ନ କରୁଛି କହନ୍ତି—ନା ମା, ତୁ ଆମ ଆଗରେ
ଲୁଚୁଛନ୍ତି ସତ କଥାଟା କହନ୍ତୁ... ।

କାନ୍ଦ କନ୍ଦ ହୋଇ ସପନେ ଉତ୍ତର ଦିଏ—ହଁ, ମୁଁ ସତ
କହୁଛି । ମିଛ କହିବି କହିବି... ?

ପ୍ରଶ୍ନ କରୁଛି ତା ମୁହଁକୁ କହି ସମୟ ବିମୁଦ୍ରରେ ଭୁ କୁହୁଟ
କରି ଗୁଡ଼ି ଗୋଟାଏ ଖର ନିଶାସ ପକାଇ ମୁହଁ ବୁଲାଇ
ତାଙ୍କର ଗନ୍ତବ୍ୟ ପଥରେ ଗୁଲି ଯାଆନ୍ତି... ।

ସପନର ଆଖିରେ ଜଳେଇଥିବା ଲୁହ ବିନ୍ଦୁ ଆକରରେ
କଳକୁ ଖର୍ଚ୍ଚ ପଡ଼େ— । X X X

ସହର ଗୁଡ଼ି ମଫସଲ ସରଜକୁ ଆସିଛି ସେ ।

ସେତେବେଳକୁ ଭକ୍ତା ଚାଲି ଶିଖି ସାରିଥାଏ । ସପନ ଗାଁରୁ ଗାଁକୁ ଯାଇ ଭକ୍ତ ମାଗେ, କହାର ଦୁଆରୁ ମୁଁଏ ଖୁଦ ପାଏତ...କେଉଁଠି ନିଶ୍ଚଳ । ଆଉ ମଧ୍ୟ ବାର ଲୋକଙ୍କର ବାର ବେଳମାନଙ୍କୁ କଥା ଶୁଣେ । ଏ କଥାଗୁଡ଼ାକ ତାର ଦେହ ସୁଦ୍ଧା ହୋଇ ଆସିଲଣି । କାହାକୁ ପଦେ ହେଲେ ଉତ୍ତର ଦେବାକୁ ତାର ସ୍ଥାନ ଥାଏ...ଭାବେ ଭିକାରୁଣୀ, ବାରବୁଲି, ଛତର ଖାଇଟା ହୁଁ କହିଲେ କିଏ କାଲେ ଦି ପୁଣି ବସେଇ ଦେବ । ତେବେ ତାକୁ ସାହା ହେବ କିଏ ? ଖାଲି ମନେ ମନେ ଯାହା କହିବାର କଥା କହେ । ଦୀର୍ଘ ନିଶ୍ବାସ ପକାଇ ଫେରି ଆସେ ।

ସପନର ସରୁ ଗୋଡ଼ି ଯାଇଛି କିନ୍ତୁ ଗୋଡ଼ି ଯାଇନ ତାର ନିଆଁ ଲଗା ରୁସ । ସୁନାପରି ଦେହରେ ମଳର ଗୋଟ ଚସି ଯାଇଛି . ଆଖି ଟିକେ ଭିତରକୁ ପଶି ଯାଇଛି । ଫୁଟିଲ ଫୁଲଟି ଯୋବନ ଦରମିଉଲା ହୋଇ ଯାଇଛି । ପୁରିଲ ମୁହଁ ଶୁଖି ଯାଇଛି । ତଥାପି ସେଇ ଶୁଖିଲ ମୁହଁରେ ଯୁବକମାନଙ୍କ ଚଗଲ ମନକୁ ଚନ୍ଦ୍ରଲେଇଲ ଭଳି ଶକ୍ତି ଅଛି । ଆଉ ମଧ୍ୟ ସେଇ କୋଟରଗତ ଆଖି, ଦେହର ସାଇଁ ସାଇଁଆ ଚଳନ୍ତ ବାଣ ସମ ଛଟା, ଆଜିବି ସେଇମାନଙ୍କ ଛନ ଛନେଆଁ ମନକୁ ଦୁବଳ କରି ପାରିବ । ଅନେକ ଯୁବକ ତାକୁ କୋଳକୁ ଭିଡ଼ି ନେବାକୁ ଇଚ୍ଛା ମଧ୍ୟ ଦିଅନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କ ଇଚ୍ଛାରେ ଆକର୍ଷିତ ହେବାତ ଦୂରର କଥା, ସେ ଘୃଣାରେ ନାସିକା କୁଞ୍ଚିନ କରେ । ପ୍ରକାଶବାବୁ ଛୁଡ଼ି ଗଲ ଦିନୁ ସେ କହାରିକି ଭଲକରି ଆଖି ପୁରେଇ ଅନେଇନି । କେବେ କେବେ ଯଦି ନୀରସିଆ ଜୀବନରେ ବିରହ ନିଆଁ ଜଳି ଉଠେ, ତେବେ ସେ ତାକୁ ଆଖିରୁ ଲୁହ ବରଷା କରି ନିଭେଇ ଦିଏ... ।

ଗୋଟାଏ ଗୁଡ଼ର କଥା ।

ସପନ ଜଣେ ବାବୁଙ୍କ ଦ୍ଵାର ପାଖରେ ସ୍ଥଳ ବେଳେ
କଟାଳିଲା, ବାବୁ ଗଣ୍ଡିଏ ଗରମ ଗୁଡ଼ ମିଳିବ କି...ଦେହରେ
ମୋର ଭଲ ନାହିଁ ।

ବାବୁଆଣୀ ଗୁମରେ କହିଲେ—ଉଠ୍ ଏଠୁ ଯା...ପଳା,
ଧର୍ମଶାଳା ନୁହେଁ ସଞ୍ଜିବେଲୁ ପହରା ପକେଇ ବସି ରହିବୁ... ।
କିନ୍ତୁ ବାବୁ ଜଣକ କହିଲେ ବସ, ରେଷେଇ ସବୁ । ନେ...ଏ
ଅଣା ଖଣ୍ଡକ ନେ ବସ... । ସପନ ବାବୁଙ୍କ ଉପରେ
ଆଶାବାଦର ଝରଣା ଝରାଇ ବସି ରହିଲା ସେଇ ଦିଣ୍ଡାରେ ।

ରେଷେଇ ସଇଲା ସେ ଗଣ୍ଡିଏ ଗରମ ଗୁଡ଼ ଖାଇ
ଶୋଇ ରହିଲା ଉଚାକ୍ ଧରି ସେଇ ଦିଣ୍ଡାରେ... ।

ଗୁଡ଼ ଅଧ । ସପନ ନିଘୋଡ଼ ନିଦରେ ଶୋଇଛି ।
ବାହାରେ ଜମାଟ ଘେରା ଅନ୍ଧାର । ଦ୍ଵାଦଶୀ ତଥି ।
ତାର ନିଦ ଗୁଞ୍ଜି କିନା ଭାଙ୍ଗିଗଲା । ସେ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ବେଗରେ
ଉଠିବସି କହି ଉଠିଲା କିଏ...?

—ମୁଁ ।

ସପନା ପାଟି ବାରି କହିଲା—କିଏ...ବାବୁ ? ଆପଣ
ଏଠାରେ କାହିଁକି...ଚୁପ୍ ଚୁପ୍ ହେଇ ସେ ଉତ୍ତର ଦେଲେ—
ପାଟି କରନା, ତୁମ ପାଖରେ କାମଅଛି । ସପନା ବିସ୍ମୟରେ
ଚିହ୍ନର କରି କହିଲା—ମୋ ଠାରେ କାମ... ? ଏବେ
ଗୁଡ଼ରେ...!

—ଚୁପ୍ ଚୁପ୍ ପାଟି କରନା ଆସ୍ତେ...ତୁମେ ମୋ
ପାଖରେ ରୁହ... । ଥରିଲା ଗଳାରେ ସେ କହିଲା—ବାବୁ...
ଆପଣ କଣ କହୁଛନ୍ତି... ? ମୁଁ ତାହା ପାରିବି ନାହିଁ ।

ସେଇ ଅନ୍ଧାରରେ ସେ ସପନ-ପାଖକୁ ଆଉଟିକେ ଲାଗି
ଆସି କହିଲେ—ତୁମର ଭାଗ୍ୟ ବଦଳି ଯିବ...। ଆଉ ତୁମର
ପିଲାଟିକୁ ମୁଁ ମଣିଷ କରି ଦେବି—ତା ପାଇଁ ମୋର ତଳନ୍ତି
ଅତଳନ୍ତି ସମସ୍ତ ଅର୍ଦ୍ଧଶ ଧଳିଲ କରି ଦେବି । ତୁମକୁ
ଆଉ ଏପରି ଭିକାରୁଣୀ ବେଶରେ ବାର ଦୂର ବୁଲିବାକୁ
ହେବନି— । ଖାଇପିଇ ଆନନ୍ଦ ପ୍ରମୋଦରେ ମୋର ସ୍ତ୍ରୀ
ରୂପେ ରହିବ...।

ସେ ବାବୁଙ୍କ ମୁହଁକୁ ନିରିଖି ଚାହିଁ କହିଲା—ବାବୁ...।
ଆପଣଙ୍କର ସ୍ତ୍ରୀ ଅଛନ୍ତି । ତେବେ ଆପଣଙ୍କ ଭଳି ସରଗ
ସଥର ମଣିଷ, ନରକକୁ ଗୋଡ଼ ବଢ଼େଇବା ଉଚିତ ନୁହେଁ ।
ହଁ, ବାବୁ ଅଶେଷ କଥା ।

ବାବୁ ସପନେ ପାଖକୁ ଆଉଟିକେ ଲାଗି ଯାଇ ତାର ବାହୁ
ଘୋଡ଼ିକ ଘୋରରେ ଗୁପି ଧରୁ ଧରୁ କହିଲେ—ତୁମେ
ସେଥିରୁ କଣ ପାଇବ...।

ସେ ଘୃଣାରେ ହାତ ଛିଞ୍ଚି ଦି ଦେଇ କହିଲା—ବାବୁ ତୁମେ
ଭଦ୍ରଲୋକ । ବାବୁ ଜଣକ କିଛି ନ ଶୁଣିଲା ସରି କହି
ଉଠିଲେ—ସପନେ ତୁମର ଭାଗ୍ୟ ବଦଳି ଯିବ—

ସେ ଆଉ କିଛି କହି ପାରିଲାନି, ପଟି ତା'ର ଖନି
ମାରିଗଲା, ଛୁତ ଭିତର ଇଞ୍ଜିନ୍‌ଟା ଦୁମ୍ ଦୁମ୍ ହେଇ ଘୋରରେ
ଛୁଟିବାକୁ ଲାଗିଲା—ଘର ଭିତରୁ କାଶର ଶବ୍ଦ ସହିତ କବାଟ
ଖୋଲିବାର ଶବ୍ଦ ହେଲା । ଭିକା ଚିତ୍ତର ଛୁଡ଼ି କାନ୍ଦି ଉଠିଲା ।

ବାବୁ ଅନ୍ଧାର ଭିତରେ ଛୁପୁ ମୁଣିପରି କେଉଁ ଆଡ଼େ
ଗଲିଗଲେ । ଛୁକୁର ଦିଆ କାମୁଡ଼ା କାମୁଡ଼ି ହୋଇ ସେଇ
ଆଡ଼କୁ ଛୁଟି ଆସିଲେ । ସପନେ ଛୁକୁର ଦିଆକୁ ହାସ୍ ହାସ୍
କଲରୁ ସେମାନେ ପିଣ୍ଡା ଉପରୁ ତଳକୁ ଖସି ପଡ଼ିଲେ ।

ସେଇ ଅନ୍ଧାର ଭିତରେ ତାର ଆଖି ପଡ଼ା ଭେଦେଇ,
ତଳେ ଲୁହ ଦି'ଟୋପା ଖସି ପଡ଼ିଲା । ସେ ତାର ଛିଣ୍ଡି ବୁଜୁଳି
ଗୋଟିକ ଓ ପିଲଟିକୁ କାଶ କରି ପିଣ୍ଡା ତଳକୁ ଗୋଡ଼
ଦେଇଲା ।

ରାତି ଅଧ । କେତେ ବାଟ ଆସିଛି ତାକୁ ଜଣାନାହିଁ... ।
ଭୋର ହେଲେ ସେ ଦେଖିଲା ବର୍ତ୍ତମାନ ସେ ଗୋଟିଏ ନଈ
କନ୍ଦ ଉପରେ ଚାଲିଛି । ବହଳ କୁହୁଡ଼ି ଟିକେ କମି ଆସିଲା ।

ସପନେ ଭିକାରୀ ହୋ ଉପରେ ବସେଇ ଭିକା-ନଈ
ମଝିକ ଝାମ୍ପି ଦେବ, ତା'ହେଲେ ଏସବାର ଚହୁ ଅନ୍ତରକୁ
ଚାଲିଯିବ । ସେ ଏପରି ପୁରୁଷମାନଙ୍କ ଭେକଲ ଆଖିରେ
ପଡ଼ନ୍ତାନ୍ତି—ଆଉ ପେଟ ବିକଳରେ ତହଳ ବିକଳ ହେଇ
ପର ଦୁଆରେ ଏ ବୟସରେ ଯୋଗୀ ଭିକାରିଙ୍କ ପରି ହାତ
ପଟେଇବକୁ ହୁଅନ୍ତୁ ନି— ।

ଭିକ ଜାତରେ କୁକୁରି କାକୁରି ହୋଇ ତା'ର ମା ସପନ
ଆତକୁ ଗୁଞ୍ଜି ହେଇ ଆସିଲା । ସେ ତାର ପିନ୍ଧିଥିବା ବେତଣ
କାନିଆ ତା ଦେହରେ ପକେଇ ଦେଇ, କୋଳ ଭିତରକୁ
ତାକ ଆଣିଲା ।

ସପନର ମନଟା ସାରୁ ଖାଇଲା ପରି ହେଉଥାଏ—ଆଉ
ଥରେ ଯେବେ ନିଜ ବାବୁକୁ ଦେଖନ୍ତୁକି କେମିତିଆ ଭଦ୍ର
ଲୋକ ସେ ପରୁରନ୍ତା । ଭୁମ୍ପ କଣ ଗଣ୍ଡିଏ ଖଇବାକୁ
ଦେଇଥିଲା ବୋଲି ଇଜିଡ଼ ନବ? ତାର ଛୁତି ଭିତରଟା ଥରିବାକୁ
ଲାଗିଲା ଆଉ ସତେ ଯେମିତି ଏକା ବେଳେକେ ଶହଶହ ଧାରୁଆ
ଖର ଛୁତି କଲିଜାରେ ଚାଲିଲା ।

ମୁରୁକ ଆକାଶ ଝାମ୍ପି ନାଲିରଙ୍ଗ ଆସେ ଗାଡ଼ରୁ ଗାଡ଼
ତର ହେବାକୁ ଲାଗିଲା । ସୂର୍ଯ୍ୟ ଦେବ ବଉଦ ତଳେ ହସି

ବସ୍ତାନବେ

ଉଠିଲେ । ସପନ ତାର ବସିଥିବା ସ୍ଥାନରୁ ଟିକେ ଆଗକୁ ଘୁଞ୍ଚି ଆସି, ଆଖିରୁ ଲୁହ ଗଡ଼ଜ ଗଡ଼ଜ ଯୋଡ଼ ହସ୍ତରେ ପ୍ରଶାମ କଲ ।

ନଈ ପାଣିରେ ନାଲି କରଣ ପଡ଼ିବାରୁ ଲହଡ଼ି ଗୁଡ଼ିକ ଆହୁରି ଆନନ୍ଦରେ ନାଚି ଉଠି ଗୋଟିକ ପରେ ଗୋଟିଏ ପିଟ ହୋଇ ଛୁଲୁ ଛୁଲୁ ନାଦକରି ବହି ଯାଉଥିଲା । ସପନ ଏକ ଲମ୍ବରେ ସେଇ ଜଳନ୍ତ ସୁବର୍ଣ୍ଣମୟ ଦେବତା ଆଡ଼େ ଚାହିଁ ରହି ମନେ ମନେ କହି ଚାଲିଲା—

ବିଶ୍ୱାସ ଘାତକ ପୁରୁଷ ଦୁନିଆଁ । ସେମାନେ ସରଳା ଯୁବତୀଙ୍କ ମନ ବଦଳାଇ ଦିଅନ୍ତି କେଇ ପଦ କଥାରେ—, ସେ ଅମଙ୍ଗ ହେଲେ ପୁରୁଷ ବୁଝେଇ କହେ—ତୁମେ ତରନା, ରୁଣସୀ । ବିବାହକୁ ଜୀବନରେ ସୁନସ୍ଥିତ । ତେଣୁ ମୁକ ସମାଜର ନିୟମାନୁଯାୟୀ ଫୁଲର ବଂଧନ ହୁଗୁଳା ପାଶ ଅପେକ୍ଷା ମନର ବଂଧନ ପାସ କେତେ ଟାଣୁଆ ତୁମେ ପ୍ରେମ ବିବାହ ପରେ ବୁଝିପାରିବ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଆମ ଜୀବନ ନୌକା ପ୍ରେମ ଯୁଆର ଉଛୁଳା ନଈରେ କାତ ଆହୁଳା ନମାନ୍ତି ମନ ଇଚ୍ଛା ଘାଉଁରି ଖାଉଛି... ଏମିତି ମନ ପାଶେଇବା କଥା କହନ୍ତି କେତେ... ।

ଯୁବତୀର ସରଳା ମନ ସେଇ ମହୁବୋଲା କଥାରେ ନଈଆସେ । ଯୁବକ ହସ ଭିତରେ ବିଷ ରଖି ଚିରୁକ ଦେହରେ ସରୁ ଚୁମ୍ବନ ଆକ୍ କେଇ ନିଜର ପ୍ରେମିକାକୁ ଆଉଜେଇ ନିଏ ।

×

×

×

ପର ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ସେଇ ପୁରୁଷକୁ କିଏ ଛୁଡ଼ୁକ କଲାପରି ସ୍ୱପର୍ଣ୍ଣ ଓଲଟି ଯାଏ । ଇଚ୍ଛାକରେ... ଦୂରକୁ ବହୁ ଦୂରକୁ ଖସି ଯିବାକୁ ।

ସେଟ ପାଇଁ ନିଜର ସ୍ତ୍ରୀକୁ ବେଶ୍ୟା ହେବା ପାଇଁ ଡାକିବ
କରେ କିନ୍ତୁ ସେ ତାର କଥା ମାନେନା । ତେବେ ସୁରୁଷ ହାତରେ
ଅନ୍ୟାୟ ଗୁରୁକ ଶବ୍ଦ ଆଣ୍ଟରେ ଧରେ । ଆଉ ଭଲ ପାଇବାର
ପ୍ରତିଦାନ ଅଡ଼ଙ୍କା ପିଠି ଉପରେ ଲଗାଇଗି କରି ବସାଇ
ରକତ ରୁହାଇ ଦେଇ ଖୁବ୍ ଗର୍ବ ଅନୁଭବ କରେ... ।

ଚିଆଁ ଦେଲାଭଳି ଚିଠି କାନିରେ ବାନ୍ଧି ଦେଇଯାଏ ।
ଆଉ ଭଲ ପାଏ ବୋଲି ବିଷ ଖେଇ ଦେଇ ପାରେନା । ତାରି
କାନା ଦେହରେ ବାନ୍ଧି ଦେଇ ଯାଇଥାଏ ଖାଇବା ସକାଶେ... ।

ସପନର ଆଖି ଛଳ ଛଳ ହୋଇ ଆସିଲା । ଆଖି ପତା
ଭେଦେଇ ତତଲା ଲୁହ କେଇ ଟୋପା ଝରି ପଡ଼ିଲା ।

ତାର ମୁଣ୍ଡଟି ଚକିରି ଖାଇଲା । ଗୁରି ପାଖରେ ଥିବା ଗଛ
ବୁରୁଛ ନଈ ସରଗ ସବୁ ଘୁରିଗଲେ ପରସ୍ତେ... । ସେ ଢଳି
ପଡ଼ିଲା ସେଇଠି । ତେଜା ବୁଡ଼ିଗଲା ତାର... । କିଛି ସମୟ
ବାଦେ ଯେତେବେଳେ ତାର ତେଜା ଫେରି ଆସେ ଦେଖେ ତ
ଭିକା ଲୁହ ଶିଙ୍ଗାଣି ଏକ ଖଣ୍ଡ ହୋଇ ତା' ମୁହଁକୁ ଆଉଁସି
ଆଉଁସି କହୁଛି ବୋ...ଉହ...ବୋଉ ।

ସପନ ଉଠି ବସି ତାର ଗୁଲୁଗୁଲିଆ ମୁହଁରେ ପ୍ରମୋଦିତ
ଦେଇ କହିଲା—ବାପାର ମୋର କେତେ ବୁଦ୍ଧି । ମୋ ଭଳି
ମା'ର ମରଣ ହୁଏ ସେ ଭିକାକୁ ସେଇଠି ବସେଇ ଦେଇ ନଈ
ଭିତରକୁ ଗୁଡ଼ିଲା । ଆଉଟା ସୁନା ପରି ଢଳି ଢଳି ହେଉଥିଲା ସେ
ଚଳନ୍ତି ପାଣି । ସପନ ଭବିଳ ଆଉ ଏ ନିଲଠୀ ଜୀବନ ରଖିବ
ନାହିଁ । ଆଜି ପାଣି ଭିତରକୁ ଡେଇଁ ପଡ଼ିବ । ସପନ ଭଣ୍ଡାଏ
ପାଣିକ ପଶିଗଲା ।

ଭିକା ଚିରଚିର ଛୁଡ଼ି କାନ୍ଦି ଉଠିଲା...ବୋଉ...ବୋଉ ।

ଚଉବନବେ

ତାକୁ ଯେମିତି କିଏ ପଛରୁ ଧାଣି ଧରିଲା । ତା ଗୋଡ଼
ଆଉ ଆଗକୁ ଗଲାନି । ତା ଆଗରେ ଯେମିତି ଗୋଟିଏ ବୋଉ
ତାଙ୍କର ମମତା ସ୍ୱାଗୀର ଭଳି ଠିଆ ହୋଇଗଲା । ସେ ମୁଣ୍ଡକୁ
ଦି'ତଲା ପାଣି ଗୁଣ୍ଟି ଦେଇ ଢଳ ଢଳ କରି ପାଣି ଦି'ଆଣ୍ଟିଲା
ପିଇ ଭିକା ପାଖକୁ ଫେରି ଆସି ତା ଗୁଣ୍ଟି ରକତ ପାଲଟା ଶୀର
ଚୁମେଇଁ ଚୁମେଇଁ ପୁଣି ତା ମନ ଅସରନ୍ତି ଭବନା ସୁଅରେ
ଭସି ଗଲିଲା ।

ବିଷ ଦେବା ପୂର୍ବରୁ ନାଶ୍ୱର ନାଶ୍ୱର ନମୁନା ସ୍ୱରୂପ ସନ୍ତାନ
ରହି ଯାଇଥାଏ । ସେଇ ଅଦେଶୀ ସନ୍ତାନର ମାୟା, ତାକୁ
ବିଷ ଖୁଆଇ ଦିଏନା । ସେ ବଞ୍ଚି ରହେ । ନମୁନା ଟିକକ ରହିଲା
ପରେ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ପୁରୁଷ ନିଜର କରି ନେବାକୁ ଇଚ୍ଛା
କରେ... ।

ନିରିମାଣୀ ହୀନକର୍ମୀ ମେଡ଼ିକାଲ ଦରଜାରେ ଆକାଶ
କମ୍ପାଇ ଚିତ୍କାର କରେ । ସେ ଚିତ୍କାର ମରୁ ରୋଗୀଙ୍କ ଚିତ୍କାର
ଠାରୁ ବଳି ପଡ଼େ... ।

×

×

×

ଛତରଖାଇ ନୁଆ ଜୀବନ ପାଏ, ସନ୍ତାନଟିକୁ କୋଳରେ
ଜାକ ବଜାର ବୁଲେ ଆଖିର କୁହା ପିଠିରେ ପୋଛେ ।

ସପନର ତଳ ଓଠା ରହି ଥରିବାକୁ ଲାଗିଲା ।

ସେ ପୁଣି ଭାବି ଗଲିଥିଲା ପ୍ରେମ ବିବାହ କରି ଗୁଣ୍ଟିରେ
ଗୁଣ୍ଟି ମିଶେଇ, ଅନ୍ତର ଦେଇ ଭଲ ପାଇ ଆଜି ସ୍ନେହ ଦାଗର
ପରିବେଷି ପାଇଛି ତୀବ୍ର ବିଷ ଆଉ ଘୋଡ଼ା କରଡ଼ାର କଠିନ
ସାହାର । ପୁରୁଷ - ପୁରୁଷ ଦୁନିଆକୁ ଶତପଥ୍ ! ଯେଉଁ-
ମାତେ କେବଳ ସ୍ତ୍ରୀଠାରୁ ସ୍ନେହ ମମତା ପାଇବା ପାଇଁ

ଗୋଟିଏ ଛୋଟ ଗାଈ ପାଲଟି ମଧୁଗୁଣି ସାରିବା ପରେ ବସ
ବୁସ ପାଲଟନ୍ତି । ପ୍ରକାଶବାବୁଙ୍କ ରୂପ ନାଚି ଉଠିଲା ତା
ଆଗରେ ।

—ପ୍ରେମ ବିବାହ କରି ଯାହା ପାଇବାର କଥା ମୁଁ
ଆଜି ପାଉଛି । କିନ୍ତୁ ସେ ଜଣକ କେତେ ଦୂରେ ।

ସେ ଭୁଲ କରି ନାହାନ୍ତି । କରିଛି ମୁଁ । ଖଣ୍ଡେ ପ୍ରେମ
ପଦ...ଲେଖିବାର ପ୍ରତିପଳ କେତେ ଭାଷଣ ଦୁର୍ବ...
ଅସହ୍ୟ ତା ମୁଁ ବୁଝିଛି ।

ଯଦି ବାପା ମା ଓ ସମାଜର ନିୟମାନୁଯାୟୀ ଜଣକୁ...
ନିଜର କରି ନେଇ ଥାନ୍ତି ତେବେ ଆଜି ମୋତେ ଛୁଟରଖାଇ
ବାରୁଲି ପରି ହେବାକୁ ହୋଇ ନ ଥାନ୍ତା । ଆଉ ଜାଅନ୍ତା
ସନ୍ତୁଳି ହୋଇ ମରୁ ନ ଥାନ୍ତି କେବେ -- ।

ସହିନରି ଭାବୁ ଭାବୁ ସୂର୍ଯ୍ୟ ବିରଣ ପଡ଼ି ଆସିଲା
ଭଲଭାବରେ... ।

ସପନ କାନର ଚିଠିଟି ବାହାର କରି ପଢ଼ିଲା, ଅକ୍ଷର
ଗୁରୁକ ଦରନର ହୋଇ ଆସିଲାଣି କାନରେ ବାନ୍ଧି ବାନ୍ଧି,
ତଥାପି ସେ ନିରିଖି ଉଠି ପଡ଼ିଲା—

ରୂପାର

ପିଣ୍ଡାଟୀ—

କେବେ ମୁଁ ତୋତେ ଭଲପାଇଥିଲି ବୋଲି...ଧରିବୁ ନା ।
ଯଦି ଧରିଥାଉ ତେବେ ଶୁଣ ମୁଁ ତୋତେ ଭଲପାଏ ବା ନପାଏ
ତୁ ମତେ ଭଲ ପାଛନ୍ତୁ । ତେଣୁ ଆଜି ଗଲବେଳେ ତତେ
ସେ ଟାଏ ନଦର ଜିନିଷ ଦେଇ ଯାଉଛି । ଯାହାକି ତୋ ଭବିଷ୍ୟତ
ଜୀବନକୁ ସୁଖମୟ କରି ପାରିବ... । ମୁଁ ତୋତେ ବଢ଼ି ସମୟ

ଛତ୍ରାନ୍ତବେ

ପାଇଁ ଭଲ ପାଇଥିଲି ବୋଲି, ପାଟିରେ ନ ଦେଇ କାନିରେ ବାନ୍ଧିଦେଲି ତୀବ୍ର ଉଚ୍ଛ୍ଵାସ ବିଷ । ଯଦି ତୋ ଜୀବନରେ କୌଣସି ସମୟରେ ଆସି ଆସେ ତେବେ ଏଇଥିରୁ ଟିକେ ପାଟିରେ ଦରୁ... । ଯଦି ମୋତେ ଭଲ ପାଉ ତେବେ ମୋକଥା ରଖିବାକୁ ଯତ୍ନପ୍ରୟୋଗ କରିବୁ । ଭୁଲିବୁ ନାହିଁ । ମୁଁ ନିଶ୍ଚୟ ତା' ପରେ...ତୋର ସତୀର ସତୀର ଖବର କାଗଜରେ ଦେଖିବି...ନିଶ୍ଚୟ । ତା'ପରେ ମୋର ହସର ସୁଅ ବନ୍ଦକରି ତୋର ଆତ୍ମାର ସଦ୍‌ଗତ ପାଇଁ ଆଖିରୁ ଧିଁ ଟୋପା ଲୁହ ନିଗାଡ଼ି ଦେବି... ।

ଯଦି ତା ନ କରୁ ତେବେ ଏଇ କଟକ ସହରରେ ତୋର ପେଟ ଅପୋଷ୍ଠା ରହିବ ନି... । କାଲି ରାତିର ପେଟ ପୋଷିବା ଫନ୍ଦା କରି ନେଲେ ଭଲ । ବୁଝିଲୁ... । ଦିନେ କହିଥିଲୁ 'ବିଷର ଦେଉଳା' ବୋଲି ମନେ ଅଛି ? ଆହୁରି ଶୁଣିଲୁ ପରେ...ଯଦି ତୋର କୌଣସି ସନ୍ତାନ ହୁଏ ତେବେ ତା ପୁରିଲ ଗାଲରେ ଚୁମା ଦେବା ପରିବର୍ତ୍ତେ ବେକରେ ଗୋଡ଼ର ଗୁପା ଦେବୁ । ନଚେତ୍ ତୋର ନୂଆ ଜୀବନ ନାଟକରେ ତୁ ହେବୁ ଗୋଟାଏ ଘୁଣାର ଅଭିନେତ୍ରୀ । ତୋର ରୂପମହଲକୁ କଲେଜ ଷ୍ଟୁଡେଣ୍ଟମାନେ ବିଶେଷ ଘୃଣା କରିବେ ଯେଉଁମାନେ କି ବେଶୀ ସମୟ ଆସିବେ... ।

ଯଦି ମୋ ନାଁ କହି ମୋତେ କଲକତ୍ତ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରୁ ତେବେ ଗୋଟାଏ ଅଦୃଶ୍ୟ ଗୁରୁକ୍ ତୋର ଅଦୃଶ୍ୟ ପିଠି ଉପରେ ଯୋରରେ ଲଗା ଲଗି ହୋଇ ବସିବ ସପାଙ୍ଗ...ସପାଙ୍ଗ । ଆଉ ବେଶୀ ଗୁଡ଼ାଏ ଲେଖିବି କଣ । ସବୁତ ମୁହଁମୁହଁ ଆଗରୁ କହି ଦେଇଛି, କିଛି ଗପଲିତ୍ ରଖିନି । ଆଉ

ଯାହା ବାକୀ ଥିଲା କାନିରେ ବାନ୍ଧି ଦେଲି, ଯାଉଛି ତୁମ୍ଭେ
ଦାଗରେ ବିଷ' ଦେଇ । ପାଖୋର ଦେବୁନି ଆଶାକରେ ଶେଷ
ଅନୁସ୍ବେଧେ ନିଶ୍ଚୟ ରକ୍ଷା କରିବୁ । ଇତି ।

ତୋର
'ବିଷର ଦେବତା'
ସ୍ବାମୀ

ସପନ ଗୋଟାଏ ଖିଆଲରେ ଚିଠିଟା ଧରି ଥାଏ... ।
ଆଖିରୁ ତା'ର 'ଲୁହ ନୁହେଁ ରକ୍ତ' ଝରେଣା ଝରି ଯାଉ ଥାଏ
ଗଣ୍ଡଦେଶ ପ୍ଳାବନ କରି । ଭାବିଲା ନିଶ୍ଚୟ ଆଜିରେ ତାଙ୍କରି
ଅନୁସ୍ବେଧ ଲେଖା କେଇ ପଦ ରଖିବ । କଟକ ସହର ରିକ୍ତ
ବାଲୁଆଁ ଆରମ୍ଭ କରି ବାବୁ ଭୟାଙ୍କ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଶ୍ରେକିଲା ଆଖିରେ
ପଡ଼ିବନି ସେ ଆଉ କି ଏଇ ମଫସଲରେବି ବାବୁ ଗୁଲ
ତଙ୍କା ବାବୁଙ୍କର ବାବୁ ପାଖରେ ରୁଣ ଅଧରେ ପଡ଼ିବନି... ।

ସପନ ହାତରୁ ଗୋଟାଏ ଗୁଲି ପରି କ'ଣଟାଏ ଗଲି ପଡ଼ି
ଗଡ଼ି ଗଲା । ଭୁକା ଲୁହୁ ଟମ ଟମ ଆଖିରୁ ଲୁହ ପୋଛି
କହିଲା—ବୋଉ ମିଠି ଖାଇବି... ।

ସପନ ଥରିଲା ଗଳାରେ କହିଲା—ନାହିଁରେ ବାପା ସେ
ମିଠେଇ ମୁଁ ଆଜି ଖାଇବି ତୁ...ଖାଇବୁ...ନା...ନା...ସିଏପା
ମୋ ପେଇଁ କୋଉ ଦିନୁ ଅଛି... । ସେ ଏହାକହି କାଳିଆ
ଗୁଲିଟି ଉଠାଇ ନେଲା ।

ଭୁକା ବଜ୍ ବଜ୍ କରି ବୋଉ ମୁହଁରୁ ଗୁହଁ ରହିଲା ।

—ଛି ବାପା...ନୁଆ ମା' ଘରେ କେତେ ମିଠେଇ
ଖାଇବୁ...ଇଏ କି ମିଠେଇକି... ।

ନାହିଁରେ ବାପା କାନ୍ଦନା...ତୋରି ପେଇଁ ସପନ ଆଜି
ଯାଏ ବଞ୍ଚି ରହିଛି । ଏହା କହି ସେ ତା'ର ପୁରିଲା ଗାଲରେ ଗାକ

ଅଠାନବେ

ଚୁମ୍ବନ ରେଖା ଆଙ୍କିଦେଲା । ଭିକାର ଗାଲରେ ସେଇ ଲୁହର
ଦାଗ ଲାଗି ରହି ଯାଇଥିଲା ।

ଦୁମୁଦୁମା ଖରାବେଳ ।

ସପନ ଗୋଟିଏ ଗାଁରେ ପହଞ୍ଚିଲା ।

ଆଖିର ଲୁହଧାର ଶୁଖି ଯାଇଥିଲା ଗଣ୍ଡ ଦେଶରେ । ସେ
ଦେଖିଲେ ବସ୍ତ୍ରସ୍ତରେ ତା'ର ମୁହଁକୁ ବୁଝି ପରୁରିଲେ—ତୋର
କ'ଣ ହୋଇଛି...

ସେ କାହାରିକୁ ପଦେ ହେଲେ ଉତ୍ତର ଦେଲାନି । ଆଗକୁ
ଆଗକୁ ଗୋଡ଼ ପକେଇଲା ତାକୁ ସେମିତି କିଏ ପଛରୁ ପେଲି-
ପେଲିକା ନେଇ ଯାଉଛି, ସପନକୁ ସେମିତି ଲଗୁଥାଏ— ।

ଭିକା ଗୋଟିଏ ଘର ପାଖରେ କହିଲା—ବୋଉ—ଭେକ
କଲାଣି ଏଇ ଏଇ ବାବୁ ଘଟିକି ଯିବା ।

ସପନ ଧୀରେ ଧୀରେ ପିଣ୍ଡା ପାଖକୁ ଯାଇ ମାଗିଲା-ମା
ଗଣ୍ଡିଏ ଭାତ ଦବକି ଛୁଆଟା ଭେକରେ ଆଉଟି ହୋଇ ଗଲାଣି ।

ଘର ଭିତରୁ ଶବ୍ଦ ଆସିଲା-ହଉ-ବ' ପିଣ୍ଡାରେ—

ପିଣ୍ଡାରେ ବସି ସେ ତା'ର ଛୁତର ଦରଶୁଣା ମନରେ
ଭିକାର ମୁହଁ ଗୁଞ୍ଜେଇ ଦେଇ କହିଲା—ଆଉଟିକେ—ଯାଉ—
କାନ୍ଦନା...

ଘର ଭିତରୁ ବୋହୂଟିଏ କଂସାରେ ଗଣ୍ଡିଏ ପଖାଳ ଭାତ
ଘେନି ଆସି କହିଲା—କାହିଁ ଜାଗା ଦେଖା...

ସପନ ସିଲଭର ତଟିଆଟିଏ ଦେଖେଇ ଦେଲା ।

ପିଲଟି ହସିଉଠି କହିଲା...ଭାତ ଖାଇବୁ...

ବୋହୂ ଜଣକ ପିଲଟିର ମୁହଁକୁ ବୁଝିଲା ।

ପିଲଟି ହସି ହସି କହିଲା ତମଲ ଭଉତୁ ଭାତ ଅଧ ।

—ତୁ ଆମ ଘଟି ସବୁଦିନେ...ରହିବୁ ?

—ବୋଉ ପା ଗାଲି ଦବ... ।

—ନା ବୋଉ ଗାଲି ଦବ କାଇଁକି । ଦି'ଜଣିଆକ ଆମ ଘରେ ରହିବ...

ସପନ ଭାତ ଗୋଳାଉ ଗୋଳାଉ—ପରୁରିଲା—ତୁମର ମା ପିଲା ପିଲି କଣ ?

ବୋହୂ ଜଣକ ଲଜ ଲଜ ହୋଇ ଉତ୍ତର ଦେଲା—
ନାଲ କିଛି ନାହିଁ...

ସପନ ଶୁଣିଲା ମୁହଁରେ ଧାରେ ହସ ସୁଟେଇ କହିଲା—
ଏ ବଗୁଲିଆକୁ ରଖ ।

—ତମେ ଦବନା... ?

ସପନ ଭିକା ମୁହଁକୁ ଆଉଁସୁ ଆଉଁସୁ ଉତ୍ତର ଦେଲା—
ହଁ, ମା' ଦେବି, ତମେ ନେଲେ କାଲେ ତମର ଶାଶୁ ଶଶୁର
କହିବେ—ହଁ...ଛତରଖାଇ ଛୁଆଟା... ।

ବୋହୂ ଜଣକ ଦୁଃଖ ଅନୁଭବ କରି କହିଲା—ନା...
ମୋର ଶାଶୁ ଶଶୁର ନାହାନ୍ତି; ଛତରଖାଇ ଛୁଆ କିଏ
କହିବ... ?

ଦଇବ ଆମକୁ ଉଣା ସୁରରେ ଧନ ଦରବ ସବୁ ଦେଇଛି
କିନ୍ତୁ ଦେଇନି ତମ ପିତୁଳି ବକଟେ... ।

ସପନ କଥା ଧରଣ କରି କହିଲା—ଏଇଆକୁ ନାଆ,
ଶଶୁାୟୁର୍ ଭୁଲର ଗାତ ଗୋତ ମୁଁ... । ବଡ଼ ହେଲେ ଚାକର
ରଖିବ ।

ବୋହୂ ଜଣକ ପିଲାଟିକୁ କାଶକୁ ନେଇ ତା'ର ଓଠ
ହଲେଇ ଦେଇ କହିଲା—କାଇଁକି ଚାକର ହବୁ...ଆରେ ବାପା,
ମାଲିକ ହବ କିଏ ?

ଭିକା ଖନ ଖନ ହୋଇ କହିଲା—ବୋଉ ମୁଁ କାଣ
ହୋଇଛି...ଏଇଥି ଲଇବି...

ସପନ ବିହ୍ୱଳ ଭାବରେ ଚାହିଁ ରହିଲା ।

ସେ ପିଲାଟାକୁ ଘରଭିତରକୁ ନେଇ କାହା ସାଙ୍ଗରେ
କଣ ପୁସ୍ତ ପୁସ୍ତ ହୋଇ କଥାବାର୍ତ୍ତା କଲା । ସପନ ବାରି
ପାରିଲାନି ।

ଘରୁ ଫେରି ଆସିଲା ବେଳେ ପିଲାଟି ହାତରେ ଗୋଟି
କଢ଼ି—ଦେଇ ପଦାକୁ ଆସି ପହଞ୍ଚିଲା—ତୁମେ ତ ଭିକାରୁଣୀ
ପରି ଦିଶୁନା ମୋ ଆଗରେ ସତ କୁହ ତୁମର କ'ଣ ହୋଇଛି...?

ସପନକୁ ତଣ୍ଡି ପାଖରେ ସବୁ କଥା ଗୁରୁକ ଏକାବେଳେକେ
କିମ୍ବା ହୋଇପଡ଼ିଲା । ସେ ଭାବିଲା କହିଦେବ କିନ୍ତୁ କହିବାକୁ
ତାର ପାଟି ଖୋଲିଲାନି । ଆଖିରେ ଲୁହ ଟମଟମ ହୋଇ
ଆସିଲା, ପେଟ ଭିତରେ ଗୋଟାକ ପରେ ଗୋଟାଏ କୋହ
ଉଠିଲା— ସେ କଥାଟାକୁ ବାରେଇ ଦେଇ ରହି ରହି କହିଲା
—କିଏ ମା ମୋତେ, ତାକୁ ମୁଁ ଶେଷଥର ପାଇଁ ଧରେ... ।
ଆଖିରୁ ପାଣି ଝରିପଡ଼ିଲା ତା'ର...

ପ୍ରକାଶବାରୁ ବାରି ପାରିଲେ ସ୍ୱପ୍ନାର କଣ୍ଠସ୍ୱର ଭଳି
ଭାବରେ...ତାଙ୍କର ଅନ୍ତରତା କାନ୍ଦି ଉଠିଲା ସ୍ୱପ୍ନା ସକାଶେ ।
ଆଖିରୁ ତାଙ୍କର ଅଜାଣତରେ ଦି' ଟୋପା ଉଷ୍ମ ପାଣି ଝରି
ପଡ଼ିଲା ।

ବୋହୂ ଜଣକ ପିଲାଟିକୁ ଫେରେଇ ଦେଲେ ଭିକାରୁଣୀ
କୋଳକୁ । ସେ ଆଖିରୁ ଲୁହ ଗଡ଼ଇ ଗଡ଼ଇ ପିଲାଟିକୁ ଚୁମାଟିଏ
ଦେଇ କହିଲା—ତୁ ଏଇଠି ଥା ଭିକାରୁ...ମତେ ମନେ କରିବୁନି ।
ଆଜିଠୁ ଏଇ ତୋର ବୋଉ—